

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Torsdag den 1. november 2001 kl. 17.30

Dagsorden:

- 421/01 Udmelding af kolonihaveområder som ikke varige
- 412/01 Indretning af udstillingslokaler i Københavns Bymuseum
- 426/01 Flytning af Højskolen i Randersgade
- 435/01 Udpegning til udviklingscentret for tosprogede
- 434/01 Udpegning til den nye bestyrelse for CVU København og Nordsjælland
- 423/01 Arbejdernes Ligkistemagasin
- 413/01 Sektorplan for indsats over for stofafhængige
- 424/01 Medlemsforslag om fixerum på Vesterbro
- 410/01 Finansiering af opnormeringen af lokalcentre
- 420/01 Lokalplanen Vingårdsstræde
- 411/01 Lokalplanen Ballumgade Nord-karreen
- 418/01 Byfornyelsesbeslutning for Ballumgade Nord-karreen
- 436/01 Tillæg til lokalplan Holmen II med kommuneplantillæg
- 427/01 Dispensation fra støjgrænser ved Emdrup Station
- 430/01 Bemyndigelse til at medunderskrive dokumenter
- 419/01 Forespørgsel om skatteproblematikken i Øresundsregionen
- 414/01 Medlemsforslag om skærpede adgangsforhold til Rådhuset
- 415/01 Medlemsforslag om restaurant i Rådhuskælderen
- 432/01 Medlemsforslag om bespisning
- 431/01 Medlemsforslag om opsøgende psykoseteam
- 417/01 Medlemsforslag om serviceniveau i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen
- 433/01 Medlemsforslag om manglende indtægter til voksenundervisning
- 425/01 Medlemsforslag om etablering af badesteder i Københavns Havn
- 422/01 Vurderingsformand Vanløse vurderingskreds
- 429/01 Lånesag
- 428/01 Ejendomssalg
- 437/01 Salg af ejendom

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet. Jeg skal sige, at der til mødet i aften er modtaget afbud fra borgmester Per Bregengaard.

Der er udsendt en dagsorden med i alt 27 punkter, hvoraf de 3 sidste er på lukket dagsorden. Jeg har modtaget meddelelse fra borgmester Winnie Larsen-Jensen om, at sag 410/2001 – det er den sag, der er opført på dagsordenen som punkt 7 – ønskes trukket fra dagsordenen i aften. Det går jeg ikke ud fra giver anledning til bemærkninger? (*Ophold*). Det gør det ikke.

Så har jeg modtaget et medlemsforslag fra Lars Hutters vedrørende udskrivelsen af folketingsvalget. Forslaget er ikke afleveret rettidigt og kan derfor ikke optages på dagsordenen,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

medmindre der er enighed om det. Det er det forslag, som omdeles i disse minutter, og det er meddelt Lars Hutters, at det ikke kan optages på dagsordenen.

Lars Hutters har ordet til dagsordenen, og jeg beder om, at det ikke er en politisk proklamation om en sag, som ikke er optaget på dagsordenen, men alene spørgsmålet om optagelse. Det er mere for at sige det, inden vi går i gang.

Lars Hutters (L): Jamen jeg sætter da meget stor pris på, at vores formand er en reel formand for Borgerrepræsentationen, ingen som helst tvivl om det, der naturligvis vejleder medlemmerne om, at det er Borgerrepræsentationen som sådan, der må tilkendegive, om den ønsker sagen optaget på dagsordenen.

Baggrunden for det forslag, der ligger, er, at det er utrolig uhensigtsmæssigt for vores demokrati og for ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Lars Hutters. Nu er vi inde i argumentationen i den sag, der ikke er optaget på dagsordenen nu.

Lars Hutters (L): Nej. Hvis formanden vil være lige så konsekvent over for selve forsvaret for det lokale demokrati, som formanden forsøger at være på nuværende tidspunkt, så tror jeg heller ikke, der havde været noget problem, forstået på den måde, at hvis overborgmesteren og formanden for Borgerrepræsentationen havde været i overensstemmelse med samtlige andre borgmestre i dette land og havde protesteret på det kraftigste imod, at vi får ødelagt vores valgkamp og vores præsentation af de forskellige kandidater, så havde det været unødvendigt, fordi det var det, jeg sådan set syntes, at formanden skulle gøre.

Men da formanden, overborgmesteren, ikke vil, så vil jeg da anmode om, at det bliver behandlet regelret i aften i Borgerrepræsentationen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): O.k. Vi har fået en motivering for, hvorfor Lars Hutters ønsker en sag optaget på dagsordenen. Jeg skal høre, om der er nogen, der har indvendinger mod, at sagen optages på dagsordenen? (*Ophold*). Det er tilfældet; derfor optages sagen ikke på dagsordenen.

Så skal jeg sige for så vidt angår punkt 13 på dagsordenen, sag 421/01, at den foreslår jeg rykket frem som punkt 1 på dagsordenen. Jeg skal høre, om det giver anledning til bemærkninger? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet; så er den rykket frem.

Jeg skal yderligere foreslå, at sag 411/01 og sag 418/01, det er punkt 9 og 10, der omhandler Ballumgade Nord-karreen, behandles under ét. Endvidere skal jeg foreslå, at punkt 19 på dagsordenen rykkes op og behandles under en »væltet tuborg«, men med særskilt stillingtagen sammen med punkt 6 på dagsordenen.

Jeg skal høre, om de 2 justeringer af dagsordenen giver anledning til bemærkninger? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Så er dagsordenen godkendt, og vi kan gå i gang med selve dagsordenen.

---

1) BR 421/01. Udmelding af kolonihaveområder som ikke varige

Indstilling om bemyndigelse til at meddele Miljø- og Energiministeriet, at 16 (heri inkluderet 6, som er helårsbeboede) af de 68 kommunalt ejede kolonihaveområder i Københavns Kommune skal være »ikke varige« kolonihaver. De øvrige kolonihaveområder ejet af Københavns

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Kommune i og uden for kommunen – bortset fra de to neden for nævnte - bliver herefter »varige«, når kolonihaveloven træder i kraft, at meddele, at en andel af NF Sundvænget og en andel af NF Borgervænget, begge på jord ejet af Københavns Kommune og beliggende i kommunen, skal være »ikke varige«. Resten af NF Sundvænget og NF Borgervænget bliver »varig«, at godkende, at de tre kolonihaveområder, som Københavns Kommune ejer uden for kommunen (i Lyngby-Tårnbæk og Herlev) bliver »varige«, når kolonihaveloven træder i kraft, at godkende de to aftaler mellem Københavns Kommune og Kolonihaveforbundet. I aftalerne indgår den ovennævnte opdeling af kolonihaveområderne på kommunens jord i »varige« og »ikke varige«. Den ene aftale, som vedrører kolonihaverne inden for kommunen, vedrører desuden opsigelsesfrister, betingelser ved eventuel nedlæggelse og andre vilkår for de kolonihaveområder, der foreslås »ikke varige«.

(Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal først sige, at det er sådan, at Københavns Kommune har passet og passer godt på sine kolonihaver. Det har været på den måde i mange år. Bortset fra nedlæggelser på grund af store trafik anlæg er der i årtier ikke nedlagt kolonihaver i Københavns Kommune.

Vores kommuneplan slår fast, at kolonihaverne er en vigtig del af københavnernes fritidsliv, og at antallet af haver i kommunen ikke må reduceres, men bør øges over årene. På samme måde som det er et vigtigt element også i forbindelse med kommunens boligpolitik med mange små boliger, som vi ved, der er i Københavns Kommune, at sikre, at der er udfoldelsesmuligheder også af denne karakter til borgerne i København.

Næsten 70 af de godt 90 haveområder i Københavns Kommune ligger på kommunalt ejet jord. Der er tale om godt 5.600 haver. Ud over haveområderne her i kommunen ejer Københavns Kommune også jord med i alt knap 600 kolonihaver i Herlev og i Lyngby-Tårnbæk Kommuner. Mange af brugerne i disse haver er københavnere.

Der er siden 1992 indgået lejekontrakter på op til 25 år med Kolonihaveforbundet om de allerfleste af kolonihaverne, der ligger på kommunens jord. Også nyttehaverne på kommunal jord har de senere år fået længere frister end før.

I den nye kolonihavelov er der indført et nyt begreb, »varige kolonihaver«. Det er haver, der ikke kan nedlægges, medmindre helt særlige samfundsmæssige forhold kræver det. Sådan har vi altid administreret i København, så i realiteten er der ikke noget nyt i det. Man kan sige, at man breder det ud til resten af landet. Alle eksisterende kolonihaver bliver varige, hvis ikke ejeren senest 1. november, dvs. i dag, har meddelt Miljø- og Energiministeriet, at de ikke skal være det.

Når det gælder overvejelserne »varige« over for »ikke varige«, er der 2 vigtige hensyn, man skal tage. I en kommune som vores med som sagt mange små etagelejligheder i tæt bebyggelse er det vigtigt, at børnefamilier og pensionister og borgere med almindelige lønindkomster kan få sig et fristed. Samtidig er kolonihaverne her i kommunen et skattet grønt indslag i bybilledet for mange af os.

Heroverfor står, at interessen i at bevare haverne nogle gange kommer i modsætning til de øvrige hensyn, kommunen nu og fremover skal varetage i sin planlægning.

I august måned vedtog Økonomiudvalget i Borgerrepræsentationen at offentliggøre et embedsmandsoplæg om kolonihaverne, hvor alle haveområder, der kunne tænkes at komme i spil i planlægningen, er foreslået udmeldt ikke varige til ministeriet.

Ifølge forslaget skulle 25 af haverne med i alt knap 1.800 haver inden for kommunen udmeldes som ikke varige, hovedparten fordi de i kommuneplanen er fastlagt til skoler, insti-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

tutioner og andre kommunale formål, og nogle, fordi de i dag anvendes til helårsbeboelse og ønskes anvendt også sådan fremover af beboerne. 2 haveområder, som Københavns Kommune ejer i Herlev, med i alt 500 haver, blev også foreslået udmeldt som ikke varige.

Alle brugere af haverne, der blev foreslået ikke varige, fik et brev, og forslaget var til offentlig debat indtil den 26. september. Der blev i debatperioden afholdt 4 borgermøder i forskellige dele af byen. Det var borgermøder, der var yderst velbesøgt med op til 400 meget engagerede deltagere, som fremlagde en række argumenter for at bevare haverne.

Debatten gav sig udslag i et stort antal henvendelser inden for offentlighedsperioden. Man kan sige, at debatten gjorde indtryk og medførte, at vi havde kontakt med Kolonihaveforbundet og kreds 1. Vi udarbejdede i fællesskab den aftale, der ligger i aften til Borgerrepræsentationens behandling og forhåbentlige godkendelse, og som sikrer københavnernes kolonihaver en tryk fremtid.

Ifølge aftalen bliver 51 af de kommunalt ejede haveforeninger i kommunen med i alt næsten 4.500 haver varige og beskyttet i kolonihavelovens forstand. Det er 80 pct. af haverne, 3.300 kolonihaver, 1.200 nyttehaver, der får en meget stærk sikring. Aftalen sikrer desuden, at også alle 600 kolonihaver i Herlev og i Lyngby-Tårnbæk Kommuner på Københavns Kommunes jord bliver varige.

En mindst lige så vigtig ting i aftalen er sikringen af de haveområder, der ikke kommer ind under kolonihaveloven. Der vil jeg nævne, at aftalen fastholder, at 6 kolonihaveområder, der er helårsbeboelse, udmeldes som ikke varige. Det synspunkt har der være fuld opbakning til i offentlighedsperioden, og en gruppe af teknikere og embedsmænd vil i den kommende tid se på, hvordan en lovliggørelse af helårsbruget bedst kan finde sted.

De øvrige haveområder, som foreslås udmeldt ikke varige, ønskes bevaret så længe som muligt som koloni- og nyttehaver. Det drejer sig om 10 haveområder med i alt 200 kolonihaver og knap 400 nyttehaver. Kolonihaverne får meget, meget lange opsigelsesfrister til 2032 eller helt til 2045, nyttehaverne knap så lang en tidshorisont, men alle får meget længere opsigelsesfrister, end tilfældet er i dag.

Når eller hvis det på et tidspunkt bliver nødvendigt at inddrage nogle af disse områder til andre formål, vil havebrugerne blive sikret erstatning, blive sikret genhusning, og i den situation vil de få samme betingelser som brugerne af de haver, der nu kommer under kolonihaveloven.

Som noget helt særligt vil Københavns Kommune flytte eller give tilskud til at flytte havehusene i alle haver, der inddrages før 2015. Så man kan sige, at alle haver er sikret, de allerfleste, hvor de ligger i dag.

Jeg vil godt sige Kolonihaveforbundet tak for et meget konstruktivt samspil i sagen, som jeg tror er af kæmpemæssig betydning for såvel byen som Kolonihaveforbundet. Jeg tror, vi har fundet frem til løsninger, som tilgodeser både byens og kolonihavernes behov og ønsker.

Borgmester Søren Pind: I denne tid er det godt at erindre sig, at der er ting, man skal slås om, og så er der altså også ting, man skal lade være med at slås om. Kolonihaverne og deres status bør efter vores opfattelse være omgærdet af så bred politisk enighed, som det overhovedet er muligt. De grønne fristeder og åndehuller i byen og rundt omkring byen er meget centrale og afgørende for os.

Derfor kan jeg for så vidt kun sige, da jeg ikke agter at gentage overborgmesterens tale, at vi er enige i det, der er blevet sagt, og vi agter at stemme for indstillingen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jens Johansen (F): Vi sidder i dag med et andet resultat end det, der har været sendt i høring, det, som var forvaltningens oplæg til, hvad der skulle være kommunens melding til Miljøministeriet om varig/ikke varig status til kolonihaver, som er på jord ejet af Københavns Kommune.

Det har været en god høring. Jeg synes også, det har været interessant at høre overborgmesteren tale så levende og varmt om høringen. Så vidt jeg husker, var vi nogle få, der deltog i møderne med kolonihavefolket. Til gengæld må jeg sige, at de stemmer, som lød ved de høringsmøder, er blevet hørt, og vi står i dag med et forhandlingsresultat, som betyder en forbedring, en ændring af et antal havers status.

Det var foreslået, at 25 haver skulle gøres ikke varige. Nu er det reduceret til 16. Hele planen omkring byudviklingen i det grønne strøg, som er ned langs Ørestaden, er blevet opgivet.

Jeg vil gerne takke, fordi jeg regner med, en del af tilhørerne her i aften har været til stede ved de høringer, for de meldinger, som kom, og for de synspunkter, som kom ved møderne. Især husker jeg det møde, hvor et flertal ikke fik plads i lokalet, fordi forvaltningen simpelt hen ikke havde regnet med, at der ville komme så mange, nemlig det, der drejede sig om haverne i Herlev.

Til gengæld må jeg sige, at resultatet her, som det foreligger, er, som jeg hører det, i fuld overensstemmelse med, hvad der var de fremmødtes ønske, at de haver, som ligger på Københavns Kommunes jorder i Herlev, gøres varige. Som jeg husker det, er der nogle, der herfter ... nå.

Jeg lovede på mødet i Sundby at stille forslag i Ørestadsselskabets bestyrelse om, at de arealer, som ikke er bebygget, og som først skal bebygges om mange år, kunne udlægges til kolonihaver. Det kunne jeg ikke få flertal for i bestyrelsen, det skal jeg beklage, så vi får ikke udvidet antallet af kolonihaver i Københavns Kommune i denne omgang.

SF kan tilslutte sig det forhandlingsresultat, som ligger her, og vil stemme for det.

Jens Kjær Christensen (Ø): Det er 3 meget spagfærdige indlæg, vi har hørt her, som ligesom prøver at sige, at nu er alt godt.

Det har været en meget besynderlig proces, det her. Man starter med at sende et forslag ud, som en hvilken som helst overvejelse måtte kunne sige sig selv og de personer, der har truffet beslutningen om at sende det ud, at det ville skabe et ramaskrig, og det gjorde det selvfølgelig også.

Der er ingen tvivl om, at processen har betydet noget, forstået på den måde, at alle de mennesker, som har deltaget, som har været aktive fra kolonihaveområderne, og det er helt entydigt deres aktivitet, som har skubbet til de forskrækkede socialdemokrater på de møder, hvor de var til stede.

At Søren Pind mener, at Venstre altid har støttet kolonihavebevægelsen og det her med det grønne islæt i byen, er vel noget nær det værste, jeg har hørt, når jeg tænker på denne her sag. I 4 møder afholdt af kommunen med samlet vel omkring 850 borgere, der deltog, var Venstre ikke til stede én gang, var Det Konservative Folkeparti ikke til stede én gang. Så kan man sige, at Dansk Folkeparti var til stede 3 gange, det var det eneste borgerlige parti. Det tyder i hvert fald ikke på den helt store interesse for at høre, hvad borgerne siger, og komme i dialog med dem.

Så er den på plads.

Processen startede, og jeg har været med ved alle de her 4 møder med også Kolonihaveforbundet, som overborgmesteren nu har været så venlig at lave en aftale med – han kender jo

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

sikkert nogle af dem, måske endda fra partiet, det er også fint nok – med, at Kolonihaveforbundet sagde:

»Kolonihaveforbundet for Danmark vil således på det kraftigste protestere mod embedsmændenes indstilling og vil i den kommende tid opfordre politikerne i kommunen til at erklære alle kolonihaverne for varige.«

Så forstår jeg ikke, og jeg skal ikke snakke mere om Kolonihaveforbundet, for de har ikke taletid her, men det forekommer mig noget besynderligt at gå hen og lave en aftale, hvor alle ikke bliver varige. For på grund af kommunevalget, som vi alle sammen har vidst lå om ganske kort tid, og vi vidste, dette møde skulle finde sted i dag, så er der vel næppe nogen tvivl om, at hvis man ikke havde lavet en aftale, så havde man fået flere haver gjort varige end ved at gå ind og lave en aftale.

Jeg erkender, at aftalen for en lang række haveforeninger indebærer nogle længere opsigelsesvarsler end dem, der eksisterer i dag, og på den måde kan man jo sige, at det udgør en forbedring. Men grundlæggende ser vi i Enhedslisten ikke nogen årsag til at fravige, hvad vi har sagt på alle de 4 møder, at vi vil fastholde, at alle haveforeningerne bliver gjort til varige. Derfor skal jeg som konklusion her i 1. runde genfremsætte det ændringsforslag, der hedder:

»Alle haveforeninger og nyttehaver med undtagelse af de 6, der benyttes til helårsbeboelse, gøres varige.«

Peter Skaarup (O): Fra start af har det her været en meget omdiskuteret sag. Vi har alle sammen hørt folk, nogle partimedlemmer sikkert, andre borgere, der ringer til os, og andre igen via læserbreve har vi hørt fra folk, der har interesseret sig for denne sag. Derfor er det selvfølgelig også klogt, at Folketinget i sin tid sagde: Lad os få styr på det her inden kommunalvalget – for det har lagt et pres på kommunalpolitikere og også i Borgerrepræsentationen her, som har været vældig godt. Så det har været en god proces sådan set, man har været inde i.

Men jeg vil så nok sige, at fra start af var vi i Dansk Folkeparti ikke særligt trygge ved den måde, som tingene er blevet kørt på fra Økonomiudvalgets side. På det første møde, hvor vi skulle diskutere de her ting, havde vi jo gerne set, at Kolonihaveforbundet havde været til stede, sådan at man kunne stille relevante spørgsmål. Vi var flere i Økonomiudvalget, der syntes, det var en god idé, at vi kunne få alting op på bordet allerede der, inden man skabte den utryghed, som det jo har givet rundt omkring, at man meldte et så stort antal ud, at det store antal skulle være ikke varige.

Så det var vi ærgerlige over, specielt Solidarisk Alternativ og også Dansk Folkeparti, og der var måske også andre, der slog lidt på de ting, men måske ikke rigtig stemte efter det i Økonomiudvalget, at det nok havde været en god idé at få Kolonihaveforbundet ind til en generel drøftelse. Fordi man var jo i Kolonihaveforbundet med god grund sur over, at der var så mange, der blev erklæret for ikke varige i den plan, der blev sendt ud.

Så kom det så ud i høring, og der var nogle gode debatmøder, hvor vi syntes, der kom mange gode synspunkter frem i det store og hele. Det har så heldigvis været med til, at det pres, der er lagt, bl.a. på Socialdemokratiet, har gjort, at man trods alt er endt ud med at få et relativt lille antal, som så stadig væk bliver erklæret for ikke varige.

Jeg vil så sige, at vi har den opfattelse, at man burde have taget tyren ved hornene fra start af og have sagt: Vi erklærer alle kolonihaver i Københavns Kommune for varige – og droppet alt det her med ikke varigheden. Fordi vi synes, det har været et utrolig dårligt signal, og det synes vi stadig væk, med de tilbageværende, som bliver erklæret for ikke varige, København dermed sender til omverdenen, at de steder, som er grønne, hvor der måske er noget

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

vand, hvor der er noget luft, hvor der er noget oase for københavnernes og også for de borgere, vi gerne vil tiltrække til kommunen, siger man så i forhold til nogle af dem, at de blev erklæret for ikke varige.

Det er vi kede af. Vi havde gerne set som sagt, at de alle sammen blev erklæret for varige, og så kunne man jo så, afhængigt af, om der skete et eller andet helt uundgåeligt, som vi skulle acceptere, det kunne være en ny metro, eller hvad det nu kunne være, så man kunne blive nødt til at indlede forhandlinger i forhold til de kolonihaver, der var tale om, så kunne man så tage tyren ved hornene der.

Men udgangspunktet er for os at se, og det er det fortsat, at vi skal erklære alle kolonihaverne for varige. Det vil give det bedste signal til dem, der bor der nu, men også til dem, vi gerne vil have til at bo der i fremtiden. Det er vigtigt i en by som København med meget trafik, støj, os og møg, at vi siger, at de få steder, der trods alt er tale om, er grønne, og de skal blive ved med at være grønne. Så vores ønske er altså i lighed med andre fortsat, at alle kolonihaverne skal erklæres for varige.

Ole Hentzen (C): Uanset om det ikke har været muligt at deltage i de 4 debatmøder, som Enhedslisten gør så meget ud af at fortælle, vi fra konservativ side ikke har været til, så har vi at gøre med en sag, som har været langvarig, og som selvfølgelig er hjerteblod i relation til det at have kolonihaver i en by og derved er det også hjerteblod for De Konservative.

For ligesom at gøre det lidt kort, fordi man behøver ikke at ridse den lange historie op, som det er sket for så mange andre, så skal vi vel også fra konservativ side sige, at vi er drøende uenige i det, Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti foreslår, og det, Enhedslistens repræsentant foreslår. Det er at putte blå i øjnene på folk at sige, at hvis de bliver erklæret ikke varige – undskyld, varige, så ville alle være lykkelige, fordi det netop er udtrykket »ikke varige«, der sikrer 6 af kolonihaverne mulighed for at bibeholde den status, de sådan set har opnået ad anden vej, nemlig som beboelse. Hvis denne Borgerrepræsentation erklærede dem varige, så ville man skulle håndhæve, at de ikke kunne opnå helårsstatus. Der ville altså ikke være mulighed for den proces, der er igangsat, med at prøve at gøre en del af kolonihaverne lovlige som helårsboliger.

Det kan man selvfølgelig have en politisk holdning til, og det forstår jeg, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten har, om, at de skal jages ud, og det er så godt nok. Det er ren politik, at Peter Skaarup siger: Man skal ikke have lov at bo i sin kolonihave. De skal altså sådan set bare ud og benytte dem som nyttehaver og kolonihaver.

Det er ikke holdningen hos De Konservative. Vi ønsker selvfølgelig, at der er denne her lille gruppe af kolonihaver, som gives mulighed for, hvis de øvrige, kan man sige, lovliggørelsesinstrumenter kan etableres, at de så gør det muligt.

Jeg er ked af, hvis teknikken ligesom er løbet løbsk for Dansk Folkeparti, så man ikke forstår teknikken her. Hvis man erklærer en kolonihave for varig, så kan den ikke benyttes som helårsbolig. Det er altså teknik, og det er derfor bl.a. de, der ikke bliver erklæret varige, kan benyttes som helårsbolig, hvis kommunen og aftalen med de enkelte grundejerforeninger i øvrigt giver et tilfredsstillende resultat i relation til lovliggørelse af brand og lignende ting.

Så derfor stemmer vi for den aftale, der er indgået og lagt op til bekræftelse her i Borgerrepræsentationen. Vi vil fortsat arbejde for, at de, der bliver erklæret ikke varige, og som måske skal opnå helårsstatus, får en fair behandling, men ikke nogen lempelige vilkår, fordi vi også får ansvaret som by for, at de levevilkår, det sker under, foregår efter nogle, kan man sige, sikkerhedsmæssige minimumskrav, sådan at brandfolk og andre altså også kan komme til dem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Vi er meget tilfredse med, at resten, de, som ikke bliver erklæret varige, får nogle overordentlig lange opsigelsesvilkår. Det er vi godt tilfredse med.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg kan også starte med at sige overordnet, at Det Radikale Venstre støtter meget, at der nu bliver taget stilling, og at det bliver vedtaget, at en hel masse kolonihaver får lov til at få varig status.

Men jeg kan også godt forstå, at der er folk til stede her i dag og også andre udeomkring, især kolonihavefolket, som har haft problemer, fordi der er noget, der har været dårligt, så har det måske været lige præcis det her ordvalg med varige og ikke varige, og hvad betyder det, og hvem hører til hvorhenne og hvorfor, og hvad betyder det, hvis det er ikke varigt, og sådan nogle ting?

Derfor skal jeg absolut ikke bebrejde Dansk Folkeparti, hvis det er, at der er noget, fordi jeg kan godt love, at i hele sagsbehandlingen har der været meget, meget stor diskussion. Vi hørte også lige den konservative Ole Hentzen begynde at snakke om »varig«, og så var det alligevel »ikke varig«, han mente, og sådan noget. Så det har været et utrolig dårligt ordvalg, man har fundet omkring det her.

Der vil jeg sige for Det Radikale Venstre, at vi er næsten enige i det, som Kramer sagde. Vi synes så, det bare var en dårlig oplæsning, og jeg vil nok sige, at hvis det var en valgtale, så var det en lidt kedelig valgtale, så man skulle måske engagere en ny taleskriver. Men vi syntes, det var mange gode elementer, der blev fremført. Det var måske lidt kedeligt, men det holder måske den standard, som vi skal forvente i valgkampen, hvor vi nok er røget lidt bagud her i København.

Men Det Radikale Venstre vil gerne stille et ændringsforslag. Vi stemte ikke for det ændringsforslag, som Enhedslisten stillede i Økonomiudvalget, fordi vi ikke mener, at der skal ske ændringer for samtlige de haver, som er røget ud som »ikke varige«. Men vi stiller et forslag. Vi foreslår, at Haveforeningen Stjernelund og Haveforeningen Kongelundsvej 200 ændres til »varige«, idet vi ikke kan godkende, at kriteriet »nær væsentlig station i Ørestad« benyttes som argument.

Det betyder, at vi gerne vil fastholde, at de øvrige, som er blevet erklæret ikke varige på grund af, at man har planer om skole, bebyggelser og institutioner, at der støtter vi hele forslaget. Men akkurat omkring de 2 haveforeninger, hvor man har brugt argumentationen »nær væsentlig station i Ørestad«, ønsker vi, at disse 2 haveforeninger udgår af indstillingen.

Lars Hutters (L): Der findes vel ikke noget mere dansk kultur end kolonihaver. Kan man overhovedet forestille sig et København ikke tæt forbundet med kolonihavefolkene, med kolonihaver? Er det ikke noget af københavnernes hjerteblod? Jeg tror, at alle i dag, der er til stede i Borgerrepræsentationen, konstaterer, at sådan er det.

Jeg er også glad for, at vi er nået dertil, hvor vi er nået, men beklageligvis var det ikke sådan, det startede. Overborgmesteren har udtalt i aften ved indledningen, at debatten, underforstået høringsen, har gjort indtryk på overborgmesteren og vel nok også på Socialdemokratiet. Det er gode ord fra overborgmesteren. Vi er ikke vant til fra SOL's side, at almindelige menneskers protester mod urimeligheder gør indtryk på overborgmesteren ... (*Afbrydelse*). Nu siger overborgmesteren, at jeg skal holde op, men det er desværre sandt, min gode ven overborgmester.

Men jeg vil kun trække det her frem, fordi jeg vil godt sige til kolonihavefolkene: I har gjort et fantastisk godt arbejde. I er skoleeksempel på, hvordan man får tingene igennem, også når det gælder vores hjerteblod, fordi vores hjerteblod er mange gange blevet udgydt forgæ-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

ves herinde i Borgerrepræsentationen. Men det eksempel, I lavet gjort ved denne her høring, har båret fantastisk igennem. Jeg håber, at det er nye boller på suppen fra overborgmesteren, så københavnernes også på andre områder kan se frem til noget.

Det er rigtigt, som det er blevet sagt – jeg tror, det var Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti – at SOL også var meget utilfreds med, at vi sendte det her ud på den måde i høring og skabte den store ængstelse og bekymring blandt mange med kolonihaver for, hvordan det her skulle ende. Vi foreslog, at vi skulle lade være med at sende det ud på denne måde, vi foreslog, at vi skulle have en forhandling med Kolonihaveforbundet om, hvordan og hvorledes det skulle gøres. Det ville flertallet med overborgmesteren som bekendt ikke bøje sig for, men har bøjet sig for det enorme pres og godt for det for kolonihavefolkene.

Borgmester Søren Pind – nå, nu er han ikke til stede, men Venstres ordfører, borgmester Søren Pind, sagde for lidt siden heroppe, at bevarelse af de grønne og rekreative områder i København er centralt for partiet Venstre. Må jeg sige, at det har vi fra SOL's side ikke lagt mærke til, det har københavnernes ikke lagt mærke til. Det er meget spændende, hvor lang tid Søren Pind fastholder det synspunkt. Vi har jo et par sager lidt senere på dagsordenen i aften i Borgerrepræsentationen, og jeg kan godt betro den gode borgmester Søren Pind og partiet Venstre, at de skal blive konfronteret med det her synspunkt, om det er så varigt, når man siger de her ting.

Jeg spekulerer lidt på, og jeg tror også, københavnernes spekulerer lidt på: Gad vide, om ikke borgmester Søren Pind i anledning af, at der er så mange herinde i Borgerrepræsentationen i aften, lige tager det her standpunkt på det her dagsordenspunkt og forlader det lidt senere, som de plejer at gøre.

Altså det er en sejr for vores hjerteblod, det er en sejr, der skal bæres igennem alle mulige andre ting, og jeg håber også, at der trods alt er forståelse for det forslag, som Enhedslisten har stillet, og som SOL støttede i Økonomiudvalget, og som vi fortsat støtter. Vi kan ikke være andet bekendt, sejren skal være fuldkommen. Alle, der har de her haver, skal have en hundrede procent garanti for, at de også har det, efter at dette møde i Borgerrepræsentationen er overstået.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Tak til Lars Hutter. Vi går videre til 2. runde. Og det er først mig, der har nogle bemærkninger, Jens Kjær Christensen, hvad jeg jo har mulighed for at gøre.

Må jeg ikke sige til Lars Rimfalk, at jeg er meget enig, at der er forskel på, hvordan man taler, når man læser en tale op, som man vil være sikker på, man læser op, som den er forbedret, og man vil være sikker på, at man kan bruge den som artikel bagefter og være sikker på, at tingene er præcise, fordi det er jo en historisk sag, vi behandler, og så det, at man taler lidt mere frit baseret på, kan vi sige mindre forberedelse, hvad angår det nedskrevne.

Jeg er meget enig i det, Lars Rimfalk sagde, om, at begreberne i denne lov er forkerte og har bidraget til at skabe usikkerhed og skabe ængstelse. Jeg er meget enig med Lars Rimfalk i, at begrebet »ikke varig« giver indtryk af, at nu kommer der nogle med en stor, grim, sort hånd og vil fjerne haverne og vil lave alt muligt andet. Sådan er det ikke.

Det er også derfor, at ved den aftale, der er lavet med forbundet, er der skabt den meget, meget store sikkerhed for de haver, som er ikke varige, også haver, hvor der måske engang om 50 år, hvem ved, heller ikke sker noget. Der er ingen af os, der overhovedet har en viden om det på nuværende tidspunkt. Der er skabt så maksimal sikkerhed, der kan overhovedet, på dette område også. Men jeg er meget enig med Lars Rimfalk i, at begreberne har bidraget til at skabe usikkerhed.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Må jeg så sige til dem, der har sagt, at der har været tale om en god proces, at det er jeg meget enig i. Der er jo ingen grund til på grund af en dato her om et par uger at skabe yderligere usikkerhed om eller skabe en fejlbedømmelse af, hvad det var der skete dengang. Det vil jeg godt sige til dem, der vil gøre sig til riddere på noget, der ikke er grund til at gøre sig til riddere på.

Der var enighed i Økonomiudvalget om, at vi tog det oplæg, der var udarbejdet af forvaltningen, og sendte det til høring. Der var et forslag fra Enhedslisten om, at vi lavede et møde mere end dem, der var forberedt, og nu var det det, der gik ud, fordi det var nødvendigt at få så lang en høringsperiode som overhovedet muligt.

Der var enighed om, at det ikke skulle være et politisk konfirmeret papir, men at det skulle være teknikernes papir, der gik ud til debat. Og Lars Hutters, det er jeg nødt til at sige, fordi det vil være forkert over for de mennesker, som sidder og lytter, at få vendt det her, betyder så meget at give et andet indtryk.

Det lyder næsten som om Jens Kjær Christensen er ærgerlig over, at forbundet har lavet en aftale, betinget naturligvis af Økonomiudvalgets og Borgerrepræsentationens beslutning. Jeg anså det rent faktisk for at være en pligt, også for at bidrage til, at der kom klarhed i debatten politisk i Økonomiudvalget som i Borgerrepræsentationen, at det, vi også havde aftalt fra starten, at vi skulle søge at opnå enighed med forbundet, og det er rent faktisk det, der er sket på det her.

Jeg håber meget, at aftalen bliver tiltrådt, og det er der meget, der tyder på, af et meget stort flertal i Borgerrepræsentationen her i løbet af få minutter.

Jens Kjær Christensen (Ø): Det er en fejl. Jeg er overhovedet ikke ærgerlig. Jeg mener bare sådan set, at Kolonihaveforbundet havde et bedre udgangspunkt til at få en bedre aftale end den, der ligger her, og det kan man så vurdere frem eller tilbage. Det var det, der var synspunktet.

Først til Lars Rimfalk Jensen, som stiller ændringsforslag om, at nyttehaveforeningen Kongelundsvej 200 og Stjernelund udtages og dermed bliver gjort varige, sådan opfattede jeg forslaget. Det kan vi selvfølgelig kun støtte. Altså vi foreslår dem alle sammen gjort varige, så det er klart, det vil vi gerne støtte.

Vi har jo haft denne her store diskussion om stationsnærheden derude ved Ørestad, og vi har jo hørt fra Jens Johansen, som sidder i Ørestadsselskabets bestyrelse, hvad Peter Skaarup i øvrigt også gør, at de har kæmpet og kæmpet og ingen vegne kunnet komme. Så må det være dejligt at kunne sige her i aften: Jamen her har I så chancen, drenge og piger, nu kan I søreme dog stemme for det her lille delændringsforslag, hvor I ikke kunne få noget igennem i Ørestadsselskabets bestyrelse. Så jeg håber da, at Jens Johansen og SF vil støtte dette lille forslag.

Så bliver jeg nødt til at sige til Ole Hentzen, at der må være tale om forvirring. Jeg genfremsatte et forslag fra Økonomiudvalget, og det hedder altså:

»Alle haveforeninger og nyttehaver med undtagelse af de 6, der benyttes til helårsbeboelse, gøres varige.«

Vi har haft den diskussion masser af gange i Bygge- og Teknikudvalget, så det er ikke der, der er noget problem. Dem ønsker vi også lovliggjort, og det ved Ole Hentzen. Der er ikke noget problem, det er ikke dem, vi foreslår gjort varige. Der er ingen grund til at skabe denne her forvirring.

Overborgmesteren siger, at det også er meget svært at finde ud af begreberne »varig« og »ikke varig«. Altså nu skal man heller ikke gøre tilværelsen mere svær, end den er, det er faktisk til at forstå. Problemet var jo selvfølgelig, og det kan man så diskutere efterfølgende, at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

med det resultat, vi står med her i dag, som selvfølgelig er bedre end det, der var udgangspunktet, det har jeg også sagt, var der flere haveforeninger og nyttehaveforeninger, som blev gjort til at befinde sig i en mere usikker situation, end de bliver med det, som jeg jo godt kan se om et øjeblik bliver vedtaget. Det er realiteten i det.

Det eneste, der har fortjeneste af det, ja, det er ikke mig eller nogen andre. Det er selvfølgelig kolonihavefolket selv, for det er deres egen aktivitet, der har gjort og presset trods alt nogle forbedringer igennem.

Vi ønsker dog selvfølgelig at fastholde forslaget, da Enhedslisten ønsker at fastholde og udvikle København som en grøn by, hvor der netop er plads til menneskenes trivsel, og det er dem, der skal sættes i højsædet.

At udtale sig om, hvad man i 2032 eller 2045 eller et hvilket som helst andet tal, man kunne komme i tanker om, skulle få brug for, er jo rimelig håbløst, det har overborgmesteren også erkendt. Så spørgsmålet er selvfølgelig: Hvorfor kan man så ikke gøre dem varige, når man alligevel ikke ved noget som helst? Der må jo gælde det samme med disse haveforeninger som med de andre, som kendes varige?

Jens Johansen (F): Til Enhedslistens ordfører skal jeg sige, at man kan misforstå det, man vil misforstå, hvis man ikke hører ordentligt efter.

Jeg sagde, hvad Jens Kjær kan bekræfte, fordi han var en af de få, der var mødt op på det møde ude i Sundby her fra Borgerrepræsentationen, at jeg i Ørestadsselskabets bestyrelse ville foreslå, at vi udlagde de ubebyggede arealer til nyttehaveforeninger. Det har jeg så også foreslået i bestyrelsen, og det er blevet afvist, det var der ikke flertal for. Begrundelsen var, at der var en aftale med de grønne foreninger om, at de naturområder skulle henligge som naturområder. Det er der også en form for ræson i.

Jeg skal også sige, at SF stemmer for De Radikales ændringsforslag om, at haveforeningen Stjernelund og nyttehaveforeningen Kongelundsvej 200 får varig status. Det er i overensstemmelse med, hvad vi også har sagt i høringsfasen, og hvad vi har sagt på mødet i Sundby. Så det ændringsforslag vil vi stemme for. Hvis det ikke bliver vedtaget, så vil vi stadig væk stå ved det forhandlingsresultat mellem Kolonihaveforbundet og overborgmesteren, som ligger.

Men altså det radikale ændringsforslag vil vi stemme for. Det vil vi af den grund, at vi synes, der skal være en grøn kile, og at det er fint i kommunen at have stationsnære kolonihaver, som det også blev nævnt på mødet i Sundby, som kan være en fordel for dem, der ikke har så nemt ved at transportere sig til deres haver.

Så vil jeg gerne – jeg ved godt, at Lars Hutters vil protestere – bekræfte, at det var et teknisk papir udarbejdet af forvaltningen, som et enigt Økonomiudvalg besluttede at sende i høring, ikke et politisk besluttet papir, men et teknisk papir, og, kan man se af alle de udtalelser fra partierne, alle lagde vægt på dialogen og høringen.

Jeg mener, at der har været en dialog. Det er ganske vist ikke alle partier, der har deltaget i dialogen med borgerne på møderne. Jens Kjær nævnte noget om og fortalte og belyste, hvilke partier der ikke havde været til stede, og hvilke der havde. Men alle har lagt vægt på, at det var vigtigt med dialogen med borgerne, med brugerne af kolonihaverne om den fremtidige status.

Så vil jeg sige, at vi ikke er enige med Enhedslisten i, at alle kolonihaveområder skal gøres varige. Jeg tror også, der må være en splittelse i Enhedslisten om det her, fordi jeg vil erindre, at Enhedslistens skoleborgmesters forvaltning har lagt billet ind på en række områder, som skal bruges til skoleformål, bl.a. nyttehaveforeningen Sydhavn.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Vi sagde også på mødet ude i Kongens Enghave, at hvis Enhedslistens borgmesters forvaltning ville frafalde det ønske om, at dette område var reserveret i kommuneplanen til skoleformål, så ville vi da gerne støtte en variggørelse. Men det har Enhedslistens borgmester ikke behaget at gøre. Så derfor gøres området ikke varigt med en forlænget kontrakt, som det også fremgår af aftalen.

(Kort bemærkning).

Jens Kjær Christensen (Ø): Det er, fordi Jens Johansen har prøvet med cowboydertricket ude på mødet. Sandheden er, at Tom Ahlberg og senere hen Jens Johansen som skoleborgmestre har foreslået netop, at nyttehaveforeningen Sydhavnen ikke skulle gøres varig i den forstand, at den skulle bruges til andre formål.

Hvis Jens Johansen og SF læste Sydvest Folkeblad, så ville de kunne se efter mødet her, at det er helt forkert, hvad han står og siger her fra talerstolen. Jeg forfægtede på mødet, at vi selvfølgelig også ville stemme for, at nyttehaveforeningen Sydhavnen skulle gøres varig, som vi gør i dag. Det sagde Jens Johansen, så vidt jeg husker, også ved mødet, men det har han glemt. Og hvis han havde læst det, så kunne han læse i Sydvest Folkeblad, hvad borgmester Per Bregengaard har sagt desangående. Og han er ikke enig med forvaltningen i synspunktet.

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Jeg vil blot sige, at hvis det har været Per Bregengaards forgænger, der har pålagt forvaltningen at fastlægge dette område i kommuneplanen, Tom Ahlberg, eller mig, udlagt til skoleformål, så må det også være muligt for Per Bregengaard at pålægge forvaltningen at frafalde det ønske.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg kan godt høre, hvilken sæson vi er i i øjeblikket. Nej, Jens Kjær, det er mere, fordi der skal være lighed i det med de korte bemærkninger. Jens Kjær; lad os bare få det afsluttet nu, det er sådan set bedre.

(Kort bemærkning).

Jens Kjær Christensen (Ø): ... Jeg ved, at det evner Jens Johansen ikke. Hans forestillingsverden er stadig væk i det gamle magistratsstyre, hvor en borgmester enevældigt kunne bestemme, hvad en forvaltning skulle mene sagligt om et eller andet. Men det har vi altså forladt, og Per Bregengaard lever altså i et udvalgsstyre, og det er en helt anden funktion. Han er sågar mindretalsborgmester. Det er forklaringen på, at de tidligere SF-borgmestre kunne bilde deres forvaltning hvad som helst ind og få dem til at gøre det. Det kan man altså ikke i dag – heldigvis.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Skal vi ikke sige, at det er sidste korte bemærkning, der kommer nu.

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Ja, men jeg må da sige, at ydmygheden klæder Enhedslisten, når Enhedslistens ordfører heroppe fortæller, at deres borgmester er borgmester af navn og ikke af gavn.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Stop, stop. Vi har en lang dagsorden foran os, og der er ingen grund til at fortsætte det mere underholdende spil nu.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Peter Skaarup (O): Jeg skal nok lade være med at blande mig mere i det der slagsmål mellem Enhedslisten og SF; det må I klare herude bagefter.

Jeg vil bare sige, at i det hele taget synes jeg, ligesom andre har sagt, at det har været en god proces på den måde, at vi er nået i retning af det, som de fleste herinde i Borgerrepræsentationen gerne vil, nemlig at flere kolonihaver fra start af processen til nu er blevet erklæret varige. Men det er stadig væk ikke godt nok.

Derfor vil vi også støtte både det radikale forslag og Enhedslistens forslag om, at vi skal sikre så mange som muligt varighed, og 2 ekstra fra Lars Rimfalk er bedre end ingenting, og de resterende 10 fra Jens Kjær kan vi bestemt også støtte.

Vi så som sagt gerne signalet, at man erklærer alle for varige. Der synes vi så nok, det er en lille smule barokt at høre det, der bliver sagt fra visses side her, bl.a. overborgmesteren, som siger, at der ikke var nogen diskussion, det var forvaltningens indstilling, man bare sendte videre.

Jeg husker altså meget tydeligt, at både Lars Hutters og jeg selv sagde: Lad os dog få Kolonihaveforbundet ind og snakke med udvalget, inden vi sender den her tekniske ting ud, fordi så teknisk var den jo altså heller ikke, andet end at mange opfattede det, som om deres kolonihave pludselig var erklæret ikke varig.

Så det gav utryghed, og der var en diskussion i Økonomiudvalget om det, og Lars Hutters og jeg og Dansk Folkeparti fik sendt ud med den her såkaldte tekniske udsendelse, hvad vi mente om det, at Kolonihaveforbundet skulle have været indkaldt, at der skulle ske en forbedret høring, at alle haver skulle erklæres varige osv., osv. Så vi havde altså fat i sagen allerede i forbindelse med det første økonomiudvalgsmøde.

På den baggrund synes jeg også, det er en lille smule barokt, må jeg så sige – måske er det på grund af valgkampen – at se socialdemokratiske kandidater til Borgerrepræsentationen skrive, at nu har vi sandelig også reddet kolonihaverne. Jo, det er godt nok, men udgangspunktet var, at man var enig i at erklære, at 26 kolonihaver skulle være ikke varige. Nu er vi så nede på 16. Jeg håber, at Socialdemokratiet så vil være med til på baggrund af den høje profil at stemme for de 2 ændringsforslag, der ligger, om at gøre yderligere 2 eller allerhelst yderligere 10 varige i dag.

Så vi vil kigge på stemmeknapperne, om der bliver stemt på den røde eller den grønne knap hos Socialdemokraterne, og holde de kandidater op på det i valgkampen, som man har meget langt fremme i øjeblikket for at sige, at Socialdemokratiet har reddet kolonihaverne. Det har været svært for os at se, men vi håber selvfølgelig, at stemmeafgivningen her om lidt også giver det indtryk.

Lars Hutters (L): Jeg synes nu også godt, at overborgmesteren kunne tage og gå til bekendelse og erkende, at det, som SOL og Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti foreslog i Økonomiudvalget, at man skulle tage forhandlingen med Kolonihaveforbundet, jo også er det, overborgmesteren er endt med at gøre, men som overborgmesteren ikke ville følge på det pågældende økonomiudvalgsmøde ... (*Afbrydelse*). Overborgmesteren skal lade være med det. Overborgmesteren ved faktisk, at det er rigtigt, hvad vi siger. Jeg nævnte det kun i forbifarten, fordi jeg syntes, det er så fantastisk vigtigt med det eksempel.

Jeg havde, det er derfor, jeg sidder i Økonomiudvalget, selvfølgelig gerne set, at overborgmesteren havde gjort det med det samme. Men det gjorde overborgmesteren ikke. Der skulle en rejsning til, en bevægelse i kolonihavefolket. De skulle presse på, før overborgme-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

---

steren forstod, at det var alvor. Det er jo godt, det er aldeles glimrende, og vi er ved et rimeligt resultat i dag, jeg vil gerne have det endnu bedre, men vi er ved et rimeligt resultat i dag.

Men jeg synes godt, overborgmesteren lige kunne tage og skrue hukommelsen klart tilbage og fortælle korrekt, hvad det var der foregik på det økonomiudvalgsmøde.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er det 3. runde, Jens Johansen – som heller ikke ønsker ordet. Derfor vil jeg heller ikke kommentere Lars Hutters' ukorrektheder, og hermed er forhandlingerne afsluttet ... (*Afbrydelse*). Nu må Lars Hutters og overborgmesteren ikke diskutere, når debatten er afsluttet. Jeg tror, jeg gav klart udtryk for, hvad jeg mente, og Lars Hutters gjorde det, og selv om der er sæson for andet end at træffe beslutninger, så skal vi rent faktisk til at træffe nogle beslutninger nu, som sikrer mange haver i København.

Økonomiforvaltningen uddelte et rettelsesblad til indstillingen, hvoraf det fremgår, at hele HF Borgervænget der foreslås varigt.

Et af Jens Kjær Christensen (Ø) stillet ændringsforslag om, at alle haveforeninger og nyttehaver med undtagelse af de seks, der benyttes til helårsbeboelse, gøres varige, blev forkastet med 37 stemmer imod 11.

For stemte: Ø, O, P og L.

Imod stemte: A, V, F, C, B, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Et af Lars Rimfalk Jensen (B) stillet ændringsforslag om, at HF Stjernelund og HF Kongelundsvej 200 ændres til varige, idet B ikke kan godkende, at kriteriet "nær væsentlig station i Ørestad" benyttes som argument, blev forkastet med 27 stemmer imod 21.

For stemte: F, Ø, O, B, P, L og D.

Imod stemte: A, V, C og Aage H. B. Pedersen (UP).

Jens Kjær Christensen (Ø) ønskede selvstændig afstemning om NF Sydhavnen og foreslog, at denne nyttehaveforening – i modsætning til den oprindelige indstilling - blev gjort "varig".

Forslaget fra Jens Kjær Christensen (Ø) blev forkastet med 31 stemmer imod 17.

For stemte: F, Ø, O og L.

Imod stemte: A, V, C, B, P, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Endelig blev indstillingen godkendt med 48 stemmer imod 0.

For stemte: A, V, F, Ø, O, C, B, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

(Klapsalver)

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

=====

2) BR 412/01. Indretning af udstillingslokaler i Københavns Bymuseum

Indstilling om anlægsbevilling på 1,1 mill. kr. til indretning af kælder- og udstillingslokaler på Københavns Bymuseum, samt at der anvises kasse-mæssig dækning for 1,1 mill. kr. på Kultur- og Fritidsudvalgets rådighedsbevilling konto 3.60.3 Museer.
(Kultur- og Fritidsudvalget)

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Særudstillinger er en væsentlig del af ethvert museums aktivitet, og sådan er det også på Bymuseet. Museet har gennem årene brugt forskellige lokaler til særudstillinger, især den store festsal. Imidlertid bruges denne nu i stadig højere grad til skiftende arrangementer, og de øvrige lokaler i huset er optaget af nye permanente udstillinger.

Med projektet her får museet et regulært rum under Havesalen, der i forbindelse med de mindre, nærliggende rum vil være meget velegnet til en stor del af de skiftende særudstillinger. Helt konkret vil den første udstilling i de nye omgivelser blive en præsentation af det bedste af de sidste 10 års store arkæologiske fund i København.

En uddybning af kælderen under museets havesal er samtidig sidste mulighed for at få mere udstillingsareal inden for rammerne af de eksisterende bygninger. Rummet vil få gode adgangsforhold til publikum med bl.a. direkte adgang også for kørestole fra den eksisterende elevator.

Jeg kan derfor anbefale forslaget, som vil betyde nye og gode rammer for særudstillinger for Københavns Bymuseum.

Indstillingen blev godkendt.

=====

3) BR 426/01. Flytning af Højskolen i Randersgade

Indstilling om, at en del af det tidligere Plejecenter Granbo anvendes til genhusning af Højskolen i Randersgade, udvidelse af Center for Specialundervisning for Voksne (CSV) samt Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Nord Vest (PPR-NV), samt at der gives kapitalbevilling til indretning af lokaler til Højskolen i Randersgade, CSV og PPR-NV i det tidligere plejecenter på i alt 22.100.000 kr.
(Uddannelses- og Ungdomsudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

4) BR 435/01. Udpegning til udviklingscentret for tosprogede

Indstilling om, at afdelingsleder Søren Hegnby udpeges som medlem af bestyrelsen for udviklingscentret for tosprogede børn, unge og voksne som repræsentant for Københavns og Frederiksberg kommuner. Kontorchef Bodil Hendrichsen foreslås udpeget som ligestillingsalternativ.

(Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen)

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

Indstillingen blev godkendt.

=====

5) BR 434/01. Udpegning til den nye bestyrelse for CVU København og Nordsjælland

Indstilling om, at borgmester Per Bregengaard udpeges som medlem af bestyrelsen for CVU København og Nordsjælland som repræsentant for Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune, Frederiksborg Amt og København Amt.

(Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen)

Indstillingen blev godkendt.

=====

6) BR 423/01. Arbejdernes Ligkistemagasin

Indstilling om, at advokat Jon Stokholms undersøgelse om, hvorvidt skiftende ressortborgmestre har været vidende om uregelmæssigheder i forholdet mellem Københavns Kommune og Arbejdernes Ligkistemagasin, og på den baggrund burde havde grebet ind og bragt sådanne uregelmæssigheder til ophør, tages til efterretning.

(Sundhedsforvaltningen)

Winnie Berndtson (A): Undersøgelsen af borgmestrenes viden i sagen om Arbejdernes Ligkistemagasin er nu gennemført helt i overensstemmelse med det kommissorium, som er vedtaget i enighed her i Borgerrepræsentationen. Undersøgelsens klare konklusion er, at borgmestrene ikke har fået forelagt ting fra forvaltningen, der har givet en viden om problemer på området, og at de derfor heller ikke har haft anledning til at gribe ind.

Det var tilbageblikket, den klare konklusion, som alligevel giver anledning til et par bemærkninger.

For det første er det godt for demokratiet, at københavnere nu ved, at de ikke har og ikke har haft borgmestre og politikere i København, der dækker over uregelmæssigheder, de har kendskab til. Det er godt for demokratiet.

Den anden bemærkning er så det mere fremadrettede og spørgsmålet, som mange københavnere måske også må stille sig: Er det tilfredsstillende, at borgmestre og politikere i en så lang årrække ikke får viden om ting? Her tror jeg i dag alle vil svare: Nej, det er nok ikke tilfredsstillende. Det, der er sket, lever ikke op til hverken politikernes eller københavnernes forventninger om, hvad politikere skal have kendskab til, og det lever heller ikke op til nutidige krav i forvaltningen om, hvad forvaltningen skal videregive, herunder til borgmestrene. Men det er med nutidens briller.

Forholdene omkring, hvordan en forvaltning bør fungere og bør fungere i forhold til politikere, er der rettet op på, for det er jo ikke det, denne rapport handler om. Næh, det handlede den egentlige rapport, den egentlige undersøgelse, Deloitte & Touche-rapporten om, og alle anbefalingerne i denne rapport er fulgt.

Tilbage er så spørgsmålet: Vil det her kunne ske igen? Og til det er jeg helt overbevist om, at svaret er: Nej, det vil det ikke. Uregelmæssigheder over så lang tid uden politikeres viden og uden mulighed for at kunne placere ansvar vil ikke fremover kunne forekomme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Afslutningen på politikernes rolle i Arbejdernes Ligkistemagasin-sagen, hvis vi skal kalde den det, er hermed gjort. Der kan ikke stilles politikere, borgmestre til ansvar for ikke at gribe ind i forhold, som de ikke har viden om. Det er godt for demokratiet, og det er godt for københavnernes at vide, inden vi går til kommunevalg.

Martin Geertsen (V): Jeg troede egentlig, at statsminister Poul Nyrup Rasmussens garanti om, at der ikke vil blive rørt ved efterlønnen i vor tid, var en af de mest svulstige garantier, der nogen sinde er blevet udstedt. Men Winnie Berndtson var i stand til at overgå statsministeren i at udstede garantier ved tørt at konstatere, at dette vil aldrig nogen sinde forekomme igen. Jeg tror, jeg skal have udskrevet den sekvens af Borgerrepræsentationens forhandlinger.

Men må jeg så ikke spørge Winnie Berndtson, som jo så åbenbart vil videre i denne diskussion: Når Winnie Berndtson siger, at det her er en god dag for demokratiet, når rapporten er en god ting for demokratiet, kunne jeg så ikke bede Winnie Berndtson om så at konstatere på den baggrund, hvor det så er ansvaret skal placeres i denne sag?

Hvis det er sådan, at man ikke kan placere noget ansvar i Winnie Berndtsons optik, hvis der ikke skal placeres noget ansvar i Winnie Berndtsons optik, hvem har så skylden for, at man kan lave sjusk og fusk 30 år i træk? Det burde være ret klart at svare på for Winnie Berndtson. Hun har frikendt de skiftende socialdemokratiske borgmestre, fair nok. Jeg ville have undret mig, hvis en socialdemokrat havde gjort noget andet.

Men så mangler Winnie Berndtson den konklusion på hele sit oplæg, der handler om: Hvor skal ansvaret så placeres, Winnie Berndtson?

Marlene Krogh (F): SF har været med til at få denne undersøgelse sat i gang ud fra flere principper. For det første syntes vi, det var uhæderligt at blive ved med at påstå, at der var socialdemokrateri, og at der var folk, der vidste noget, uden at det blev undersøgt.

Nu har vi fået det afklaret med det materiale, som har ligget. Og konklusionen fra advokat Stockholm har været klar: Ud fra det materiale, han har undersøgt, har man ikke kunnet placere et ansvar ved borgmestrene. De har i hvert fald ikke vidst noget.

Jeg er af den opfattelse, at uanset om man vidste noget eller ej, om man bare fik en lille smule kendskab til det, så ville ens logik da automatisk tænke, at det ville jeg gøre noget ved. Sådan ville min egen holdning være, og sådan tror jeg også, at de siddende borgmestre ville have tænkt og tænker om denne sag.

Det er min holdning, at sagen nu selvfølgelig kører videre i retten, og det gør den også ved den næste undersøgelse, embedsmandsundersøgelsen, så vi er ikke færdige endnu. Men uanset hvad, så er det altså de siddende borgmestre, som har ansvaret, de siddende borgmestre, som har siddet i denne periode, som har haft ansvaret for forvaltningen; det kan man ikke løbe fra. Det kan godt være, man ikke har vidst noget, og det har vi fået bevist, men man har altså et ansvar, og i sidste ende er det Borgerrepræsentationen, som har et ansvar. Det skal vi ikke løbe fra.

Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at vi ikke bare skal løbe fra vores ansvar for det, der er sket, og det vil sige, at det handler om os alle sammen.

Jeg har den holdning, at det her er en sag, der for mange personligt har været en hård sag at komme igennem. Jeg kan godt forstå, at der for mange socialdemokrater har været nervøsitet, og jeg kan også godt forstå, at de muligvis er glade for, at det nu er afklaret, at de ikke har vidst noget om det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Men ansvaret kan vi ikke løbe fra herinde i Borgerrepræsentationen. Og i forbindelse med den kommende embedsmandsundersøgelse vil vi muligvis få afdækket flere ting. Jeg ved ikke, om der vil komme flere spørgsmål frem, men vi får selvfølgelig diskussionen her igen i Borgerrepræsentationen.

Men det er SF's holdning, at vi ikke længere skal grave i og bruge tid på, hvorvidt borgmestrene har haft kendskab, og om de burde have grebet ind i denne sag. Det er SF's holdning. Jeg vil godt slå fast, at vi ønsker ikke høringer eller andre ting. Vi ønsker at pådrage os det ansvar og så få rettet op på de ting, som er foregået i denne periode.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det Bente Møller – jamen vi tager tiden, bare rolig.

Bente Møller (Ø): Til gengæld er der ikke chance for, at jeg kommer i så mange runder i dag, vil jeg sige.

Dengang Venstre startede debatten om, at vi skulle have en undersøgelse af det politiske ansvar, kan jeg huske, at jeg sagde, at det troede jeg simpelt hen ikke på, at vi kunne få noget ud af, fordi jeg regnede ikke med, at der nogen sinde havde været nogen sundhedsborgmestre, der var så dårligt begavet, så der, hvis de rent faktisk havde været involveret i noget, der ikke var helt stuerent, ville ligge bilag på det.

Nu har jeg oplevet, godt nok i en anden forvaltning, at man glemte at pille de gule klisterlapper af, så jeg vil sige, at man kan ikke helt afvise, at det ville kunne ske. Men det normale ville jo være, at hvis man vovede sig ud i noget, som man syntes var lidt grynet, så ville man hverken have kulørte tryksager eller formelle breve eller bare sådan mødereferater med blyanter liggende i arkivskabene.

Derfor syntes vi egentlig i Enhedslisten, at det var lidt spild af penge og også lidt at kigge meget bagud og ikke sådan se at få taget konkret hånd om nogle af de mange andre problemer, vi syntes der var på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område, at bruge penge på denne undersøgelse. Da der så lige pludselig tegnede sig et massivt flertal, hvor samtlige andre partier syntes, det var en strålende idé, så valgte vi at gå med, fordi vi ville da ikke have skudt i skoene, at det var fordi vi ikke ville have, at tingene blev undersøgt. Men resultatet er blevet, som vi forventede, at vi faktisk ikke er spor klogere i dag, end vi var, før den undersøgelse blev sat i værk.

Så kan man jo godt bruge meget lang tid på at diskutere Arbejdernes Ligkistemagasin. Altså jeg synes egentlig, at den mest konstruktive udgang på det her er at sikre, at de forretningsgange, vi har alle steder i den offentlige administration, forhindrer, at vi nogen sinde skal i nærheden af noget, der kan få nogen til at rynke brynene igen i den her grad. Fordi økonomisk set i Sundheds- og Omsorgsforvaltningens budget er Arbejdernes Ligkistemagasin jo mindre end den lille prik, der bliver i ymeren, hvis jeg stikker en knappenål ned i tallerkenen om morgen. Men moralsk set er det jo et problem, hvis der er nogle ting, der ikke er sådan helt på plads.

Jeg ved ikke, hvordan man skal placere ansvar i det her, fordi det nærliggende kunne så være at sige, at det er der nogle embedsmænd, der har, og selvfølgelig er der det. Der har også altid været nogle borgmestre, der havde ansvaret for at føre tilsyn med, at deres forvaltninger administrerede i overensstemmelse med de politisk vedtagne beslutninger og dansk lovgivning i øvrigt.

Der har været en revision, som har pligt til at revidere, hvad der foregår i kommunen, og når det drejer sig om sager i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen med udbetaling af konstanthjælp altid har været meget gode til at tage stikprøvesager ud for at tjekke, at tingene fun-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

gerede ordentligt. Det har man så ikke været her, fordi der er nogle ting, der har kunnet køre i årevis, uden at revisionen har opdaget det.

Men læren er nu, at det selvfølgelig er døduacceptabelt, det, der er foregået, men selve det at få rullet hoveder nu, altså hvornår startede det her, og er man som direktør med så stort et ansvarsområde ansvarlig for det der lille knappenålshovede, når det lige pludselig bliver lagt over til en og er noget, man altid har troet kørte ordentligt, fordi det har været indtrykket de foregående 30 år, og man i øvrigt sad med et budgetunderskud af mange hundrede millioner kroners størrelse, så kan jeg da godt forstå, at den direktør, der havde området, ikke lige kastede sig over at kulegrave arkivskufferne om Arbejdernes Ligkistemagasin.

Derfor synes jeg, at vi politisk nu skal være lidt forsigtige med, hvad det er der skal komme ud af det her, fordi jeg synes ikke, det er afgørende, at vi kan få et hoved til at rulle, det er ikke specielt afgørende for Enhedslisten. Det er afgørende, at vi sammen erkender, at det her er moralsk, etisk så forkasteligt, at det ikke må finde sted, at vi på alle områder i denne kommune, ikke bare i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, men alle steder sørger for, at vi har en revision, som råber vagt i gevær, så vi hverken skal have KUC-sager eller andet, vi opdager med tilbagevirkende kraft. At vi har nogle forretningsgange i vores forvaltninger, der gør, at den her slags ikke kan finde sted, og at vi har en ånd hos vores personale, der gør, at de er klare over, at den slags er uacceptabelt. Hvis det er sådan noget fikumdik, man har lyst til at sidde og lave, så må man finde ansættelse et andet sted.

2. næstformand (**Bente Frost**): Der var en minimal overskridelse, men da Bente Møller jo lovede ikke at komme igen, så tog vi det. Men det var altså ikke nogen trussel om, at Bente Møller ikke måtte få ordet igen.

Lars Hutters (L): Jeg tror nok, at der er adskillige i befolkningen og i medierne, der spørger, hvorfor man ikke kan finde ud af at få placeret et ansvar i denne sag. Selvfølgelig handler det noget om økonomi, men det er selvfølgelig fra Københavns Kommunes side ikke det, det drejer sig om. Det er, at man har gjort noget forkert over for en lang række mennesker.

Man har handlet forkert. Hvorfor har man gjort det? Hvorfor kan man ikke finde ud af det? Hvorfor kan man ikke finde ud af at få placeret det ansvar? Og en ansvarsplacering behøver ikke nødvendigvis at betyde, at der er nogle hoveder, der skal rulle, men at man får placeret og fundet ud af, at der er noget, der har været forkert, og man får lavet om på det, både i den forvaltning, som vi taler om her, og i alle andre forvaltninger.

For lige at gøre noget af det, som Bente Møller var inde på, færdigt, så vil jeg godt sige, at de illusioner, jeg har haft om vores revision, er blevet knækket i denne sag. Det er mig en fuldstændig kæmpegåde, at de ikke allerede tidligt stoppede og greb ind. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Men det er da muligt, når vi dykker ned i, hvordan Københavns Kommunes revision har fungeret, at der også er ting og sager dér.

Så vil jeg godt sige til Winnie Berndtson fra Socialdemokratiet: Der kan ikke udstedes nogen som helst garantier for, at de sundhedsborgmestre, som jo altså har været socialdemokratiske, kan fritages med denne rapport, ene og alene fordi det er jo kun det skriftlige materiale.

SOL, Solidarisk Alternativ, havde gerne set, at det havde været en undersøgelseskommission. Det ville man ikke være med til. Jeg har godt set bemærkningerne fra flere forfatnings eksperter og professorer, at de i det efterfølgende forløb har udtalt, at det burde man have haft gjort, hvor man havde haft mulighed for en direkte afhøring af de implicerede embedsmænd i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

denne sag. Så Winnie Berndtson og Socialdemokratiet kan ikke konkludere, at de socialdemokratiske borgmestre er fritaget og er politisk rensset. Det er de ikke.

SOL ønsker, at man kommer til bunds i denne sag. Det er man ikke kommet. SOL ser meget gerne, at man får en mulighed for en undersøgelseskommission, hvor der kan blive afhørt, også om, hvordan og hvorledes at de embedsmænd, der har været involveret i det, ikke har reageret højere op igennem systemet, når de har fået de forskellige breve fra dem, der allerede meget tidligt igennem årene har påpeget, at der var noget galt.

Så konklusionen fra SOL er, at SOL vil stemme imod, at denne rapport tages til efterretning. Det kan man ikke. Man har ikke reelt fundet ud af, hvor ansvaret skal placeres, man er ikke kommet til bunds i denne sag. Så derfor kan SOL kun stemme imod, at denne rapport tages til efterretning.

Grete Henius (C): Når man taler om uddannelse og skole og undervisning, så fremgår det altid, at det er meget vigtigt at kende sin historie for at kunne forstå den tid, man lever i. Det er jeg for så vidt enig i.

Men når det lige præcis drejer sig om denne sag, så forholder det sig omvendt, for jeg forstår ikke, at vi har haft en sag her, som begyndte sidste år, men som i virkeligheden nogle medlemmer i Borgerrepræsentationen tog fat på allerede i 1994, og også i 1996 er der blevet rejst spørgsmål om den sag. Hvordan i alverden har det kunnet lade sig gøre, at man ikke fra tidligere borgmestres side har reageret og tænkt: Hov, hvad er nu det her for noget? Det må vi lige have undersøgt.

Jeg ved også, at jeg selv, det var ikke via Borgerrepræsentationen, men ansigt til ansigt med den daværende borgmester – vi er tilbage her i midten af 1990'erne – rejste det spørgsmål, om det nu var i overensstemmelse med god skik og moral, kan man måske sige, og almindelig embedsførelse, at lade en partikammerat, en borgerrepræsentant, der havde sin stol herinde, få den store tjans det var at foretage alle de offentlige begravelser.

Jeg fik at vide, at det jo ikke skulle komme en leverandør til skade, at han også var partikammerat og medlem af denne forsamling. Nej, det er for så vidt rigtigt, men når man ansætter en partikammerat og et medlem af Borgerrepræsentationen, så bør man måske være ekstra opmærksom på, om tingene forholder sig, som de skal.

Jeg ved, at bl.a. det konservative medlem Britta Schultz i 1994 sammen med et andet medlem stillede det spørgsmål: Hvad agter magistraten at gøre ved den monopolaftale, som Arbejdernes Ligkistemagasin har haft gennem de sidste 15 år? Der kom et svar, det har jeg også her.

Og i 1996 rejste 2 andre konservative medlemmer, Ellen Lequime og Knud Schou, et spørgsmål, der drejede sig om miljøcertificering af de kister, der blev brugt af Arbejdernes Ligkistemagasin. Nu kan man så sige, jamen nu taler vi jo ikke om miljøskadelige trækister, der forurener grundvandet, det er jo ikke det, denne sag handler om. Nej, denne sag handler om, at der er for mange, der gennem årene har været for efterladende, ikke har råbt vagt i gevær, ikke har tænkt: Da det nu er en borgerrepræsentant, og da det nu er en partikammerat af borgmesterens partifarve, jamen så må vi være helt stensikre på, at denne begravelsesforretning er i orden, og at kisterne er i orden. Der skal ikke kunne sættes en finger på dette her.

Det skal jeg jo hilse og sige, der er blevet gjort gennem årene. Der har været sat adskillige fingre på, og for ca. et år siden rejste Dagbladet Politiken den makabre sag om begravelser, der var foregået uden lig og uden forældrenes ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Kunne vi ikke komme over til sagen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

Grete Henius (C): Jo, men det er sagen ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Jamen alligevel. Jeg synes, vi skulle ...

Grete Henius (C): Det er sagen, det er sagen ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Nej, det er sagen om undersøgelsen af advokaterne af borgmestrene.

Grete Henius (C): Det er utroligt, at jeg altid skal afbrydes af den formand konstant, når jeg har ordet her. Det er nærmest et princip for den fungerende formand at afbryde mig, når jeg har ordet ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Lad nu være, fru Grete Henius. Jeg synes, vi skulle prøve at finde den tone, der passer.

Grete Henius (C): Ja, den plejer jeg ikke at have besvær med at finde, men det er håbløst at få ordet her med den fungerende formand siddende på tronen ... (*Afbrydelse*). Ja, det må så også være det eneste, men ikke over for mig ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ingen debat med salen.

Grete Henius (C): Jeg vil sige, at takket være Politiken fik vi for et år siden igen rippet op i denne gamle historie om Arbejdernes Ligkistemagasinet, og endelig var der mod og mandshjerte og kraft i udvalget til at forlange en tilbundsående redegørelse. Det tog lidt tid, man skulle igennem forskellige procedurer for at finde frem til, hvorledes man så skulle undersøge sagen.

Men vi har altså nu fået diverse responsa fra revisionsfirmaet Deloitte & Touche og fra advokatfirmaer, og der er jo noget, der tyder på, at sagen nu har fundet en afslutning, og at der ikke kan kommes længere med denne sag. Vi afventer nu politiets sidste undersøgelser, og så må vi se, om de bringer noget nyt for dagen, således at denne sørgelige historie kan finde sin afslutning.

2. næstformand (**Bente Frost**): Der er meget få mennesker i salen. Jeg synes, der i den sag bør være flere borgerrepræsentanter til stede, og ikke bare, fordi det er denne sag, men der skal være halvdelen. Vi ønsker lidt flere medlemmer i salen, vi er meget få. Og det er lige meget, hvilken sag det er; det har ikke noget med det at gøre. Det har noget at gøre med, at vi skal være 50 pct. i salen. – Jamen der er altså over 50 pct. til stede nu.

Henrik Morgen (B): I Det Radikale Venstre har vi taget imod redegørelsen med blandede følelser, blandede, fordi vi på den ene side er tilfredse med, at man nu har prøvet at komme så langt, man overhovedet kan ad den vej, der hedder en egentlig juridisk eller forvaltningsmæssig, kan man sige, efterforskning af, hvad det er der er sket. Det er vi glade for, fordi på den måde er vi jo blevet klogere, fru Bente Møller. Det passer jo ikke, at rapporten hverken har gjort fra eller til. Vi er blevet klogere. En uvished og en helt ubærlig mistanke er om ikke elimineret, så i hvert fald væsentligt reduceret.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Men når vi samtidig har haft nogle lidt kedelige følelser ved rapporten, så er det selvfølgelig netop fordi det er dybt, dybt frustrerende, at der tilsyneladende ikke kan placeres et ansvar. For sagen handler jo ikke bare – i gåseøjne – om at placere et direktøransvar, som det er blevet sagt, eller et administrativt ansvar. Sagen handler jo heller ikke bare – i gåseøjne – om at placere et politisk ansvar for noget, som er helt ude af takt med god skik og brug. Nej, sagen handler jo om noget af det mest ækle og infame, man overhovedet kan tænke sig. Derfor er det altså ikke bare – og jeg siger bare i gåseøjne – en sag om at placere et politisk ansvar eller et juridisk ansvar. Det er sandelig også i høj grad en moralsk sag.

Men som sagen ligger nu, og mens vi afventer de sidste politimæssige undersøgelser, som jeg dog ikke tror vil bringe ret meget nyt frem, så er det også vigtigt, at vi nu kigger fremad og lærer af det skete og får etableret nogle klare og først og fremmest helt gennemsigtige forretningsgange, så den her slags ting aldrig nogen sinde forekommer igen, hverken når det handler om ligkister, eller når det handler om noget andet, der overhovedet kan sammenlignes hermed.

Så vi kan altså ikke placere et ansvar, og vi må også konstatere dermed, og det er et almindeligt retssikkerhedsmæssigt spørgsmål principielt, at på det foreliggende grundlag er der ikke grundlag for overhovedet at dømme eller mistænke de pågældende borgmestre for noget som helst. Det må vi stå fast på, det må være den konklusion, der er, om nogen, i den rapport. Så langt, så godt, og det vil Det Radikale Venstre indtrængende anmode alle partier om at stille sig bag.

Men det er jo ikke det samme som at sige – og det siger jeg til Winnie Berndtson og Socialdemokratiet – at Socialdemokratiet af den grund som Socialdemokrati betragtet automatisk skal føle sig frikendt i denne sag. Det er heller ikke det samme som at sige, at systemet, og jeg taler om forvaltningen, af den grund som forvaltning og system betragtet hermed kan føle sig frikendt for det, der er sket.

Vi kan altså ikke påvise den præcise kilde til stanken, men stanken er der, og vi kan ærligt talt tydeligt mærke, hvor stanken kommer fra.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så går vi over til 2. runde.

Winnie Berndtson (A): Først vil jeg sige om embedsmændenes rolle i denne sag, at den agter jeg ikke at diskutere i aften. Det er, fordi undersøgelsen af embedsmændenes rolle faktisk ikke er færdiggjort, fordi den har sit eget forløb, som gør, at der er nogle mennesker, som har mulighed for at blive hørt og udtale sig, og derfor vil den først være færdig, som det er medlemmerne bekendt, den 15. november. Derfor vil jeg gerne i aften lade være med at diskutere embedsmændenes rolle og lade være med at drage nogen konklusioner på det, før den undersøgelse, vi selv har bedt om, er afsluttet.

Så vil jeg ligesådan sige, at jeg drager ikke mine egne konklusioner, og det er ikke mig, der frikender nogen, men undersøgelsen er lavet på baggrund af et kommissorium, som Borgerrepræsentationen inklusive Martin Geertsen har været enige i. Vi har bedt et advokatfirma om at undersøge ud fra det kommissorium, og så går jeg selvfølgelig ud fra, at det firma laver den undersøgelse ud fra det kommissorium, Lars Hutters, og ikke undersøger ting, vi ikke har bedt dem om at undersøge.

Så derfor er undersøgelsen lavet i overensstemmelse med det kommissorium, og alle kendte forud for undersøgelsen præmisserne for, hvordan sådan en undersøgelse kunne gribes an.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Når jeg siger, det er en god dag for demokratiet, selv om der ikke er placeret et politisk ansvar hos de borgmestre, der har siddet i perioden på dette område, så er det fordi jeg synes, det er godt, at man ikke placerer et ansvar, når det ikke er klart, hvem der har haft ansvaret for hvad. Og det er jo lige præcis det, som ikke denne undersøgelse, men som den første undersøgelse, Deloitte & Touche-rapporten, havde som sin opgave, nemlig at finde ud af, hvorfor det her kunne ske, hvad er det for en forvaltning, der har ladet det her køre, hvorfor er det ikke kommet frem? Og alle de anbefalinger, der blev givet af det firma, har vi fulgt.

Til SF's Marlene Krogh vil jeg sige, at jeg ved ikke, hvad det er for nogle socialdemokrater hun har mødt, der er nervøse, men det kan vi måske snakke om bagefter.

Politikerne har et ansvar for, at forvaltningerne er i orden, og det ansvar har vi levet op til. Vi har fulgt samtlige anbefalinger, som Deloitte & Touche har givet os på, hvordan man kunne rette op i forvaltningen, så arbejdsgangene bliver korrekte, så det er muligt at finde ud af, hvem der har ansvaret for hvad. Det synes jeg er at tage sit politiske ansvar alvorligt, og jeg synes, det er godt, at man har kunnet træffe den beslutning og sørge for, at forvaltningen bliver bragt i orden.

Når jeg, Martin Geertsen og andre, siger, at det her ikke vil kunne forekomme igen, så er det jo netop på baggrund af, at vi har fulgt de anbefalinger. Jeg sagde 3 ting, nemlig at svaret er nej på, at det kan forekomme igen. Det kan ikke lade sig gøre igen, at der foregår uregelmæssigheder over så lang tid, uden at politikerne får det at vide, og uden at det er muligt umiddelbart at placere et politisk ansvar. Det kan ikke forekomme med de procedurer, som nu bliver anvendt på baggrund af de anbefalinger, vi har fået.

Hvis ikke det er sådan, man skal forstå Deloitte & Touche-rapportens anbefalinger, så ved jeg ikke, hvordan det er man skal forstå dem.

Martin Geertsen (V): Selv om Winnie Berndtson ikke vil diskutere den rapport, vi venter på, nemlig om embedsmændenes rolle, så er det vel ikke skudt helt forbi, hvis vi kan konstatere på den baggrund, at Winnie Berndtson såvel formelt som reelt placerer ansvaret et helt andet sted end på det politiske niveau, nemlig ude ved yngste fuldmægtig. Er det ikke korrekt opfattet, Winnie Berndtson?

Så en anden ting, Winnie Berndtson, i virkeligheden lidt i forlængelse af Henrik Morgens betragtninger om, hvor stanken stammer fra. Ja, stanken stammer jo fra den helt vanvittige socialdemokratiske passivitet, vi har set i det her forløb, vi har været igennem. Konstant har Socialdemokratiet i forlængelse af denne her redegørelse, men i virkeligheden i hele forløbet forsøgt at spænde ben for enhver form for undersøgelse, ethvert tænkeligt skridt for at komme til bunds i sagen.

Hver evig eneste gang partier rundt omkring Socialdemokratiet har forsøgt at stille forslag om, at vi skulle nå nærmere sandheden, så har Socialdemokratiet forsøgt at spænde ben. Er det ikke rigtigt, Winnie Berndtson, at man i de 2, 3, 4 første måneder af dette år af al magt, både i Sundhedsudvalget og i korridorerne og i virkeligheden også her i Borgerrepræsentationen, forsøgte at spænde ben i forhold til at nå frem til sandheden?

Jeg kan godt forstå det, hvis der er nogle københavnere, der på den baggrund siger, at Socialdemokratiet går systemets ærinde. Jeg kan godt forstå, hvis der er københavnere, som synes, at Socialdemokratiet, uanset hvor mange redegørelser vi får, forsøger at dække over sandheden, fordi man er så pokkers defensiv i forhold til at nå frem til sandheden.

Men er det ikke korrekt, Winnie Berndtson, at man har forsøgt at spænde ben for flere af de undersøgelser, som er blevet sat i værk? Det er sådan set bare et ja- eller nejsspørgsmål.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Louise Frevert (O): Man følte sig jo en hel del underlig tilpas, da vi fik denne rapport i udvalget, for Dansk Folkeparti var rent faktisk helt sikker på, at det ikke ville være det resultat, som rapporten indeholdt. Jeg ved også godt, at der har været meget diskussion frem og tilbage i denne sag, og den har været lang tid undervejs, men som sagt vil jeg understrege, at Dansk Folkeparti ikke var forberedt på det her.

Hvis jeg virkelig skal prøve at mobilisere al min logik, så kan jeg stadig væk ikke forstå, at der ikke kan placeres et ansvar. Og hvordan kan det lade sig gøre? Jeg bliver ved med at martre mig selv med det ganske, ganske simple spørgsmål, hvordan det kan lade sig gøre, at den ene socialdemokratiske borgmester efter den anden ikke har været fuldt bevidst og klar over, hvad der er foregået i hans forvaltning. Det må tyde på en umanerlig dårlig kommunikation i den forvaltning. Så kan man jo godt forstå, at det har stået til, som det har gjort, over en lang periode. Jeg er dybt rystet over det, og jeg tror ikke, at vi får det meget bedre efter det her.

Der er egentlig ikke nogen af os, der som sagt er ude på at insinuere noget, fordi det er jo et svaghedstegn, hvis man gør det, men der er faktisk ikke rigtig andre muligheder i denne sag for os at se. Fordi det står stadig væk i et røgslør for os, hvordan det har kunnet lade sig gøre, at borgmestrene ikke har kunnet handle efter en eller anden form for anvisning fra forvaltningens side.

Vi mener ganske simpelt ikke, at denne undersøgelse har været god nok. Vi havde hellere som SOL set, at det havde været en undersøgelseskommission, der havde stået for det, fordi dette skaber mere tvivl, end det overhovedet skaber klarhed; det vil jeg understrege helt klart.

Jeg tror faktisk, der er mange, der føler det på den måde i denne sag. Der kunne have været handlet korrekt på en helt anden måde, hvis man havde grebet sagen an på et tidligere tidspunkt med mere logik og med mere mandsmod og hjerte.

Jeg kan ikke forstå, at man ikke kan placere et politisk ansvar, for jeg mener, det faktisk havde klædt Socialdemokraterne i dette tilfælde, at de havde fået placeret et ansvar, fordi der er ikke noget så forfærdeligt som når tvivlen skal blive ved med at nage en.

Lars Hutters (L): Det er bemærkningerne om, at undersøgelsen efter Borgerrepræsentationens kommissorium, som hele Borgerrepræsentationen stod bag, ikke kunne føre til andet. Det er jeg sådan set ikke uenig i, når jeg ser resultatet i dag.

Men det, der ligger bag, og hvis man er ærlig og erindrer debatten, det var i hvert fald den måde, SOL gik ind på, som nævnt ville vi helst have haft en undersøgelseskommission, men vi forstod, da debatten var i Borgerrepræsentationen, at man ville gøre, hvad man kunne, for at nå det mål, at man fik placeret et ansvar.

Denne drøftelse i Borgerrepræsentationen, og der hvor det skiller, og det gør ondt, at det skal skille på den måde, men desværre er det rigtigt, er, om viljen er til stede til at placere et ansvar, et politisk ansvar. Der må jeg give Martin Geertsen fra Venstre ret. Det har Socialdemokratiet desværre ikke. Det tror jeg, alle i Borgerrepræsentationen, som måske ikke er socialdemokrater, må konstatere.

Det er utrolig beklageligt, og Socialdemokratiet ved udmærket godt, at når jeg siger det her, er det ikke, fordi jeg på nogen som helst måde vil hænge Socialdemokraterne sådan ud, men jeg mener, at når man har et ansvar som borgmester f.eks., og det plejer man ellers altid at rose sig af, så tager man ansvaret, så tager man ansvaret.

Jeg har siddet her under debatten og kan ikke lade være med at tænke tilbage for et lille årti siden, hvor der var en skatteminister i Folketinget, som måtte gå, fordi der var uregelmæssigheder, som den pågældende skatteminister ikke var opmærksom på. Det var Venstre skat-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

teminister, Anders Fogh Rasmussen. Der holdt Socialdemokratiet sig under ingen omstændigheder tilbage med at placere et politisk ansvar.

Jeg synes, det havde været rigtigt, at der havde været alle bestræbelser også fra Socialdemokratiets side, som har haft det tunge ansvar at beklæde posten som borgmester for dette område i generationer, at ikke mindst de havde gået i spidsen for det her. Ikke fordi, og det vil jeg godt understrege, borgmesteren på nogen som helst måde skal ryge, men så vi blev klar over, at man ikke flygtede fra det ansvar og den tyngde, der ligger, når man er borgmester.

Derfor er jeg ked af at måtte sige, at det ikke kan nytte noget, at man kommer og vifter med, at Borgerrepræsentationen vedtog et kommissorium. Det har ikke været godt nok. Jeg kan for øvrigt også godt huske, hvordan det var. Det blev nærmest sådan smidt ind midt under forhandlingerne her i Borgerrepræsentationen, og der er jo altså trods alt nogle, der har lidt bedre muligheder for at se, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre, ikke mindst borgmester Peter Martinussen, som i aften er tavs. Borgmester Martinussen burde have vidst, hvordan og hvorledes man overhovedet kunne have tilrettelagt et kommissorium, som måske havde løftet betydeligt mere end det, der er løftet i dag.

Desværre, og derfor kan og vil SOL under ingen omstændigheder stemme for denne undersøgelses resultat. Vi vil stemme imod, fordi københavnernes ikke kan være interesserede i, at der ikke bliver placeret et ansvar.

Preben Møller Hansen (P): Da jeg fik denne stak røde papirer, tænkte jeg: Nå, nu kommer det pjat én gang til. Jeg læste den sgu igennem, og der kom kun præcis det, jeg havde regnet med måtte være resultatet af de undersøgelser, der var foregået.

Men det, jeg fik ud af det, var, at den politikerlede, der eksisterer i befolkningen, har sin rod i den måde, man optræder på som politiker: Hvis der er en, man kan give skylden for et eller andet, bare de ikke er medlem af det parti, som de selv repræsenterer. For mig er det afskyeligt, den måde, man har kørt det spil på, som man har kørt igennem lange tider. Så var det først den ene borgmester, og så var det den anden, og nu er spørgsmålet, hvem der skal have det politiske ansvar.

Hvis man har en virksomhed, der laver parfume, og der er en af damerne, der stjæler en enkelt flaske, skal direktøren så have ansvaret for det? Det foregår jo på langt de fleste arbejdspladser. Der er der folk imellem, som synes, at lige det der kunne jeg godt tænke mig også at få fingrene i.

Sådan er virkeligheden, og derfor giver man selvfølgelig heller ikke den ansvarlige direktør eller aktionær eller hvad det er, ansvaret for det. Det er de pågældende, der har foretaget forbrydelsen, der skal straffes, og det er dem, der skal fjernes. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at finder man, eller ved man, hvem det er, så får det selvfølgelig også de konsekvenser, det skal have.

Derfor synes jeg som det sidste, at kan man ikke på et eller andet tidspunkt finde ud af, at det intet har med politik at gøre. Det, vi er valgt for af den københavnske befolkning, er ikke for at skændes med hinanden og beskyjde hinanden for det ene og det andet. Hvis man gør noget politisk forkert, så gælder det om at fremhæve sine egne politiske synspunkter, argumentere for dem, og så skal jeg bruge en højesteretsdommers bemærkninger til mig, da jeg var i retten. Han sagde: Har man de rigtige argumenter og sandfærdigheden, så får man retfærdighedens vægtskål til at gå ned til ens fordel. Jeg sagde dengang, at manden var sindssyg, men det er jo lige meget.

Men bortset fra det synes jeg, vi skal prøve på at have en meget mere urban tone over for hinanden ... (*Munterhed*). Ja, der har vi det igen, der har vi det igen. Sådan en som Søren Pind

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

griner ad det. Det kan jeg da godt forstå, fordi han har aldrig nogen sinde prøvet at have en urban tone over for politiske modstandere. Så jeg forstår da udmærket godt, at han giver sig til at grine i stedet for at tage sig i sin barm og sige: Der er vist noget rigtigt i det, sømanden siger. For det er den måde, man skaber resultater på. Hvis man har en urban tone over for hinanden og fremlægger sine argumenter og de standpunkter, som man synes er rigtige, så vinder man også i denne sag.

Jeg har skabt titusinder af resultater til danske arbejdere og også internationale arbejdere. Det får man ikke bare ved at gøre sådan, som en Søren Pind kan finde på at sige, man skal gøre. Det får man ved ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi snakker om ligkistesagen og ikke om Søren Pind.

Preben Møller Hansen (P): Jamen det var da ham, der sad og skrupgrinede. Der skulle du have stoppet idioten; det havde sgu da været meget klogere ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi skal tilbage til sagen.

Preben Møller Hansen (P): ... (*Afbrydelse*). Nå ja, det er da også rigtigt, det med den urbane tone, det er rigtigt nok. Det glemte jeg helt, men skide være med det.

Det, der står tilbage set ud fra mit synspunkt, er, at de, der foretaget sig noget urigtigt, også vil blive draget til ansvar, og så skal vi være ude over den diskussion og komme i gang med noget mere relevant for den københavnske befolkning.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak. Det var jo nærmest juletoner, vi hørte her.

Winnie Berndtson (A): Jeg synes heller ikke, der er nogen grund til at ødelægge den gode stemning.

Til Lars Hutters vil jeg sige, at svaret på, hvad man gør, når man er i sådan en situation, når man sidder med den der fornemmelse af, jamen kan det virkelig være rigtigt, at ingen vidste noget, og hvorfor vidste de ikke noget osv., det er jo det, vi er i gang med på, kan man sige, miljø- og forsyningsområdet, hvor vi jo også sidder og spørger os selv, hvordan kan økonomien køre 700 mill. kr. skævt i Københavns Energi, og det bliver diskuteret på direktionsgangene, men borgmesteren og politikerne vidste ikke noget.

Der er kun én vej frem, og det er, som vi gør på det område, at lave de forretningsgange, der sikrer, at både politikere og embedsmænd er klar over, hvornår vi skal vide hvad og i hvilken form.

Så jeg vil gerne sige, at jeg synes, man på miljø- og forsyningsområdet gør sig meget store anstrengelser for at leve op til sit politiske ansvar, og det synes jeg også, man har gjort på sundheds- og omsorgsområdet ved at følge de anbefalinger, vi har fået lagt frem for os, på, hvordan man kan undgå, at sådan noget her sker i fremtiden.

Til Martin Geertsen vil jeg sige – nu har jeg godt nok ikke taget min mand i ed – at jeg meget gerne vil invitere Martin Geertsen på et studieophold hjemme ved mig, fordi han så meget excellerer i at fortolke, hvad jeg tror, og hvad jeg mener, og hvad jeg tænker. Det synes jeg sådan set er i orden, men jeg synes også, man skal gøre det på et kvalificeret grundlag. Så egentlig burde man måske tilbringe lidt mere tid sammen med mig, før man drager den slags konklusioner og den slags, kan man sige, fantasier omkring, hvad mine motiver er i det her.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jeg vil bare sige én ting til Martin Geertsen, og det er, at jeg og Socialdemokratiet ikke bruger 3 millioner københavnerkroner på at lave undersøgelser, hvis konklusioner vi drager på forhånd. Det ville dog være det mest tåbelige at lave undersøgelser og bruge penge på det for så at drage konklusionerne på forhånd eller lave dem om, hvis de ikke giver det svar, man gerne vil have.

Jeg placerer ikke et ansvar hos embedsmændene, mens den undersøgelse er i gang. Vi har selv bedt om at få det undersøgt, og når undersøgelsen foreligger den 15. november, så synes jeg, vi tager den diskussion. Så til Martin Geertsens fabuleringer omkring, at jeg åbenbart placerer ansvaret hos embedsmændene, vil jeg gerne sige også her i 3. runde, for jeg har sagt det i de 2 andre, at det inddrager jeg ikke i debatten i aften.

Martin Geertsen (V): Nu bliver det helt syret, nu er ansvaret lige pludselig væk. Nu ligger det ikke hos skiftende socialdemokratiske borgmestre, og Winnie Berndtson vil heller ikke på den baggrund konkludere, hvor det så skal ligge henne. Vi kan jo risikere at komme i en situation, Winnie Berndtson, er det ikke korrekt? at ansvaret lige pludselig er væk. Så er der ikke nogen, der har ansvaret for noget som helst.

Så sagde Winnie Berndtson indledningvis, synes jeg, meget sigende: Der er ingen grund til at ødelægge den gode stemning. Må jeg bare bruge et halvt sekund på at læse 4 linjer, et citat fra en af de forældre, som hele denne sag er gået ud over:

»Jeg når kvalmegrænsen, når overborgmester Jens Kramer Mikkelsen appellerer til, at sagen henlægges af hensyn til de forældre, der har lidt et stort tab. For det første skal han slet ikke bryde sig om at tage vare på mine følelser, det kan jeg godt selv, og for det andet er det jo os som forældre, som har kæmpet og kæmpet for, at sagen ikke henlægges.«

Jeg har ikke nogen interesse i at ødelægge den gode stemning. Jeg tror desværre for Winnie Berndtson, at det er der nogle af de stakkels forældre, der har.

Må jeg ikke godt spørge Winnie Berndtson: Hvis ansvaret ikke ligger hos politikerne, og det muligvis heller ikke ligger hos embedsværket, hvor er det så, det ansvar for 30 års fusk og sjudsk ligger henne, Winnie Berndtson?

(Kort bemærkning).

Winnie Berndtson (A): Martin Geertsen behøver ikke at antyde, at Venstre skulle have en særlig følelse i forhold til de forældre, der har været udsat for det her; det ved Martin Geertsens udmærket, hvordan vi alle sammen har det med. Denne sag handler jo ikke om nogle socialdemokratiske borgmestre, men handler om nogle forældre, der har været udsat for dybt, dybt ulykkelige ting, som jeg ikke synes, man overhovedet skal bruge i denne debat, det synes jeg er aldeles usmageligt.

Så vil jeg gerne sige til Martin Geertsen, at jeg ikke kan drage konklusion på, hvad undersøgelsen, der foreligger den 15. november, giver. Det er jo det, jeg siger igen og igen. Undersøgelsen af embedsmændenes rolle kommer den 15. november. Det vil jeg ikke konkludere på i dag, for så har jeg spildt 2 mill. kr., og det agter jeg ikke at gøre.

Lise Helweg (V): Ja, det er jo egentlig ikke mit område, men jeg har alligevel fået lov til at gå op på talerstolen. For jeg synes, det er ganske lavt og forkert, at en borgmester ikke påtager sig et ansvar for sine embedsmænd og for sin forvaltning.

Hvis det nu havde været Folketinget – det er det jo ikke, vi er et minifolketing – så havde vi haft ministeransvarsloven, og så havde der ikke været tvivl om, hvem der endelig havde haft ansvaret i sådan en sag. Nu har vi kun styrelsesloven, og den angiver kun et ansvar, når

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

der er begået svig eller et eller andet falsk af en borgmester, og det er der selvfølgelig ikke i denne sag.

Men jeg synes godt, vi kunne trænge til en borgmesteransvarslov, fordi selvfølgelig, hvis en borgmester ikke ved, hvad der foregår i hans forvaltning, så bør han i hvert fald vide det, og selvfølgelig har borgmesteren det endelige ansvar for den forvaltning, som han står i spidsen for.

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): O.k., Winnie Berndtson. Winnie Berndtson føler selv, at hun er lige så opmærksom på de forældre, som har været udsat for nogle af de her skrækkelige ting. Må jeg så ikke godt citere endnu en gang fra, hvad en af forældrene føler ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Hvis citatet stammer fra rapporten.

Martin Geertsen (V): Det stammer fra en artikel i Politiken ....

2. næstformand (**Bente Frost**): Hvis det stammer fra rapporten, det er den, vi behandler i dag.

Martin Geertsen (V): Det er jo i relation til rapporten, som handler om, hvad der er sket i relation mellem Arbejdernes Ligkistemagasin, og det her er jo i relation mellem Arbejdernes Ligkistemagasin og kommunen ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja, men det, vi diskuterer nu, er altså rapporten om det politiske ansvar.

Martin Geertsen (V): Fint.

Indstillingen blev godkendt med 34 stemmer imod 13.

For stemte: A, F, Ø, C, B, P og D.

Imod stemte: V, O og L.

SOL har stemt imod, da undersøgelsen ikke har kunnet placere et ansvar - hverken politisk eller forvaltningsmæssigt.

Det er dybt utilfredsstillende for københavnernes.

=====

7) BR 413/01. Sektorplan for indsats over for stofafhængige

Indstilling om, at forslag til "Sektorplan for Københavns Kommunes Indsats over for Stofafhængige 2001-2003" godkendes.

(Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget)

Sagen blev behandlet under ét med sag nr. 424/01

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

8) BR 424/01. Medlemsforslag om fixerum på Vesterbro

(Stillet af Hellen Hedemann, F):

Der arbejdes på at skaffe hjemmel til oprettelse af fixerum på Vesterbro, der 20 timer i døgnet er bemanded med sundheds- og socialfagligt personale. Når lovgrundlaget er til stede, fremlægger FAF forslag til indretning.

Sagen blev behandlet under ét med sag nr. 413/01.

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Jeg er meget glad for, at vi i aften får mulighed for at vedtage sektorplanen for stofafhængige. Det har været en meget lang proces, men det har også været en meget spændende og givende proces. Vi har givet os tid til i udvalget at diskutere holdninger, at diskutere forståelse af de mange ord og begreber, som handler om behandling af stofafhængige. Det har været ude i høring, og der er også på baggrund af det foretaget en del ændringer ud fra en fælles holdning i udvalget om, at det her skulle vi have et fælles ejerskab til.

Det holdt også lige til det sidste, hvor der kom en enkelt afstemning for og imod fixerum. Det kan vi jo lige så godt sige højt, det er jo noget, der deler meget personligt og langt ind igennem mange partier osv. Men når det kun var den lille knast, der var tilbage, så synes jeg egentlig, at det har været umagen værd at tage en så lang debat og tage den på demokratisk vis.

Vi startede behandlingen med nærmest en brainstorm og fik vendt hele processen rundt i forhold til de andre sektorplaner, vi har lavet. Det var udvalgets politiske medlemmer, som lagde linjen for indholdet og den måde, det er skrevet på. Det synes jeg også, sektorplanen bærer præg af, det bærer høringssvarene også præg af, det er blevet skrevet meget anderledes, end vi plejer.

Men det er også vigtigt, at det er skrevet, så brugerne kan forstå det, fordi brugerne i denne sammenhæng er jo ikke bare dem, der er stofmisbrugere; det er også deres pårørende, det er også de ansatte, og det er også os som politikere. Det er vigtigt, at vi er enige om, hvad det er vi gør.

Det sidste, vi også blev enige om, er, at vi ville da ønske, vi havde nogle flere midler, så vi kunne fastholde den meget brede vifte af tilbud, vi har til vores stofmisbrugere her i byen.

Det, som vi også har diskuteret, er: Hvad er det egentlig der virker? Og vi må jo sige, at det kan ikke engang fagfolkene hjælpe os særlig tydeligt med. Og brugerne kan heller ikke fortælle os, hvorfor det nogle gange lykkes. Men det lykkes, og det lykkes i stadig større omfang at gøre folk stoffri, at give dem et bedre liv, og det er jo så det, vi stræber efter.

Så vil jeg så sige til forslaget i sektorplanen om, at der skal et ændringsforslag, der hedder, at SF og Enhedslisten foreslår oprettelse af fixerum i tilslutning til kontaktstedet på Vesterbro. Når Hanne Nielsen og jeg fra Socialdemokratiet stemte imod det forslag i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, så var det med den begrundelse, at det ikke skal stå i sektorplanen, når det ikke er lovligt. Sektorplanen skal være der til, at det er det her, vi kan, det er det her, vi vil, og det er det, der skal måles på.

Derfor vil vi også i afstemningen om medlemsforslaget om fixerum sige, at vi gerne fra Socialdemokratiets side vil stille et ændringsforslag, nemlig at:

»Der arbejdes på at skaffe hjemmel til oprettelse af fixerum.«

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Så vil vi godt gå ind i en debat med staten. Overborgmesteren har allerede skrevet til justitsministeren, som så har aktiveret sundhedsministeren, og så må vi jo se, på hvilke vilkår det i givet fald kan gøres, og hvilken økonomi der er forbundet med det.

Men som sagt, vi vil stemme helt imod, at det skal ind og stå i sektorplanen, fordi der ikke skal stå noget, som ikke er muligt. Men vi vil godt undersøge, om der kan skaffes lov-hjemmel til at arbejde med den problematik.

Hellen Hedemann (F): Som borgmesteren allerede har sagt, så er denne sektorplan faktisk ret godt gennemarbejdet fra udvalgets side. Det er også helt klart min opfattelse, at der har været afsat fornøden tid og tilstrækkelige ressourcer. Det har været meget rart at deltage, vil jeg sige.

Det var også spændende at have et konsulentfirma på banen. Diskussionerne blev noget mere struktureret undervejs. Så det kan man roligt rose forvaltningen for, og vel også os selv, vi har jo selv besluttet det.

Så det er jo SF's opfattelse, at vi har fået udarbejdet en udmærket plan med mange gode initiativer. Den har bare én væsentlig mangel: Der er ikke afsat penge til det videre arbejde med stofmisbrugere, altså med det videre arbejde, som planen jo reelt lægger op til. Men sådan er det jo med næsten alle de store planer, vi vedtager herinde i BR. For et par uger siden vedtog vi en sundhedsplan; den havde nøjagtig den samme mangel.

På nuværende tidspunkt er der jo ikke kapacitet til at behandle de misbrugere, der har behov og er interesserede, og det er altså især efterspørgslen på ambulatoriepladser, der ikke kan imødekommes.

Så indgår det også i planen, at man vil forsøge at udskrive flere brugere til behandling hos egen læge. Det er væsentligt billigere, det koster kun det halve, og det kan jo også være ganske udmærket for de misbrugere, der er stabiliseret og kan administrere selv at hente deres metadon på apoteket. Vi skal bare være sikre på, og det har vi også sådan fået lovning på, så meget lovning, som man nu kan give sådan her i det politiske, altså vi skal være nogenlunde sikre på, at de har et stabilt netværk omkring sig, også rimeligt stabile boligforhold. Ellers risikerer de jo at blive marginaliseret igen, og det er der jo ingen, der kan være tilfredse med.

Så er det jo også rigtigt, at enigheden ophørte lidt, da vi fremsatte et forslag om fixerum. Det er også rigtigt, at borgmesteren og Hanne Nielsen stemte imod fixerum, fordi, som de sagde, det er der ikke hjemmel til. Og det er der jo heller ikke på nuværende tidspunkt. Det er jo også derfor SF har fremsat et beslutningsforslag om, at vi skal arbejde på at skaffe hjemmel til fixerum.

Jeg vil da gerne imødekomme så stor konsensus om planen som muligt, så jeg vil godt gå med til, at vi trækker, og det har jeg også talt med Marie Jeppesen fra Enhedslisten om, vores forslag om fixerum fra sektorplanen, men at vi så selvfølgelig stemmer om punktet, når vi nu her under behandlingen har det på dagsordenen.

Der er jo ikke tvivl om, at vi her i København har store problemer, specielt har vi store problemer på Vesterbro. Der findes jo en gruppe, som er stort set umulig at nå med behandling, i hvert fald med de behandlingstilbud, vi har til rådighed i dag. Derfor er man nødt til at tænke alternativt, og der er fixerummene så et af alternativerne. Jeg synes, det er meget glædeligt, at Socialdemokratiet også gerne vil være med til at støtte fixerum. Jeg har også læst i MetroXpressen og i Vesterbro Bladet, at det vil De Konservative også, og det synes jeg er meget glædeligt.

Så vil jeg sige i forbindelse med det beslutningsforslag, SF har stillet, at der vil vi også gerne imødekomme alle så godt som muligt, så vi vil trække, at der står »på Vesterbro«. Også

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

fordi vi behøver selvfølgelig ikke allerede nu at begrænse fixerum til Vesterbro, der kan være brug for dem andre steder i byen, så derfor vil vi gerne gå med til, at der ikke skal stå »på Vesterbro« i forslaget.

Martin Geertsen (V): Jeg kan kun gøre de forrige taleres ord til mine, at det har været en langstrakt og givtig proces på mange niveauer. Det er vel sådan et emne, som af mange forskellige årsager påkalder sig mange politikeres interesse, fordi det handler om nogle af de allersvageste københavnere, dem som kommunen og det offentlige i virkeligheden sammen med måske hjemløse og psykisk syge, dem som det politiske niveau og den offentlige sektor, velfærdssamfundet, hvis man skal svinge sig rigtigt op, skal gøre noget godt for.

Men det er jo ikke kun et problem, som isolerer sig i forhold til de stakkels mennesker, som er inde i et afhængighedsforhold, men der er jo også en masse ting, som følger med, en hel bydel, som på godt og ondt må leve med det miljø, som narkotika- og stofafhængighed medfører, vel mest på ondt i forhold til de mennesker, som bliver ramt af den følgekriminalitet, som stofafhængigheden jo medfører.

Det er jo sådan en debat, der går på to ben, og som vel også afspejles i virkeligheden i planen, altså spørgsmålet om på den ene side »harm reduction«, altså det med at gøre tilværelsen for dem, der er i et afhængighedsforhold, så god som overhovedet muligt, samtidig med at vi hele tiden må holde os for øje, hvad planen i virkeligheden også gør, at stofafhængigheden skal omskabes til stoffrihed. Det er vel i virkeligheden også det, som familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen har fortalt os, at det med at gøre narkomanerne stoffri skulle måske have noget mere fokus, at man skulle presse lidt mere på i forhold til at sætte stoffriheden øverst på dagsordenen.

Men alt i alt synes jeg, at det er en god og i hvert fald velgennemarbejdet plan, som alle politikere i større eller mindre omfang har bidraget til.

Så er der til spørgsmålet om fixerum, og her skal jeg jo i lighed med en lang, lang række andre politikere gå på mindst 2 ben, hvis ikke en 3-4 stykker. Vi har haft en drøftelse i Venstres Gruppe, som ikke har været lige så lang som hele forløbet omkring udarbejdelsen af planen i udvalget, men det mindede om det.

Jeg skal på den baggrund sige, at Venstre agter at stemme imod forslaget om fixerum, men dermed ikke sagt, at Venstre ikke på et senere tidspunkt vil indgå i en meget konstruktiv dialog med Borgerrepræsentationens øvrige partier om indretning af fixerum. Årsagerne til, at vi på det foreliggende grundlag stemmer imod, er måske i virkeligheden præcis nogle af de modsatte, som Hellen Hedemann netop har givet som argumenter, eller hvor hun tynder forslaget ud og ikke engang nævner, hvilket geografisk område vi taler om.

Vores problem er måske i virkeligheden det stik modsatte, at det er blevet for ukonkret. Vi ved i virkeligheden ikke, hvad der i Hellen Hedemanns forslag og i andre medlemmer af denne Borgerrepræsentations forslag om fixerum i virkeligheden ligger.

På den baggrund stemmer vi imod, men vil gerne på et senere tidspunkt indgå i en konstruktiv dialog om det spørgsmål.

Så skal jeg ikke padle mere herfra.

Marie Jeppesen (Ø): Jeg kan tilslutte mig den række, der med glæde og tilfredshed ser på, at sektorplanen for stofafhængige nu er endt her i Borgerrepræsentationen. Jeg synes også, det er et flot stykke arbejde, vi har gjort i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, og det er et godt forløb, vi har været igennem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Stofområdet har gennem hele valgperioden også været et område, som udvalget har brændt meget for. På de studieture, vi har foretaget, har det også i høj grad været narkomaner og hjemløse, der har været i fokus. Jeg synes faktisk, at vi har forsøgt at skaffe os nogle gode forudsætninger for at lave dette arbejde.

Dog finder jeg det meget beklageligt, at det i udvalgets arbejde har set ud, som om den borgerlige fløj har fravalgt det her. Det kan så godt være, at nogle af medlemmerne har haft diskussionen i deres gruppe, det lød i hvert fald sådan herfra for lidt siden. Men jeg synes ikke, at deres tilstedeværelse har været sådan enormt stor i vores forarbejde.

Jeg synes også, det er lidt ærgerligt, at når arbejdet er så godt, at det ikke har været muligt at sætte flere penge af til det i budgetforhandlingerne for, at de gode visioner kunne blive endnu bedre og kunne blive udført, så kvaliteten også kunne blive fuldendt. Heldigvis har vi dygtige medarbejdere på dette område, og de gør, hvad de kan. Vi har endda overbelægning på flere af rådgivningscentrene, ambulatorierne.

Jeg tror på, at det er en god idé at arbejde på lovhjemmel for at etablere fixerum i København. Men der vil jeg så sige, at for Enhedslisten vil det være vigtigt, hvis eller når der skal etableres fixerum, at de så ikke ligger i umiddelbar nærhed eller i tilknytning til de behandlingssteder, der er. Fordi jeg tror, det kan være meget demoraliserende for en narkoman, der er i behandling, også at skulle forholde sig til, at folk fixer lige i nærheden af dem.

Jeg kunne godt have tænkt mig, at den stoffrie behandling havde fremgået endnu mere synligt og mere konsekvent i denne sektorplan, men her er det så også, at pengene kommer til at mangle, og det synes jeg er meget ærgerligt.

Men som jeg startede med at sige, så er det et godt stykke arbejde og en sektorplan, som vi samlet set godt kan støtte i Enhedslisten.

Ole Hentzen (C): De Konservative er ikke repræsenteret i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets, forstår jeg, intense og meget langvarige behandling af narkotikaområdet. Men det er jo en fyldig beretning, der her afgives, både på skrift og i mundtlig fremlæggelse. Men vi har jo primært måttet holde os til det skriftlige materiale, hvor jo en del af problematikken, forstår vi, har optaget i hvert fald spaltepladsen ganske meget, og det er vedrørende indretningen af fælleslokalteter for indsprøjtning af narkotika, omsat til et andet ord, »fixerum«, under en eller anden form.

Venstre har valgt at padle i sagen. De Konservative er lidt anderledes stemt. Vi har endnu flertal i gruppen til at sige, at der er vi imod, men hvem ved, hvad der sker efter den 20. november? Det kan jo godt gøre, at vi kommer i den samme situation som Venstres gruppeformand, der siger: Vi er dog villige til på et senere tidspunkt at drøfte muligheden, nemlig for at opstille lokaliteter, hvor narkomaner kan indtage det stof, som de nu på en eller anden måde har erhvervet.

Men for nuværende er vi altså imod det, og der er et flertal på 3 ud af gruppens 4 medlemmer, som klart siger, at det er et forkert signal at give til narkomanerne i København, eller i hele hovedstadsregionen: Her er der en officiel lokalitet, hvor I får stillet alt til rådighed, varme, lys og elektricitet, I kan vel også få huslejetilskud og hele møget, og her kan I komme og fixe med kommunens gratis sprøjter.

Vi ved også, hvad den slags lokaliteter tiltrækker, som får et stempel og et neonskilt udenfor. Det vil jo give et forhandlerkredsløb rundt om også, fordi når man oven i købet har det officielle sted, hvor det kan ske kontrolleret, så bør man vel næste gang en kommune sige: Jamen kan vi egentlig ikke også indrette et ordentligt sted, så de ikke bliver jaget af be-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

tjente, når de ligesom forhandler narkotika, for det er jo rimelig umuligt og ubehageligt, at det sker ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Det handler altså om fixerum til narkomaner.

Ole Hentzen (C): Ja og de derved omliggende lokaliteter. Jeg forstår, at der er visse partier, der oven i købet ønsker at fjerne Vesterbro som lokation. Det skal jeg ikke inddrage i en lidt større debat om, hvor mange andre steder i byen det så er, der skal indrettes fixerum. Er det de 16 bydele, der skal have hver deres, så de ligesom kommer på tapetet, eller hvad er det?

Jeg må sige, at vi tilslutter os sektorplanen. Vi agter at stemme imod indretningen af fixerum, uanset om det er lovligt eller ulovligt på nuværende tidspunkt, og derved også stemme imod, at der rettes henvendelse med henblik på eventuelt at gøre det lovligt.

Karin Storgaard (O): Dansk Folkeparti har taget forbehold i indstillingen, men det skal ikke forstås på den måde, at vi ikke ønsker at tilgodese den gruppe og heller ikke, at vi ikke synes, der er gjort et godt stykke arbejde.

Borgmesteren nævnte heroppe før, at der var en bred vifte af tilbud, og det er måske noget af det, der er årsagen til, at det efter vores opfattelse er sådan, at resultaterne ikke helt svarer til de bevillinger, der er givet.

Vi synes også, at der er mange af tilbuddene, der er uprøvede og derfor heller ikke giver det resultat, man kunne ønske. Vi synes også, der er for få, der bliver udskrevet som stoffri.

Så mener vi i øvrigt, og det var det, som Hellen Hedemann fra SF også var inde på, at der manglede både ambulatoriepladser og behandlingspladser. I øvrigt synes vi måske, at behandlingsforløbene en gang imellem er for lange. Vi synes også, at der mangler en løsning af stofmisbrugernes sociale og psykiske problemer.

Så har vi tænkt lidt på her på det sidste, om ikke man kunne benytte sig af den i Folketinget vedtagne beslutning om tvangsmæssig behandling, som man bruger oppe i Frederiksborg Amt. Det er lidt sent, jeg kommer i tanker om det, men jeg har ikke hørt så meget om det før på det sidste.

Så derfor vil Dansk Folkeparti undlade at stemme til selve sektorplanen.

Vedrørende sag 424/01 om fixerum mener vi ikke, det er måden at gøre det på. Vi mener, det har den omvendte effekt, og derfor vil vi stemme imod dette forslag.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg skal starte med at sige, at Det Radikale Venstre støtter den sektorplan, der ligger fremme, og vi synes, det er en god ting. Jeg kan forstå, det har været et langt og sejt arbejde, men det er jo så også det, der gør glæden ved at være politiker meget større, når man rigtig får lov til at drøfte tingene seriøst og dybt. Så det er da rart, at der så også er kommet et godt materiale ud af disse mange timer, man har tilbragt sammen med nogle gode politiske kolleger.

Så vil jeg sige om det punkt, der er med fixerum, at der har vi det nok sådan lidt ligesom Ole Hentzen, at det er et temmelig uheldigt udtryk at bruge. Det næste er vel sådan set, at vi laver en eller anden københavnsk pusherforretning eller sådan noget lignende. Det er ikke så smart. Jeg tror nok, at man fra forslagsstillernes side i hvert fald burde prøve at arbejde lidt på måske at få et lidt bedre udtryk end »fixerum«. Dermed ikke sagt, at vi ikke støtter, bare tag det roligt. Vi skal nok støtte, at man søger om at få lovhjemmel for det; det er slet ikke det, det drejer sig om. Vi synes bare, at man burde nok finde et andet udtryk.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Om det skal være et rigtig væmmeligt, kedeligt udtryk, som jeg sad lige bare for sjovs skyld og sagde, »et klinisk narkotikaambulatorium« eller noget i den stil, ved jeg ikke. Jeg synes i hvert fald ikke, at det er særlig rart, at vi herinde begynder at snakke om, at vi laver kommunale fixerum. Så jeg anmoder om, at man arbejder meget intenst med at finde et nyt udtryk.

2. næstformand (**Bente Frost**): 2. runde starter nu.

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Jeg er glad for, at Karin Storgaard selv erkendte, at hun var vågnet lidt sent op omkring det her, uanset om man bruger tvang eller ikke tvang.

Men de der begrundelser, som Karin Storgaard kommer med, er jo bare helt ude i skoven i forhold til, at man vil undlade at stemme til en sektorplan, fordi der ikke er tilstrækkeligt mange penge i budgettet. Sektorplanen er den retning og det, vi vil måles på, og det, der står i budgettet, men den udmøntes jo på budgetaftenen.

Der synes jeg, at Dansk Folkeparti var larmende fraværende i den omsorg, som Karin Storgaard står heroppe og fortæller om. Men det er måske også, fordi hun er vågnet for sent op, at hun ikke er helt klar over, at vi har vedtaget budgettet.

Man gik først til afstemning vedr. BR 413/01:

Indstillingen blev godkendt med 42 stemmer imod 0.

For stemte: A, V, F, Ø, C, B, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: O.

Man gik dernæst til afstemning vedr. BR 424/01:

Et af Winnie Larsen-Jensen (A) stillet ændringsforslag om, at medlemsforslaget får følgende ordlyd: "Der arbejdes på at skaffe hjemmel til oprettelse af fixerum", blev godkendt med 30 stemmer imod 17.

For stemte: A, F, Ø, B, P, L og Aage H. B. Pedersen (UP).

Imod stemte: V, O, C og D.

Herefter blev medlemsforslaget, med det tiltrådte ændringsforslag, godkendt med 30 stemmer imod 17.

For stemte: A, F, Ø, B, P og L.

Imod stemte: V, O, C med undtagelse af 1 medlem (Grete Henius), D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: 1 medlem af C (Grete Henius).

Dansk Folkeparti vil gerne tilgodese denne gruppe, men vi har dog taget forbehold for sektorplanen for indsats over for stofafhængige, da vi er af den opfattelse, at resultaterne ikke svarer til bevillingerne og tilbudene ikke er gennemprøvet nok.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Man bør i øvrigt benytte sig af den i Folketinget vedtagne beslutning om tvangsmæssig behandling af narkomaner, som også benyttes i Frederiksborg Amt.

=====

9) BR 410/01. Finansiering af opnormeringen af lokalcentrene

Indstilling om, at Økonomiudvalget overfører 6.454.000 kr. fra funktion 8.05.1 til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget funktion 6.51 på bevillingsområdet, Administration, samt at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget overfører 8 mill. kr. fra bevillingen Servicetilbud til børnefamilier, funktion 5.14.3, til bevillingen Administration, funktion 6.51.1.
(Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget)

Ved mødets begyndelse blev sagen, efter anmodning fra borgmester Winnie Larsen-Jensen (A), taget af dagsordenen.

=====

10) BR 420/01. Lokalplanen Vingårdsstræde

Indstilling om, at forslag til lokalplan for et område ved Vingårdsstræde vedtages med henblik på offentliggørelse, at indsigelsesfristen fastsættes til 2 måneder, at offentliggørelse annonceres i områdets lokalpresse, samt at der vedtages en dialogstrategi bestående af planens hjemmeside, en lokal udstilling samt et borgermøde, tilrettelagt som et orienteringsmøde.
(Bygge- og Teknikudvalget)

Mikkel Warming (Ø): Vi har nogle bemærkninger til flertallets ønske om i Magasin, som jo får sin helt egen metrostation, at indrette ekstra 120 parkeringspladser. Dem vil vi meget gerne have med ud i den offentlige debat om lokalplanen, der kommer. (*Tilråb*).

2. næstformand (**Bente Frost**): Med eller uden borgmester Søren Pinds tilladelse vil vi tage Enhedslistens forslag med, og der er mulighed for yderligere tilføjelser indtil mandag kl. 12.

Indstillingen blev godkendt.

Enhedslisten kan ikke støtte dette lokalplanforslag, der kun handler om at udvide Magasins parkeringshus med en ny overbygning og ca. 120 pladser. Magasin får om kort tid nærmest sin egen metrostation på Kgs. Nytorv, hvorfor det bør være unødvendigt at udvide antallet af P-pladser.

Hvis udvidelsen af Magasins Parkeringshus førte til nedlæggelse af et tilsvarende antal P-pladser på gaderne i området, så kunne ideen diskuteres. Men forslaget om et fem meter højere P-hus med yderligere 120 p-pladser afviser Enhedslisten.

=====

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

---

11) BR 411/01. Lokalplanen Ballumgade Nord-karreen

Indstilling om endelig vedtagelse af lokalplanen "Ballumgade Nord-karreen".

(Bygge- og Teknikudvalget)

Sagen blev behandlet under ét med sag nr. 418/01.

12) BR 418/01. Byfornyelsesbeslutning for Ballumgade Nord-karreen

Indstilling om, at det af SBS Byfornyelse udarbejdede oplæg til byfornyelsesbeslutning for "Ballumgade Nord-karreen" – efter høring af berørte ejere og lejere – nu vedtages endeligt i henhold til lov om byfornyelse § 9, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at forlange eventuelle rettigheder, som det er nødvendigt at råde over til gennemførelse af byfornyelsesbeslutningen, afstået mod erstatning, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til i fornødent omfang at opfordre ejerne af byfornyelsesområdet til at gennemføre byfornyelsesbeslutningens foranstaltninger og i givet fald meddele ejerne fornødne påbud om gennemførelse af foranstaltningerne, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til om fornødent at lade foranstaltninger udføre for ejernes regning og i givet fald til at forlange, at private tilhørende grunde og bygninger helt eller delvist afstås mod erstatning, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at overtage ejendomme eller dele heraf, som ejere med hjemmel i byfornyelseslovens § 159 måtte kunne kræve overtaget mod erstatning, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at optage de fornødne lån til finansiering af ombygningen af overtagne ejendomme, samt at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til i fornødent omfang på kommunens vegne at garantere for lån i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltningerne.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Sagen blev behandlet under ét med sag nr. 411/01.

Jens Johansen (F): Jeg skal gøre det ganske kort, men da jeg kan se, at Enhedslistens ordfører er til stede, så håber jeg også, at han hører efter, frem for at forberede sin egen tale.

Jeg skal blot sige, at SF stemmer mod såvel lokalplan som byfornyelsesbeslutning, fordi der her er tale om omfattende lejlighedssammenlægninger, og i SF er vi imod sammenlægning af små lejligheder. Det har vi sagt ved flere lejligheder faktisk, bl.a. da vi vedtog den boligpakke, som vi forhandlede her i foråret.

Til trods for det virker det, som om der er partier, Konservative – som morer sig, det er fint, at det også kan være morsomt herinde – og især Enhedslisten, der simpelt hen ikke har hørt efter og ikke kan forstå, hvad det er vi siger, når vi siger, at vi i SF er imod sammenlægning af små lejligheder.

Derfor vil vi gerne bede især Enhedslistens ordfører om i fremtiden, når han skal forsøge på at tegne et billede af, hvad SF's politik er, så også at yde SF's politik retfærdighed og tale sandfærdigt og i overensstemmelse med virkeligheden. Jeg håber, at Enhedslistens ordfører i aften lægger mærke til, at SF stemmer imod.

Mikkel Warming (Ø): Jamen SF's forsøg på at blæse og have mel i munden på samme tid skal jeg selvfølgelig nok registrere og i øvrigt også kommentere lige om to sekunder.

Jeg skal heller ikke gøre det meget langt. Det er diskussioner, vi har haft før, om byfornyelsesstrategi og om boligpolitisk strategi. Vi er ikke enige i den byfornyelses- og boligstrategi, der kommer til udtryk her, nemlig at i stedet for at byforny for de mennesker, der faktisk bor der, på deres præmisser, så ønsker man massive lejlighedssammenlægninger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det har selvfølgelig ført til en proces, hvor de mennesker, der bor i den karré, de ejendomme, har fået at vide fra begyndelsen, at de stort set skal ud. Så de, der er tilbage i processen, er de af dem, der bliver boende, og de har så nogle ønsker, som man forhåbentlig opfylder i den proces, der så kommer efter en vedtagelse.

Formålet med byfornyelse er efter vores opfattelse at skaffe de mennesker, der bor i noget skidt, noget bedre at bo i, i stedet for at skaffe nogle andre mennesker noget bedre at bo i. Det er vi ikke enige om.

Til gengæld må jeg så sige til SF, at principielt er vi faktisk glade for, at SF bryder med den boligpolitik, SF i flere omgange, senest med boligaftalen her i maj-juni, har lagt stemmer til og fået vedtaget og været en af drivkræfterne i, fordi SF har været med i samtlige boligaftaler i de sidste 6 år. Så det kan ikke komme som nogen overraskelse for SF, at en af konsekvenserne er, for det er jo det, der blev vedtaget i 1995, bekræfter her i foråret og sommeren, at man ønsker lejlighedssammenlægninger i forbindelse med byfornyelsen.

At SF så i praksis, stort set med det samme, man har skrevet under på et stykke papir, løber fra det, vil jeg overlade til andre at vurdere, hvad det siger om SF. Men sandheden er, at SF står bag en boligaftale, der de næste 12-13 år vil fjerne 15.500 små lejligheder i København gennem lejlighedssammenlægninger og gennem saneringer. Det fremgår af alle papirer, dels den plan, som SF vist ikke helt havde fået læst, da de skrev under på den, dels andre ting, embedsmændenes indstillinger vedrørende kommuneplanen, alle mulige andre steder fremgår det faktisk. Det forsøger SF at løbe fra, og jeg er lige ved at sige, at jeg vil ønske dem held og lykke med det, men jeg tror ikke, det lykkes.

Ole Hentzen (C): Direkte provokeret af SF's Jens Johansen bliver jeg nødsaget til at gå op og sige, jamen selvfølgelig er det lidt muntert for mig som konservativ, der har beskæftiget mig med boligpolitikken nu i snart 16 år, at skulle opleve, at Jens Johansen som ordfører for SF er på vild flugt, og han bliver ved at prøve at rende fra det her boligpolitiske forlig, han sådan set på gruppens vegne har skrevet under på og fået dem til at stemme for her i Borgerrepræsentationen.

Og gud døde mig, han må have overset et eller andet, eller også har han fortalt gruppen noget fuldstændigt sludder, fordi der står altså, at de skal lave lejlighedssammenlægninger, og det bliver ved at blive stående, og det har faktisk stået der mange gange. Det er da gudskelov sådan, at det står der, fordi det er jo fornuftig politik, og det må hr. Jens Johansen så også have syntes på det tidspunkt.

Jeg har jo sagt det tidligere, og jeg vil gerne gentage det: Jeg anerkender, at baglandet og alle de der uparlamentariske grupper, som vi vel alle sammen kender til, har sagt til Jens Johansen: Det er ikke så godt det her, altså at I har skrevet under på det.

Men at blive ved at påstå her fra talerstolen, hvor der er referat, at I ikke har sagt ja til det, fordi det står altså beskrevet, det ligger på skrift, Jens Johansen, at SF går ind for lejlighedssammenlægninger ved byfornyelse, og hvor er det dog dejligt. Det glæder os andre, at der i hvert fald på det tidspunkt har været lidt fornuft i SF.

Jeg skal bare for en ordens skyld sige, at vi stemmer selvfølgelig for lokalplan og byfornyelsesbeslutning.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så går vi til 2. runde.

Jens Johansen (F): Altså nu synes jeg, at den konservative ordfører begynder at lyde ligesom Enhedslistens ordfører, idet de ikke forholder sig til virkeligheden og til det, der står.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det, der står på skrift, er, at vi har afsat et beløb til frivillige lejlighedssammenlægninger. Der er ikke tale om frivillige lejlighedssammenlægninger i den her karré. Det er det ene.

Det andet er, at det, vi har gjort, er at tage til efterretning, at der er et flertal, hvoraf Det Konservative Folkeparti er ét parti, for at lægge lejligheder sammen i forbindelse med byfornyelsen, og derudover har vi fordelt 400 mill. kr.

SF går ikke ind for lejlighedssammenlægninger, uagtet hvad den konservative ordfører eller Enhedslistens ordfører sådan gerne vil sige. Nu er det engang SF selv, der lægger SF's politik, og vi er ikke på vild flugt fra noget. Mikkel Warming ved om nogen, at det har været vores politik hele tiden. Det har det også været dengang Mikkel Warming var ordfører.

Mikkel Warming (Ø): Ja, og dengang var det et brud med den boligpolitik, SF havde stemt for i Borgerrepræsentationen i 1995, vil jeg altså bare lige sige. Det var bevidst, at jeg som daværende SF-ordfører brød med den politik, som SF havde stemt for.

Men altså jeg er så nødt til at lave den traditionelle og sædvanlige læse- og stavevejledning for Jens Johansen, for i den aftale, SF skrev under på sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, De Radikale og en række andre, hedder første punkt:

»Aftalepartnerne osv. vedtager udkast til boligpolitisk strategi som Københavns boligpolitik.«

I den boligpolitiske strategi står der meget klart og tydeligt:

1. Formålet med boligpolitikken er en anden befolkningssammensætning.
2. En af de vigtige måder er gennem lejlighedssammenlægninger i byfornyelse.
3. At det har som konsekvens, at der de næste 12-13 år skal nedlægges 15.500 små lejligheder i Københavns Kommune, primært gennem lejlighedssammenlægninger og derefter gennem sanering.

Hvordan SF kan få det til, at det har de ikke skrevet under på, jamen altså vorherre bevarer, var jeg lige ved at sige.

2. næstformand (**Bente Frost**): Nu er det jo altså en byfornyelsesbeslutning og et lokalplanforslag for Ballumgade, vi snakker om, og ikke boligforliget. Det har vi jo vedtaget for adskillige måneder siden.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg skal forsøge at holde mig til det her og så sige, at Det Radikale Venstre jo også ønsker, at der skal være små lejligheder. Hvis man kigger på det konkrete eksempel og lader være med at snakke om alle mulige andre, så er det jo rent faktisk, hvis man kigger på tallene, sådan, at 52 pct. af de lejligheder, vi får, efter at vi har været i gang med at gøre dem i stand, sådan så man kan bo i dem, stadig væk vil være under 80 m², og der er 24 pct., der er under 60 m².

Så kan man jo altid diskutere Enhedslistens definition af, hvad »en lille lejlighed« er. Jeg synes jo nok, at man kan tillade sig at sige, at 60 m² stadig væk er en lille lejlighed. Jeg ved ikke, om det skal være nede på 39 m² eller 32 m² for, at Enhedslisten betragter det som en lille lejlighed. Det er altså en fjerdedel af lejlighederne, der stadig væk er på under 60 m²; det mener jeg er en lille lejlighed.

Derfor synes jeg ikke, at der forsvinder små lejligheder på dette område med den byfornyelse, vi har sat i gang her.

2. næstformand (**Bente Frost**): 3. runde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jens Johansen (F): Jeg siger igen, at det er SF selv, der definerer SF's politik, og det synes jeg bestyrkes, når man hører Mikkel Warmings udlægning.

Vi har vedtaget en samlet boligpakke, som indeholder en flerhed af elementer, hvori vi konstaterer, at der er et flertal, som vil en byfornyelsesstrategi som den. Vi kom med en mindretalsudtalelse i forbindelse med vedtagelsen af pakken. Det gjorde vi. Det fremgår med al tydelighed af Borgerrepræsentationens referat.

Vi sagde ved samme lejlighed, at vi ikke var til sinds at stemme for lejlighedssammenlægninger i forbindelse med byfornyelsesbeslutninger, medmindre de var frivillige, og det gør vi ikke, vi stemmer imod. Mere konsistent kan det vel næppe være; så skal man i hvert fald være fordrejet i hovedet, som Enhedslistens ordfører synes at være, for at kunne få noget andet ud af det end det, jeg står her og siger.

I øvrigt kan jeg så erindre Enhedslistens ordfører om, at vi stemte for Enhedslistens hensigtsrklæring til budgetforslaget om en ny boligstrategi.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det Mikkel Warming, men stadig væk holder man sig til de konkrete sager, der ligger på bordet.

Mikkel Warming (Ø): Også i denne sag, når det gælder Ballumgade, ligesom under afstemningen under budgettet, løber SF lige så hurtigt, de kan, fra det, de selv har skrevet under på. Det er jo det, der er lidt interessant. 2 timer efter, at SF havde skrevet under på det, begyndte de at sige, jamen det har ikke noget med det her at gøre, som vi andre altså meget klart kunne læse der stod i det.

Det, SF sagde under behandlingen, var, at SF mente, at med den boligaftale, SF åbenbart har været en drivkraft i, var alle lejlighedssammenlægninger nu frivillige. Der blev fniset diskret alle andre steder end i just SF's Gruppe, da det blev læst op, og der var ingen, og jeg understreger ingen, ikke nogen socialdemokrater, ikke nogen andre aftaleparter, der kunne bekræfte SF's nu, og her man kan i høj grad tale om fordrejede syn på, hvad det er man har skrevet under på.

Vi andre er godt klar over, at SF siger én ting og gør noget andet ret ofte, men det her er bare lidt for tydeligt. Man skriver under på en aftale, der handler om, at man som det første punkt vedtager en boligpolitisk strategi, hvori det bl.a. indgår, at man skal bruge byfornyelsen til at lave lejlighedssammenlægninger, og at det i øvrigt har et tal – det benægtede SF også dengang, det har, det har man dog ikke gjort denne gang, det er jo altid noget – og det tal hedder 15.500 små lejligheder i løbet af 12-13 år.

Man må have glemte det, dengang man gjorde det. Men man har skrevet under på det. Det tager vi som udtryk for, at SF mener det, man skriver under på. Så meget anstændighed tror vi, at der er i SF, at man mener det, man skriver under på. Vil Jens Johansen fortælle mig, at vi tager fejl på det punkt?

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja, det vil vi jo få at se. En kort bemærkning til Jens Johansen – det handler stadig væk om Ballumgade.

(Kort bemærkning).

Jens Johansen (F): Jeg skal blot gentage, at vi agter at stemme imod lokalplanen og byfornyelsesbeslutningen her i Ballumgade, fordi der er tale om omfattende lejlighedssammenlægninger, og SF er imod lejlighedssammenlægninger.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jeg hører ikke et eneste af de andre partier, som er med i boligaftalen, opponere eller protestere imod det eller påstå, at vi løber fra nogen aftale. Vi løber nemlig ikke fra nogen aftale, hr. Mikkel Warming, selv om hr. Mikkel Warming forsøger at overbevise vel efterhånden kun sig selv om det. Sådan er det, når retorikken fanger mere end de praktiske ting.

Indstillingerne i sagerne 411/01 og 418/01 blev godkendt under ét med 33 stemmer imod 13.

For stemte: A, V, O, C, B, P, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Imod stemte: F, Ø og L.

=====

13) BR 436/01. Tillæg til lokalplan Holmen II med kommuneplantillæg

Indstilling om, at lokalplantillæg Holmen II med Kommuneplantillæg 1997 vedtages endeligt med de under sagsbeskrivelsen foreslåede ændringer af § 4, stk. 2, § 6, stk. 1, pkt. a og b, § 8, stk. 2, samt erstatning af tegninger nr. 27.472 og 27.474 med tegninger nr. 27.514 og 27.515 og de foreslåede begrænsninger af kommuneplantillæggets rammer for så vidt angår operahusets maksimale etageareal, scenetårnets maksimale højde og den maksimale bebyggelsesprocent for Dokøen.

(Bygge- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget)

Jens Kjær Christensen (Ø): Det kan jo forekomme en lidt underligt, at overborgmesteren eller bygge- og teknikudvalgsborgmesteren ikke har trykket sig ind til en debat om et så væsentligt projekt, og det næsten ser ud, som om sagen bare skulle glide stille og roligt igennem. Det kan jeg se på Ole Hentzen var hans drøm. Sådan bliver det nu ikke helt, Ole Hentzen.

Jeg må da indrømme, at i Enhedslisten har vi deltaget aktivt i denne debat lige fra start, og her står vi så med resultatet. Der er forskellige vinkler på denne diskussion om lokalplan. En er en diskussion, om man overhovedet ønsker et skuespilhus, nyt operahus, som denne lokalplan handler om, og det gør vi skam i Enhedslisten, ingen tvivl om denne sag.

Noget andet er så både processen og så det konkrete indhold, der er i dette lokalplanforslag. Som man kan se af papirerne, har vi taget forbehold i Bygge- og Teknikudvalget, og vi har også stillet en række ændringsforslag.

Kort sagt kan man sige i forhold til alle de indsigelser, som er kommet til dette lokalplanforslag, at de kan deles op i flere blokke. Vi har forsøgt at lave ændringsforslag, der forholder sig til de blokke.

Det første omhandler spørgsmålet om arkitektur, æstetik, byudvikling, med andre ord i virkeligheden placeringen også af operaen på det sted på Holmen. Det andet punkt er problematikken omkring trafikafviklingen i området som sådant. Det tredje er omkring p-pladser til de glade bilister. Den fjerde del må så være spørgsmålet om boliger, og hvordan det hænger sammen.

Man kan sige, at lokalplanen fik en mærkelig start ved det, at der blev foretaget nogle nedrivninger og udgravninger ude på selve Dokøen, før der overhovedet var blevet taget stilling til sagen. Det kan jo, når det offentlige på en eller anden mærkelig måde, uanset at der er tale om en gave, er den part, der skal stå for driften af huset, forekomme lidt provokerende set

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

ud fra en demokrativinkel. Det virker, som om det var ganske ligeegyldigt, om man sagde noget eller ikke sagde noget, mente noget eller ikke mente noget. Det skulle bare køre.

Det er jo en særlig interessant situation, når et Folketing har modtaget en gave, det er korrekt, og det klart fremgår, at gavens betingelse er netop den konkrete placering.

Men det ødelægger selvfølgelig i virkeligheden den almindelige demokratidiskussion, som uanset alt må stå over alle de andre forhold, hvis der skal være nogen som helst mening i galskaben også med denne høringsproces.

Vi har i forlængelse af de også indsigelser og den tvivl, som vi også selv har haft, stillet nogle ændringsforslag, og vi vil gerne genfremsætte dem her i salen.

Det første er jo det, der går på problematikken omkring aksen, relationen til højder og drøjder på Holmen i øvrigt. Vi vil gerne have og vil gerne stille til forslag nu, at der bliver lavet en mock-up-model 1:1. Der er nogle, der så rynker på næsen og siger, at det her skal bare gå hurtigt. Jamen hvorfor skal det gå så hurtigt? Ja undskyld.

I øvrigt er det en meget spændende ting det her med at få en mock-up. Lad os dog se, hvad det vil vise. Jeg ved godt, der er faldgruber også i at lave mock-up, men hvorfor ikke? Selve processen har jo allerede medført, at den maksimale bygningshøjde ved scenetårnet er faldet 9 m, eller hvor meget det nu er. Så lad os dog se det, det vil vi gerne stille forslag om en gang til.

Så er der spørgsmålet om p-pladser, og der har man været så genial, at man har sagt, at nu skal folk kunne parkere midlertidigt under de 2 fredede kraner på nordsiden af Dokøen. Det synes vi er en meget dårlig idé. Det er et af de store friarealer, der netop bliver tilbage på Dokøen, og det skal ikke, hvad det meget let kan ende med at blive til evig tid, være p-pladser for de her ca. 200 biler. Det synes vi er elendigt forslag simpelt hen at bygge ind i forudsætningen for at få en opera.

Den tredje er trafikafviklingen, og den er selvfølgelig stadig væk sådan lidt uklar md hensyn til, hvad der skal ske, primært selvfølgelig, fordi der ikke er vedtaget endnu i praksis nogen forbindelse mellem Sjællandssiden og så selve Holmen.

Men de partier, som går ind for dette lokalplanforslag, har været så glade for det hele, at de endda har besluttet, at ud over den p-kælder, som kommer ovre i forbindelse med bygningen af skuespilhuset, skal der andetsteds i byen, eksempelvis i Borgergade, etableres p-kælder, p-hus eller noget andet. Det kan også blive et andet sted. Det er vi ganske imod.

Det, der kunne have været perspektivet i denne sag, var trods alt at betragte Holmen som den ø, den er, og i stedet for have bidt til bollen på Enhedslistens gamle synspunkt om at gøre Holmen til bilfri i forhold til privattrafikken. Det ville der være perspektiv i, og det ville bestemt ikke mindske det attråværdige ved at have en bolig derude, bestemt ikke, præcis det modsatte. Men den slags fantasi er der ikke til stede.

Så derfor vil vi gerne genfremsætte de 3 forslag.

Og nu kommer så en lille, skæg pointe. Vi kunne egentlig godt tænke os at stille et fjerde forslag, for i al begejstringen er det jo blevet glemt, at denne operabygning har en forudsætning, som Borgerrepræsentationen aldrig har taget stilling til. Den forudsætning lyder, at vi skal bidrage med et beløb på ca. 40 mill. kr. hvert år, når driften selvfølgelig starter. Det er altså aldrig vedtaget i nogen kompetent forsamling. Vi har haft ét møde mellem Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget, hvor det blev bragt op og så hurtigt kørt ud i hjørnet uden afstemning. Der var ikke taget stilling til dette spørgsmål.

Derfor synes jeg, det må være rimeligt selvfølgelig for alle parter at konkludere – ellers ville vi blive kritiseret for det bagefter, hvis vi ikke havde fremført det – at Borgerrepræsentationen konstaterer, at Borgerrepræsentationen ikke har taget stilling til medfinansiering af

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

driften af det nye operahus. Det er jo et faktum, så det kan jeg ikke forestille mig, at der er nogen, der ikke kan støtte eller stemme for.

2. næstformand (**Bente Frost**): Tak til Jens Kjær Christensen. Vi vil gerne have en formulering af det fjerde forslag.

Johannes Nymark (A): Et kort øjeblik troede jeg, at der ikke skulle være nogen debat, fordi det er et så indlysende rigtigt forslag. Jeg synes, vi skal sige højt og ærligt, at det er en glad aften, hvor Københavns Borgerrepræsentation langt om længe viser en beslutningskraft, så vi er i stand til i samspil med staten at få en kulturinstitution til byen, som er noget og vil noget.

Når det så er sagt, så vil jeg sige, at det jo ikke er sådan, at det er tromlet igennem. Rent faktisk er der jo sket ganske væsentlige ændringer af projektet i høringsprocessen. Vi har oplevet det tilsvarende for ikke så længe siden omkring Amager Boulevard, at vi havde et lokalplanforslag ude. Jeg vil godt i den sammenhæng rose forvaltningen for, at man går aktivt ind i høringsperioden og er lyttende og forhandlende, og vi også har nogle bygherrer, som tilsvarende lytter til de røster. Det er jo ikke nogen hemmelighed, hvad der bliver sagt i en sådan høringsproces.

Jeg synes, det er et nyt godt eksempel på, at en høringsproces har ført til ændringer og forbedringer. Ingen skal være i tvivl om, at ikke mindst det meget omtalte scenetårn, som teknisk er nødvendigt, jo ikke er det, vi klapper i de små hænder over, men netop denne væsentlige detalje er blevet bearbejdet både højdemæssigt og volumenmæssigt på en helt afgørende måde.

Så jeg synes, i stedet for at ende med at tale om midlertidige parkeringspladser under kraner og andet, skulle vi så dog ikke tage hinanden i hånden på at sige: Det er en glad aften for København. Vi har en ny, flot opera på vej som et værdigt byggeri i den centrale del af havneområdet.

Borgmester **Søren Pind**: Jeg synes, det har været en meget mærkelig debat. Jeg kan givet sammen i øvrigt med Johannes Nymark og en lang række andre huske denne pudsige oplevelse om aftenen ude på Holmen, hvor man kan kom ud, og hele Enhedslistens hovedbestyrelse kørte rundt i, var det 3 store, hvide Ford Lincoln, tror jeg, det var, og der sad 600 mennesker ... (*Afbrydelse*). O.k., 500 så, så slår vi halv skade – som næsten alle som en talte imod det her.

Noget af det, der gjorde mest indtryk på mig var, at det var udemokratisk, hvordan mennesker ville bruge de penge, de selv havde tjent. Det havde vi en lang diskussion om den aften.

Men nu står vi her så i virkeligheden i al fredsommelighed, jeg synes egentlig ikke, det er så hidsigt, og vi ender med at vedtage det. Det er egentlig i et sådan lidt mærkeligt perspektiv, vi vedtager vel nok en af de største beslutninger, vi har truffet i hvert fald i denne her valgperiode i Borgerrepræsentationen. Det kan selvfølgelig være, fordi valgrommerne buldrer uden for Rådhuset vægge, det ved jeg ikke, mig undrer det en anelse. Jeg er oprigtigt glad over, at det er lykkedes at få det her på plads. Jeg tror, at det bliver et vartegn for København.

Jeg vil sige, at processen har været god, man har så godt muligt forstået at lytte. Vi har fået sænket tårnet, som det er blevet sagt. Vi er blevet enige med os selv om, at de boligblokke faktisk er rigtige, de står rigtigt, og vi har fundet en, synes jeg naturligvis, fornuftig løsning på parkeringsspørgsmålet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jeg er enig i, at vi står over for nogle trafikale udfordringer her, som vil plage os i nogle år fremover. De trafikale forhold vil kun kunne løses, når københavnernes på et eller andet tidspunkt beslutter sig for, hvilken trafikpolitik man egentlig ønsker sig i denne by. Det er en sammenhæng, som vi ikke bare kan løse ud fra den nuværende politiske sammensætning.

Derfor må jeg sige, jeg synes, at det kompromis, som er opnået her, er o.k. i forhold til, at København rent faktisk får et fantastisk nyt operahus.

Så alt i alt synes jeg faktisk, at vi kan være denne her proces bekendt. Jeg synes, vi har været ude og diskutere. Jeg er personligt blevet buhet ud af, nu skriver vi 485, der var måske 15, der den aften syntes, at det var udmærket, det, jeg sagde.

Jeg synes, vi har turdet vedstå vores synspunkter og i øvrigt har lyttet til de dele af indsigelserne, som vi rent faktisk kunne gøre noget ved.

Jeg synes også, det er værd at hæfte sig ved den tilføjelse, som flere udvalgsmedlemmer bad om omkring selve foyeren. Jeg synes egentlig, vi kan løfte den. Jeg ved, at der er nogle, der har været ude og sige, at man ikke helt kunne godkende formuleringen, og man kunne ikke forstå den i arkitekturforstand. Der vil jeg i hvert fald afsløre her – det mener jeg godt, jeg kan tillade mig, for jeg er sikker på, at stadsarkitekten gerne vil gentage det i offentligheden – at det sådan set var efter en nøje drøftelse med stadsarkitekten, at den pågældende formulering blev valgt, så helt uforståelig kan den ikke være, heller ikke i broderskabets kreds.

Så alt i alt synes jeg, det er en god beslutning, og jeg synes faktisk, det er en af de største, som Bygge- og Teknikudvalget har været med til at behandle. Uanset hvor man måtte stå i denne sag, så vil jeg dertil tilføje, at jeg synes, det har fundet sted under værdige og gode drøftelser.

Jens Johansen (F): Der er sagt mange ting. Jeg vil blot sige, at i SF synes vi, det er en god beslutning, vi træffer i aften, om lokalplanen for operabyggeri på Holmen. Det er en af de mest velegnede placeringer til en stor kulturel bygning. Der skulle altså en skibsreder til for at få hugget den hellige treenighed bestående af de 3 kunstarter op på Det Kongelige Teater. Det er så fint, at vi nu får opera og så oveni endda et skuespilhus på den anden side. Det glæder vi os over.

Der er en del trafikproblemer i forbindelse med etableringen af operaen på Holmen. En af de ting, som ligger os meget på sinde, er, at Prinsessegade ikke belastes yderligere af trafik, end det er tilfældet.

Vi har hørt fra Christianshavn, at der dér er bekymring for, at det store parti, indtil videre i hvert fald, Socialdemokratiet nu siges at være ved at rende fra de løfter, der er givet omkring bussluser og blokering ude ved Holmen, således at trafikmængden igennem Prinsessegade reelt vil øges af dette her. Det vil vi da gerne høre. Det er det ene ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ikke i 1. runde. Ja, fortsæt Jens Johansen.

Jens Johansen (F): Ja, jeg konstaterer bare, at bygge- og teknikborgmesteren sådan er uordentlig. Det har han jo så travlt med, når det gælder andre.

Det andet er, at vi ser frem til, at vi kan få en ordentlig højklasset kollektiv trafikbetjening af operabygningen med en cityringmetro. Det har nok lange udsigter. Det tager i hvert fald nogle år, før den vil blive etableret, men det ser vi i høj grad frem til.

Så får vi altså en havnetunnel. Af alting en fodgængertunnel, og det bliver nok også den havnetunnel, vi overhovedet får.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Vi kan støtte de ændringsforslag, som Enhedslisten stiller, om en mock-up og om fjernelse af de midlertidige parkeringspladser.

Vi har selv et ændringsforslag, nemlig at den nordlige boligkarré tages ud af lokalplanen. Vi befinder os, synes vi, i en »Catch-22«, fordi vi selv har været med til at stille krav om, at boligandelen holdes højt i byggeriet på Holmen. Men vi synes, at det bliver voldsomt kompakt og tæt ved den mængde boliger, der skal bygges. Derfor stiller vi dette her ændringsforslag, således at der bliver et større åbent areal.

Louise Frevert (O): Jeg vil omformulere et gammel dansk ordsprog og sige, at uden åndelig føde duer helten ikke. Jeg synes, at det her er en virkelig glædens dag for københavnere.

Vi skal ikke lægge skjul på i Dansk Folkeparti, at vi er meget begejstrede for, at operahuset kommer til at ligge der, hvor det kommer til at ligge, fordi vi mener, det skal høre hjemme i hovedstaden.

Vi er selvfølgelig lidt bekymrede over tilkørselsforholdene, for vi tror ikke helt på, at det kommer til at fungere optimalt. Men til gengæld vil jeg sige, at vi har stor tiltro til det kommende Bygge- og Teknikudvalg, der kommer til at sidde, så de kan komme til at løse problemerne på en optimal måde.

Med hensyn til parkeringsforholdene har vi været en del bekymrede, men det ser ud, som om det er ved at blive løst. Men vi vil dog stadig væk opretholde vores forbehold fra Økonomiudvalget. Så det vil jeg hermed gøre opmærksom på, og det vil jeg indlevere bagefter.

Med hensyn til en havnetunnel vil jeg lige gøre opmærksom på, at Dansk Folkeparti ikke kan være tilfreds med at få en havnetunnel i den målestok, som SF ønsker sig den her. Vi vil gerne have den i større perspektiv, bredere og med 4-hjuls ting, der kan køre ned igennem, i stedet for kun noget, der kan gå igennem. Så vi ser frem til, at det ikke er den eneste havnetunnel, vi får i København.

Men vi synes, det er en sympatisk ting, og vi siger tak for gaven, og vi glæder os til, at vi kan komme i teateret.

Ole Hentzen (C): Ja men det er da en glædens dag; det skal der da heller ikke være tvivl om fra De Konservatives side.

Vi har været igennem en lang proces, den har også været givtig. For mit eget vedkommende var jeg meget skeptisk over volumen af de boliger, der skulle placeres omkring operaen, men jeg blev overbevist af et godt materiale.

Jeg kan derfor fuldt tilslutte mig sådan set det materiale, der er lagt frem i dag. Vi har lige i øjeblikket lidt diskussioner om det, der egentlig blev gennemgået på sidste bygge- og teknikudvalgsmøde, om det, der var beskrevet i indstillingen i relation til adgangsvejen fra Kvæsthusbroens anlæg til operaen, skulle være en bro eller en tunnel. Der tog udvalgets flertal jo stilling til, at det skulle være en tunnel, som det også fremtræder i den udvalgsindstilling, der rent faktisk er fremlagt for Borgerrepræsentationen. Men det er ved at blive undersøgt.

Jeg kan kun sige, at hvis ikke det fremgår klart, at det er en forudsætning, at det er en tunnel, så vil det blive bragt til afstemning i aften, fordi det er en forudsætning for os Konservative, at man ikke binder havnen færdig ved at begynde at etablere broer på det sted over broen ... (*Afbrydelse*). Det har ikke noget med Københavns havn at gøre, Lars Hutters. Det har noget at gøre med medlemskabet af Borgerrepræsentationen og derved også varetagelse af borgernes interesse for adgangen til vandet i denne havn.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Så har Enhedslisten med vanlig omhu selvfølgelig genfremsat sine 3 ændringsforslag, og dem tager vi stilling til, som vi har gjort de andre steder.

Men det fjerde om, at kommunen naturligvis bekræfter, og kommunen er jo Borgerrepræsentationen, at der ikke er taget stilling til det eventuelle finansielle bidrag, som der måtte være lavet aftaler med nogle ikke-registrerede partnere om, kan jeg kun sige fra konservativ side, jamen det stemmer vi naturligvis for. For der er ikke lavet aftaler med De Konservative, og derfor kan vi roligt stemme for det af Enhedslisten fremsatte fjerde forslag i så henseende.

2. næstformand (**Bente Frost**): Lars Hutters har trukket sig.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg skal være med i koret og sige, at jeg synes, det her er en god beslutning. Det ser ud som om vi får virkelig en kulturel perle, som kan være med til at øge Københavns positive image i hele verden, og det kan være noget, som vi kan blive stolte af i mange, mange generationer fremover.

Der er kommet 834 indsigelser, hovedparten kritiske, men ud af dem lagde man også mærke til, at 664 var standardskrivelser, dvs. folk, som bare havde noteret sig med på et stykke papir. Man må sige, at selvfølgelig er 834 indsigelser, negative primært, mange indsigelser, men i forhold til, hvor mange der har omtalt det her som et positivt element i København, så er 834 indsigelser ikke ret meget.

Det kan selvfølgelig godt være lidt kedeligt, at man ikke kan få folk til at skrive masser af læserbreve og indsigelser om det positive, om det gode. Det er jo som ofte sådan, at man kun reagerer, hvis man er imod noget. Her kunne jeg godt have drømt om, at de mange, mange tusinde, som personligt har sagt, at det her bliver noget godt, og det bliver noget smukt, og det bliver noget, vi alle sammen bliver glade for, også på en eller anden måde havde udtrykt det på et stykke papir.

Så vil jeg godt sige omkring trafik, at der har vi altså et meget stort behov for at få sikkerhed for, at Prinsessegade bliver friholdt. Vi har et meget stort behov for at få at vide, at det, som vi har aftalt, netop at trafikken skal køre ad Kløvermarksvej-Forlandet, at der imellem Frederiksholm og Arsenaløen etableres en bussluse, således at trafikken til Dokøen, til operaen ikke kører igennem Prinsessegade, også bliver overholdt.

Ellers må vi sige, så har vi et meget stort problem, for så synes vi faktisk, at vi med dette kulturelle byggeri belaster beboerne på Christianshavn helt unødvendigt og helt i modstrid med det, vi faktisk har aftalt. Så det skal også være klokkeklart i dag: Vi vedtager, at trafikken til operaen skal foregå via Forlandet. Der skal lukkes for trafikken mellem Frederiksholm og Arsenaløen.

Så vil jeg også godt sige, en af de ting, vi aldrig fik snakket om, men som jeg synes er noget af det, der lægges op til, og som kunne være et spændende element i det her, er brug af havnebussen, brug af vores kanlrundfarter, når vi har nogle af de store arrangementer. Det synes jeg faktisk, der er blevet brugt alt for lidt tid på at snakke om, at der faktisk er blevet gjort plads til, at vi har en mulighed for – naturligvis i de gode sommer måneder, jeg kan godt se, at en vinterdag er det måske ikke helt så spændende at skulle kravle hen over isen – der er et alternativ, der hedder at bruge havnebussen, bruge kanlrundfarten til, at vi netop kunne få noget meget, meget spændende, at man kan blive sejlet til operaen. Det synes jeg skulle være et element, som vi alle sammen skal prøve at huske i det her.

Men for Det Radikale Venstre er det altså ret vigtigt, at der bliver etableret en bussluse. Vi har faktisk lovet christianshavnerne at gøre det, inden dette år er omme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

2. næstformand (**Bente Frost**): Så går vi til 2. runde.

Johannes Nymark (A): Det er helt ærgerligt overhovedet at skulle tage ordet her i 2. runde, for ellers kunne billedet stå, nemlig en meget, meget bred tilslutning til dette formentlig pragtfulde projekt, som i mange årtier vil stå som et flot resultat af noget af det, vi har besluttet i denne periode, nu hvor den går på hæld.

Det, der så bringer mig herop, er Jens Johansen, som af en eller anden grund hører noget på Christianshavn, som han i hvert fald ikke kan have hørt fra en socialdemokrat. Vi har ganske klart den forudsætning i hele dette arbejde, at der er en bussluse, der skal fredeliggøre Prinsessegade. Og som Lars Rimfalk sagde for et øjeblik siden, og jeg kan kun bifalde det og sige, at det er en klar forudsætning, at trafikken til disse diskuterede parkeringspladser under kranerne skal foregå over Forlandet. Det er den eneste acceptable løsning.

Borgmester Søren Pind: Så megen glæde og så sker der alligevel fejl. I udvalget var der også en drøftelse med hensyn til forbindelse mellem Dokøen og Kvæsthusbroen. Der blev markeret et flertal i udvalget for, at man ikke ønskede, at denne forbindelse skulle ske via en bro, og det blev der stemt om, og det fremgår også, det blev i hvert fald tilkendegivet, af Bygge- og Teknikudvalgets referat.

Men desværre fremgår det ikke af lokalplanforslaget, at denne beslutning blev truffet, og derfor er jeg nødsaget til – men udvalgsmedlemmerne er det jo bekendt, så jeg mener, skaden er lille – at stille et ændringsforslag, som først og fremmest er rettet mod punkt F, Parkering, på side 3 i resumeet, nemlig et ændringsforslag, der lyder om disse forbindelser:

»Samtidig forudsættes der en forbindelse herfra til Dokøen via en tunnel under havneløbet.«

Med andre ord glider »via en bro« ud, og jeg anmoder naturligvis om, at der også sker konsekvensrettelser i hele lokalplanen.

Jens Kjær Christensen (Ø): Det er jo rigtigt, at det er en meget afdæmpet og stille debat, der finder sted her, så der er såmænd ingen grund for Johannes Nymark til at ærgre sig over, at han skal op og tale her.

Jeg vil starte med det, borgmester Søren Pind er inde på her, at det af et referat ikke fremgår, at der har været en temaafstemning. Ole Hentzen, så vidt jeg husker, var det en temaafstemning, der fandt sted. Men det står ikke i lokalplanen, jeg ved ikke, hvad der er sket, jeg skal ikke blande mig i det.

Vores synspunkt var, jeg tror, det var os, der fik det til afstemning i virkeligheden, årsagen til, at vi fik en afstemning i udvalget, var ikke, at vi ville afvise, at der skulle være en tunnel, men vi ville holde de forskellige muligheder åbne, hvad det var man skulle ende og lande på i sidste instans. Det synes vi egentlig er et ganske fornuftigt synspunkt, især i betragtning af at forbindelsen slet ikke er finansieret endnu på nogen som helst måde.

Så derfor ville det være forkert at binde sig fuldkommen fast på forhånd. Det vil være årsagen til, når vi nu stemmer her, hvor det åbenbart kun er tunnelforbindelsen, man kan få lov til at forholde sig til. Vi forholder os meget mere åbne og dialektiske i forhold til, hvad fremtiden vil bringe af fantastiske muligheder for med cykel og til fods at transportere sig fra Sjællandssiden over til Holmen. Det var det.

Så er der kommet ikke særligt mange bemærkninger i virkeligheden bortset fra en. Den synes jeg er lidt mærkelig, og det er spørgsmålet om busslusen i Prinsessegade. Jeg forstår ikke rigtigt, hvad der egentlig ligger bag det, der er sagt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Den klare forudsætning for lokalplanen for Holmen, den klare forudsætning, selv om Jens Kramer siger, at det ikke er aftalt, det var aftalt, det står i lokalplanen, at der skal etableres denne bussluse. Uanset hvad man måtte mene om dette lokalplanforslag, er det en absolut betingelse for vedtagelsen af dette lokalplanforslag, at busslusen bliver effektueret og etableret. Det er alle de lovninger, der er givet til folk på Christianshavn, det er det, det går ud på i forhold til alle de møder, vi har holdt angående fredeliggørelse af Prinsessegade.

Så det må være en ganske klar forudsætning, der kan ikke være tvivl om det. Derfor hvis der er tvivl om denne forudsætning, så bør de mennesker, der mener, der er årsag til det, sige det så tydeligt og klart, at det kan være, som borgmester Søren Pind ytrer det, at der ligger nogle trafikale udfordringer, som han håber på, et andet politisk flertal nok skal få has på, og som sikkert handler om flere biler. Den usikkerhed må ikke skabes med dette lokalplanforslag.

Så skal jeg i øvrigt takke Ole Hentzen for bemærkningen. Ja, det er godt, at man støtter, at vi selvfølgelig ikke har taget stilling til en drift af det nye operahus på 40 mill. kr. om året, fra man iværksætter driften. Det har vi nemlig ikke på noget som helst tidspunkt. Vi har til gengæld diskuteret det, og vi har endda været med fra det fællesmøde, jeg omtalte før, at konstatere, at der ikke er truffet beslutning om det. Ingen har egentlig anfægtet det siden hen, og det er efterhånden ganske mange måneder siden.

Så skylder jeg SF til sidst en forklaring på, hvordan vi vil stemme omkring SF's lille, spage forslag om boligdelen nord for operaen. Vi kan jo godt se, at der er et flertal for det konkrete forslag her, og at man ikke ønsker at bevæge sig ud i den spændende oplevelse, det kunne være at lave en mock-up, så man ligesom selv kunne få syn for sagen, for højde-drøjdeproblematikken.

Men SF foreslår altså, at den nordlige del forsvinder, og da forudsætningen jo helt klart er, at operaen kommer, så bliver man nødt til at kigge på den balance eller misbalance, ubalance, der opstår i området. Det ene medfører det andet. Undskyld, der er en vis logik også i denne her slags ting omkring en lokalplan, byudvikling og arkitektur.

Vi opfatter egentlig, at det ikke er et fagligt synspunkt, SF kommer med, og jeg mener egentlig, behandlingen i Bygge- og Teknikudvalget altid forsøger at holde sig på et rimeligt højt niveau. Men det er et eller andet krav, man har haft med hjemmefra i posen for at tilfredsstille nogle, uden at det overhovedet er gennemtænkt. Det er en eller anden type afbalancering af selve operaens volumen, hvordan det samlet kommer til at fremstå.

Jeg startede med og vil slutte af med at sige, at vi har råbt og skreget i år på at få smukke bygninger langs havnen, også kulturbyggerier. Derfor ærgrer det os lidt, at man har det kissejav med denne sag og ikke har turdet tage de nødvendige processer med og virkeliggøre det til en oplevelse at være med til at lave en opera. Så i virkeligheden i sidste instans med den stive form – og jeg kan se, det kan tilskuerne ikke se, men der er vild panik om et af forslagene, og der diskuteres lidt højlydt. Det er de stemmer, man hører komme op. De lytter ikke efter, hvad jeg siger i øjeblikket.

Det gør heller ikke noget, de skal selv finde ud af, hvad de skal stemme, og hvad de egentlig mener. Det er selvfølgelig altid interessant, at der her i salen kan skabes lidt ægte debat og dialog om, hvor det er vi er på vej hen, og hvad det er vi beslutter.

Vi beklager dybt, at vi bliver tvunget til at følge. Hvis der kommer en afsluttende afstemning, og vi kan jo høre, alle vores forslag falder – næsten – så bliver vi nødt til at stemme nej til lokalplanforslaget, da vi ikke opfatter, at de forudsætninger, som vi mener er naturlige at kræve, er tilvejebragt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

Lars Rimfalk Jensen (B): Hvorfor jeg kommer op, er for at bekræfte, at Bygge- og Teknikudvalget havde en diskussion om forbindelse, bro-tunnel, og at Det Radikale Venstre ikke vil binde sig til, at det kun skal være en tunnelloøsning. Vi mener, at det er vigtigt, at vi udskylder den fase, der hedder, hvilken forbindelse tager vi, til vi står med 2 konkrete projekter, hvor vi kan forbinde tingene.

Vi synes, det er tåbeligt, at vi allerede nu låser os fast på, at det skal være en havnetunnel eller et transportbånd under vandet, eller hvad det er man render rundt og forestiller sig. Vi synes, at man bør være åbne over for alternativer, der er flere muligheder.

Så vil jeg sige om de 40 mill. kr., at det har vi ikke på noget tidspunkt skrevet under på. Det var nogle tal, der pludselig løb rundt ude i byen. Vi har også sagt, at vi må vente, til vi har operaen, så vi ved, hvad det rent faktisk koster, og hvor meget København eventuelt skal være med i den finansiering.

Endelig vil jeg da godt nævne omkring boligdelen, at Det Radikale Venstre synes, at sådan som boligdelen er skruet sammen på nuværende tidspunkt i forhold til operaen, så er den meget harmonisk, og den giver et flot billede ud mod vandet. Vi synes faktisk, det er et helt godt projekt, der afbalancerer på en fornuftig måde ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak ...

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg er sådan set ikke færdig, men jeg ved ikke, om borgmestrene er færdige dernede.

2. næstformand (**Bente Frost**): Nej, men nu er det i hvert fald den anden borgmester, hvis Lars Rimfalk ...

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg er ikke færdig, nej.

2. næstformand (**Bente Frost**): O.k. værsgo, fortsæt.

Lars Rimfalk Jensen (B): Nej, men jeg prøver bare at komme igennem.

2. næstformand (**Bente Frost**): Jeg vil godt bede udvalgsrådet dernede om at fortsætte ude på den anden side af døren.

Lars Rimfalk Jensen (B): Jeg vil godt sige, at Det Radikale Venstre synes, det her er et rigtig, rigtig flot projekt. Vi er ved at få en opera, der åbner sig mod byen. Vi er ved at få, at alle, der kommer forbi, får en indsigt i kulturen. Vi har en mulighed for, at kulturen bliver til for københavnernes og for vores gæster. Vi tror, det her er et godt projekt.

Og så håber vi på, at det brødnid, som vi ser blandt en hel masse borgmestere om, hvem der skal have æren af det ene og det andet, ikke kommer til at ødelægge dette meget, meget storslåede projekt. Det ville være rigtig ærgerligt, hvis det er et spørgsmål om, at vi skal til at have en eller anden diskussion om, hvad det er for en dreng der er i stand til at gøre det længst.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det borgmester Søren Pind – frafalder. Så er der ikke flere, der har indtegnet sig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

I indstillingen til Borgerrepræsentationen, side 5, under afsnit F. Parkering, fremgår det bl.a. "Samtidig forudsættes der en forbindelse herfra til Dokøen via en bro over eller en tunnel under havneløbet."

Søren Pind (V) stillede hertil følgende ændringsforslag:

"Samtidig forudsættes der en forbindelse herfra til Dokøen via .... en tunnel under havneløbet.

"en bro over eller" glider ud.

Samt konsekvensrettelser i hele lokalplanen."

Ændringsforslaget blev godkendt med 33 stemmer imod 10.

For stemte: A, V, F, C og D.

Imod stemte: Ø, B, L og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: O.

Et af Jens Johansen (F) stillet ændringsforslag om, at den nordlige boligkarré fjernes, blev forkastet med 40 stemmer imod 7.

For stemte: F.

Imod stemte: A, V, Ø, C, B, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Jens Kjær Christensen (Ø) stillede følgende 3 ændringsforslag:

"Med udgangspunkt i forvaltningens ændringsforslag til lokalplanen opstilles der en mock-up af operaen på åstedet som forudsætning for videre behandling af lokalplanen med henblik på at kunne vurdere de visuelle konsekvenser",

"Den foreslåede midlertidige parkering ved de fredede kraner udgår af lokalplanforslaget", og

"Etablering af p-hus/kælder udover den planlagte p-kælder i forbindelse med nyt skuespilhus udgår som forudsætning for den samlede p-betjening af de to nye kulturinstitutioner".

De 3 ændringsforslag blev ved særskilte afstemninger forkastet med 33 stemmer imod 14.

For stemte ved de 3 afstemninger: F, Ø og L.

Imod stemte ved de 3 afstemninger: A, V, O, C, B, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Et af Jens Kjær Christensen (Ø) stillet ændringsforslag om, at Borgerrepræsentationen konstaterer, at Borgerrepræsentationen ikke har taget stilling til medfinansiering af driften af det nye operahus, blev godkendt med 43 stemmer imod 0.

For stemte: A, V, F, Ø, C, B, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: O.

Herefter blev indstillingen, med de 2 tiltrådte ændringsforslag, godkendt med 40 stemmer imod 7.

For stemte: A, V, F, O, C, B, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Imod stemte: Ø og L.

Dansk Folkeparti tilslutter sig planen, men i det omfang, der på nogen måde med sagen gives grønt lys for delbeslutninger eventuelt vedrørende parkering mv. til brug for det overflødige skuespilhus for skatteborgernes regning, kan Dansk Folkeparti ikke acceptere dette. Dansk Folkeparti hilser med tilfredshed, at højden på Operahuset sænkes.

=====

14) BR 427/01. Dispensation fra støjgrænser ved Emdrup Station

Indstilling om, at støjgrænserne, der er angivet i pjecen om miljømæssige forholdsregler ved bygge- og anlægsarbejder, under visse betingelser kan fraviges i to nætter i forbindelse med renovering af gangbro over Emdrup Station.

Det pågældende arbejde skal varsles mindst 14 dage før det igangsættes og at arbejdet skal foregå over 2 adskilte dage.

(Miljø- og Forsyningsudvalget)

Lars Hutters (L): Hvorfor skal der ikke tages hensyn til, at københavnernes kan få deres nattesøvn? Er det ikke et fuldstændig ubestikkeligt krav, miljømæssigt krav, at man har lov til at få sin nattesøvn?

Borgere, som bor tæt på det her, har fortalt mig, at når de arbejder dernede med reparation, er det så voldsomt, så de ikke kan sove. Situationen er jo, at der er alternative muligheder, så københavnernes kan få deres søvn.

Derfor mener jeg ikke, at der skal gives dispensation i den pågældende sag, men at man, ligesom man gør alle mulige andre steder, bruger busser til at gå uden om den pågældende station, mens man reparerer det, der skal repareres.

Så min anbefaling over for Borgerrepræsentationen i respekt for, at der kommer en garanti fra Københavns Borgerrepræsentation om, at man naturligt altid som førsteprioritet har, at københavnernes, som skal passe deres arbejde osv., får en god nattesøvn uden at skulle forstyrres af et eller andet, bare fordi det tilfældigvis passer ind i en stor virksomheds interesser. Københavnernes interesser går forud, også selv om det er DSB, vi taler om.

Så jeg anbefaler, at man stemmer imod dispensationen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er ikke flere, der har bedt om ordet, forhand ... (*Afbrydelse*). Det var ikke meningen, men Erik Esben Vinding, værsgo.

Erik Vinding (A): Ja, overborgmesteren er hurtig en gang imellem.

Jeg vil da godt sige til Lars, at jeg selvfølgelig er glad for, at man løfter sådanne sager, Lars Hutters, af så væsentlig grad til Borgerrepræsentationen.

Men som der står her, så synes jeg, borgernes sikkerhed er utroligt god. Man kan godt sige, at DSB på mange områder kunne have behandlet sagen bedre, men den behandling, det har haft i udvalget, der står jo, hvordan man skal varsle osv., og jeg synes, at borgernes ret til nattefred osv. er overholdt.

Det er jo beklageligt, at der er nogle arbejder, der skal foregå på nogle utroligt uhenigtsmæssige tider, men sådan er livet nu engang. Men jeg forstår sådan set, at Lars Hutters har fået denne her behandling i udvalget og nu også i Borgerrepræsentationen, og det må jo være til stor tilfredsstillelse.

Men vi går ind for indstillingen.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Jamen borgerrepræsentant Erik Vinding har jo sagt det meste. Vi har i denne sag et valg. Vi kan enten vælge at genere mange tusinde togrejsende ved at indstille togdriften om dagen, eller også skal vi udføre arbejdet om natten med de støjgener til følge, det giver for beboerne i nærheden. Det er selvfølgelig altid ubehageligt at vælge, når der er gener forbundet med begge de valg, som man står over for.

Et flertal i Miljø- og Forsyningsudvalget har alle på nær Lars Hutters valgt at prioritere togdriften, de mange tusinde rejsende, og så gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at de gener, der er forbundet med dette arbejde, bliver så små som muligt for dem, der bor i nærheden af stationen. Det har vi gjort ved, som det fremgår af indstillingen, at sikre, at DSB laver støjafskærmning, og i øvrigt at der gives et 14 dages varsel, og at arbejdet foregår over 2 adskilte dage, eller nætter, må man vel hellere sige.

På den måde undgår vi altså at sætte hele togdriften i stå om dagen, så jeg mener, at man kan tiltræde det her, fordi vi er taget alle de hensyn, vi overhovedet kan.

Rikke Fog-Møller (Ø): Enhedslisten har valgt at støtte, at der gives denne dispensation, af samme årsager, som er opregnet af Bo Asmus Kjeldgaard og Erik Vinding, nemlig at det her bliver det mindste onde af to, fordi at standse trafikken er voldsomt generende. Det ved vi allerede fra dem, der i øjeblikket eksperimenterer i et forsøg med at køre bus i stedet for Nørrebro-linjen. Det er ikke sjovt, det er meget lidt sjovt, og det betyder meget ekstra transporttid, og jeg er bange for, at det også betyder tab af mange kunder på længere sigt, og det er Enhedslisten absolut ikke interesseret i.

Når det er sagt, så vil jeg godt sige, at DSB har opført sig eminent dårligt i denne sag. De har startet arbejdet op uden at have ordentlig styr på, hvor meget de larmede selv. Det var næsten svært at give dem denne disposition, fordi tilliden til, om de nu også kan finde ud af det, godt kunne hænge i en tyndere tråd.

Men nu håber jeg, de har lært lektien, også ved, at vi fortæller dem, at fristerne skal være længere for, hvornår de advarer folk om, hvornår de har tænkt sig at gå i gang med at larme. Det håber jeg, DSB har lært noget af fremover, sådan så vi ikke står i så dårlig en situation, som vi har gjort her i sommer omkring denne banerenovering.

Men altså Enhedslisten støtter dispensationen til DSB.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Lars Hutters (L): Vi har jo et flertal herinde i Borgerrepræsentationen, som selv proklamerer, at København er Europas miljøby. Det udgår jo ikke mindst fra partierne Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten. Det er meget interessant at opleve disse partier i denne sag, for hvor er deres principper henne? Hvis man overhovedet havde miljømæssige principper, så burde man vel først og fremmest tænke på det mindretal, det i de enkelte situationer kommer til at gå ud over. De, der er fjernt fra gerningsstedet, bliver jo ikke ramt af miljømæssige konsekvenser. Det bliver de jo først næste gang, når det er dem.

At opstille over for de ødelæggende virkninger, det er ikke at kunne få sin nattesøvn, fordi man, sådan som man gør i alle mulige andre tilfælde, det sker jo dagligt. Hvis der overhovedet var nogen principper blandt Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten, så ville de jo nedlægge forbud mod, at man kørte i bus. Det sker jo dagligt. Det er rigtigt, det er en gene, lige så stor en gene som det er for mig at skulle kæmpe mig på cykel igennem den fuldstændig vanvittige trafik i København.

Det her viser, hvad Socialdemokratiet, hvad SF og Enhedslisten er værd, når man skal give en garanti for miljøet over for de borgere, der bliver ramt. Man kan ingen som helst hjælp forvente at få fra de pågældende partier. Det synes jeg er vigtigt at hæfte fast i. De har ingen principper, når det kommer til stykket, de er totalt principløse.

Det er jo gået, som jeg havde forventet, og på det borgermøde, jeg skal have ude i Emdrup, glæder jeg mig til at fortælle, hvor principløse Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten er. De er ikke en pind til forsvar. Når det endelig gælder, når borgerne skal have deres miljømæssige garantier, så løber de efter DSB og andre store virksomheder. Sådan vil det altid gælde, det skal jeg huske at slå fast, det har i hvert fald vist sig i aften i Borgerrepræsentationen. Er det ikke rigtigt, overborgmester?

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg er nødt til at sige til Lars Hutters, at man ikke må slå så meget i podiet, fordi den nye teknik kan ikke klare den rustikke behandling, som Lars Hutters udsætter den for.

Helle Sjelle (C) deltog ikke i behandlingen af denne sag.

Indstillingen blev godkendt med 42 stemmer imod 1.

For stemte: A, V, F, Ø, O, C, B, P og Aage H. B. Pedersen (UP).

Imod stemte: L.

---

15) BR 430/01. Bemyndigelse til at medunderskrive dokumenter

Indstilling om, at ændre bemyndigelsen af den af Borgerrepræsentationen tidligere tiltrådte indstilling af 5. marts 1998 således, at tidligere administrerende direktør Kurt Bligaard Pedersen udgår og administrerende direktør Erik Jacobsen indsættes.
(Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

16) BR 419/01. Forespørgsel om skatteproblematikken i Øresundsregionen

(Stillet af Preben Bille-Brahe, V):

Hvad er Københavns Kommunes holdning til skatteproblematikken i Øresundsregionen?

Er det korrekt at Københavns Kommune spillede en aktiv rolle i ophævelsen af den tidligere grænsegængeraftale?

Vil Københavns Kommune deltage aktivt i en løsning af skattespørgsmålet?

Er Københavns Kommune parat til at tage et provenutab?

Hvor stort et provenu modtager Københavns Kommune fra borgere bosiddende i Skåne?

Hvor stor en vækst og afledt provenu deraf regner man med som følge af en integreret Øresundsregion?

Vil overborgmesteren sammen med skånske politikere deltage i en personlig henvendelse til de to regeringer om at få skattebarriereproblematikken løst for alene pendlerne? (kommunal udligning og kompensation til de skånske kommuner er ikke med)

Hvad er Københavns Kommunes holdning i spørgsmålet om kompensation til de skånske kommuner?

Preben Bille-Brahe (V): Skatteproblematikken er anerkendt som den alvorligste barriere for et integreret arbejdsmarked i Øresundsregionen. Skatteproblematikken indeholder 3 områder.

Først og fremmest er det for arbejdstagerne, altså for pendlerne, som risikerer at blive beskattet både i Danmark og i Sverige af den samme indkomst.

Der er også et problem for virksomhederne, idet virksomhederne kan risikere at blive afkrævet meget store sociale bidrag, hvis f.eks. en medarbejder arbejder hjemme i Sverige.

Endelig er der et problem for de skånske kommuner, fordi hvis man bor i Sverige og arbejder i Danmark, så betaler man skat dér hvor man arbejder, dvs. stats-, amts- og kommuneskat i Danmark. Hvis man derimod bor i Danmark og arbejder i Skåne, så betaler man en særlig svensk indkomstskat, som alene går til den svenske stat, så de skånske kommuner får altså ikke nogen penge overhovedet til daginstitutioner osv., hvad de nu skal stille til rådighed af service.

Øresundskomiteen har lagt ... kan vi ikke få en lille smule ro? Hanne, skal du ikke et eller andet ude i Snapstinget? ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der må ikke tales direkte til medlemmerne, men jeg er enig i, at medlemmerne heller ikke må tale sådan, så medlemmet, der har ordet, ikke kan tænke klart.

Preben Bille-Brahe (V): Øresundskomiteen har lagt et stort arbejde i at finde modeller for en løsning af skattespørgsmålet. Under dette arbejde har jeg fået det indtryk, at København ikke ønskede at deltage i arbejdet, og at man faktisk modarbejdede dette arbejde.

Jeg tror, at årsagen til det er, at Københavns Kommune vil høste et provenutab, hvis man finder en anden ordning på skattespørgsmålet. Sagen er jo den, at de mange svenskere, som bor i Skåne og arbejder i København, betaler skat til Københavns Kommune. Hvis man ændrer beskatningsreglerne, eller hvis man finder en kompensationsordning til de svenske bopælskommuner, så vil det uvægerligt medføre et provenutab for Københavns Kommune på kort sigt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Der er således sået tvivl om Københavns Kommunes holdning til skattespørgsmålet. Formålet med denne forespørgsel er derfor at få et klart svar på Københavns Kommunes stilling. Det er især spørgsmålet, om Københavns Kommune vil deltage aktivt i en løsning af skattespørgsmålet, og om Københavns Kommune er parat til at tage et provenutab, om overborgmesteren sammen med de skånske politikere vil deltage i en personlig henvendelse til de 2 regeringer om at få skatteproblematikken løst. Og endelig, hvad Københavns Kommunes holdning er i spørgsmålet om kompensation til de skånske kommuner.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg er glad for spørgsmålet. Nu er Lars Rimfalk her ikke, men det er mere, fordi jeg har prøvet at lave besvarelsen sådan, at Lars Rimfalk kan få den på skrift bagefter, derfor vil jeg holde mig meget nøje til den skriftlige besvarelse, så der er sammenhæng mellem den og den mundtlige.

Det er klart, og det ved alle, at spørgsmålet om integration her i Øresundsregionen er et spørgsmål, som optager mig og ganske mange andre ganske meget. Derfor er det også et spørgsmål, vi har drøftet før. Jeg synes som spørgeren, at spørgsmålet om skatteforhold er værd at give en selvstændig behandling.

Der er en lang række spørgsmål på området, der kræver en løsning, enten fordi de skaber unødigt bøvl og besvær for virksomheder og for ansatte, der gør brug af det større arbejdsmarked i hele Øresundsregionen, eller fordi de nuværende aftaler regeringerne imellem kan give finansielle problemer for de svenske kommuner, fordi de med den nuværende beskattingsaftale ikke får kompensation for de udgifter, de har til borgere, der arbejder i Danmark.

Så jeg vil godt her indledningsvis slå fast, at målet er en fælles region for erhvervsliv, for kulturliv og for fritidsliv, for uddannelse og for arbejdsmarked. Det er godt for erhvervslivet, og det er godt for beskæftigelsen, og det er ikke mindst godt for alle de mennesker, som bor i regionen, der jo får flere muligheder for valg, også for valg af arbejde og bolig.

Det er også et mål, som kræver en indsats på mange forskellige fronter for, at man kan nå det. Det skal være muligt at arbejde og bo på tværs af Sundet, uden at det giver ekstrabesvær eller udgifter for hverken virksomheder eller medarbejdere. Samtidig skal borgerne vælge bolig efter, hvor det er godt at bo, hvor det er rart at bo og arbejde, efter, hvor det er spændende, hvor det er godt betalt, ikke efter, hvordan man ved skattetænkning kan slippe billigst. Det tror jeg er et væsentligt princip at holde fast i.

Det synspunkt har jeg, og det ved Preben Bille-Brahe, givet udtryk for ved enhver given lejlighed, bl.a. i de breve, jeg sammen med Ilmar Reepalu, Malmø's borgmester eller hvad man nu har for titel derovre, har skrevet til de 2 landes statsministre.

Det er mit indtryk og har også været min forventning, at det har der været bred opbakning til her i forsamlingen, regeringerne har været lydhøre over for problemet, og skatteministrene arbejder aktivt og konstruktivt for at finde løsninger.

Både erhvervsminister Ole Stavad og skatteminister Frode Sørensen mødtes i mandags med deres modsvarende svenske kolleger, og de konkluderede efter mødet, at der vil blive udarbejdet løsningsforslag på skatteproblemerne allerede i løbet af denne måned, og endnu vigtigere, at målet er en politisk aftale inden årets udgang. Det er klart, at nu kan de begivenheder, der nationalt foregår i parlamentet hos os, selvfølgelig komme til at betyde nogle tidsmæssige forskydninger af det.

Men jeg synes, at den melding lyder tilfredsstillende. Det er udtryk for, at der bliver lyttet også på Slotsholmen til de problemer, som rejses herfra.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Der er ingen tvivl om, at både regeringerne og kommunen deler de intentioner eller de betragtninger, som Preben Bille-Brahe både skriftligt og mundtligt her har givet udtryk for i forespørgslen.

Jeg vil også bruge bare et par minutter på at kommentere de øvrige konkrete spørgsmål, som rejses i forespørgslen, selv om man kan sige, at en uddybende besvarelse af de mere teknisk orienterede spørgsmål, som Preben Bille Brahe stiller, om eksempelvis integrationens langsigtede konsekvenser for bruttonationalproduktet og for skattegrundlag og for skatteprovenu i regionen, kræver mere dyberegående analyser og studier, som ikke kan besvares inden for rammerne af en forespørgsel som den her.

Men det er overordnet min opfattelse, og det er mit indtryk, at jeg har dækning for her i lokalet, at regelfnidder og bureaukrati ikke må virke begrænsende for integrationen i regionen.

Samtidig er det vel også sådan, at det er meget rimeligt, at den kommune, der har udgifter til skoler, til den sociale indsats og andet, også får penge til dækning af disse omkostninger. Det vil vi i hvert fald mene, hvis København var nettobidragyder.

Derfor er jeg enig med de 2 regeringer eller de involverede ministre, når de vil arbejde for for det første, at løsningerne skal gavne integrationen og ikke skabe nye barrierer, og derfor skal skatteforholdene for Øresundspendlere i størst mulig udstrækning være neutrale i forhold til beskatningen i såvel arbejdsland som bopælsland.

For det andet, at den kommune, som har udgifterne i relation til de enkelte borgere, skal have del i indtægterne.

Og for det tredje skal løsningerne tilsigte, at de skal være nemme at håndtere både for virksomhederne og for borgerne.

I den forbindelse vil regeringen også løse problemerne med hjemmearbejdspladser eller arbejde på at løse den del af det, som jo godt kunne have en særlig betydning i relation til en øget erhvervsmæssig integration. Også arbejdsgiverpensionsordninger, arbejdsgiverbidrag til social sikring osv., osv., er problemfelter, der bør løses.

Vi har hverken før eller nu været direkte part i forhandlingerne om grænseoverskridende skatteaftaler fra Københavns Kommunes side, det er en regeringsopgave. Men når det er sagt, så vil jeg også godt sige, at vores skatteforvaltning, som langt fra hører til den ringeste ekspertise her i landet, eller tværtimod vil jeg sige den ypperste ekspertise, fuldt på højde med og i stand til at matche det statslige niveau, selvfølgelig ofte er inddraget i Skatteministeriets overvejelser om ændrede regler. Det gælder også i spørgsmålet om beskatningen af pendlere over Øresund.

Derfor vil jeg godt sige her, at vi i dag har aftalt med staten og med regeringen, at vi inddrages i arbejdet omkring det her. Det vil være tåbeligt ikke at bruge den ganske omfattende ekspertise, der er i huset her eller i Københavns Kommune.

For god ordens skyld skal jeg også nævne, at den positive holdning, der er til at give de svenske kommuner del i skatteindtægterne, sandsynligvis betyder, at vi kommer til at miste en del af det provenu, vi får i dag. Konkret drejer det om skat for ca. 2.000 personer, som arbejder i København og bor i Skåne. Til gengæld vil en ændret ordning betyde, at vi får skat fra københavnere, der arbejder på den anden side, men dem er der ikke helt så mange af, som der er den anden vej.

Så spørger Preben Bille-Brahe konkret til størrelsen af et muligt provenutab. Det er vanskeligt, har jeg fået oplyst, at opgøre. Det afhænger også af, hvad regeringerne konkret når frem til.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Når vi så til den tid skal forholde os til spørgsmålet, så skal vi selvfølgelig huske på, at da man sidste gang ændrede skatteaftalen, tilbage i 1997, fik Københavns Kommune en større andel af skatteprovenuet fra pendlerne, og det kan jo nok ikke undgås, at vi kommer til at miste en del af den indtægt, hvis vi skal have en mere jævn fordeling mellem indtægter og udgifter over Øresund. Det tror jeg, som vi vurderer det på nuværende tidspunkt, eller som det er oplyst, at det bør vi kunne leve med. Målet med integrationen er jo en samlet vækst i regionen og ikke det at skulle tjene på nogle udligningsordninger.

Jeg håber med det her at have besvaret forespørgslen, Preben Bille-Brahe, så dækkende som muligt, det har i hvert fald været tanken med det.

Ole Hentzen (C): Jeg skal anmode formanden om, at disse guldkorn kommer til alle medlemmers fulde forståelse ved, at de udleveres skriftligt, idet dets omfang og detaljerethed gør, at nogle måske har mistet detaljer undervejs.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg vil gøre det på den måde, at hvis nogle, inden mødet i aften er færdigt, meddeler, at man ikke ønsker at modtage det, så vil man ikke modtage det, men resten vil få det bragt hjem.

Preben Bille-Brahe (V): Jeg vil godt takke overborgmesteren for de svar, han gav her, jeg synes, at det var nogle gode svar, og jeg er i hvert fald blevet en del beroliget.

Der er jo ingen tvivl om, at Københavns Kommune, som overborgmesteren siger, bliver inddraget i Skatteministeriets overvejelser, og at Københavns Kommune jo i den forbindelse har en rolle som lobbyist. Derfor er det jo ikke uvæsentligt, om Københavns Kommune er parat til at tage et provenutab, eller om man vil stritte imod med arme og ben.

Der kan jeg så forstå, at det er man parat til. Hvis vi skal se det i forhold til den diskussion, vi har haft mange gange, om, at hvis man har en lejlighed i København, så skal man også bo her og betale skat, så vil det jo være lidt hykleri, hvis man sagde, at når man bor i Skåne, så skal man ikke betale skat i Skåne, så skal man også betale skat i København. Så også i den forbindelse synes jeg, at det virker konsistent.

Med hensyn til tabet: Altså hvis vi går ud fra, at de her 2.000 mennesker lægger 33 pct. af deres indkomst pr. 100.000 kr., så er det 200 mill. kr., vi vil miste i provenutab. Det kan man jo så sammenligne med, at Nordea/Danske Bank gætter på, at integrationsgevinsten i Øresundsregionen vil blive 30 mia. kr. Der er ingen tvivl om, at den gevinst i høj grad vil falde i centrum.

Hvor stor en økonomisk vækst det vil give i København, om det vil være 5 mia. eller 10 mia. eller 15 mia., er der jo ikke nogen, der kan sige, det er meget usikkert. Men jeg er i hvert fald ikke i tvivl om, at det vil være at betragte som investering, og at de penge vil komme godt igen.

Det eneste spørgsmål, jeg sådan set ikke fik besvaret, var, om overborgmesteren ville deltage sammen med de skånske politikere i at mødes med regeringerne for ligesom at sætte skub i de her ting, såfremt der ikke sker noget. Nu er jeg opmærksom på, at Ole Stavad har sagt, at de her ting skal være løst inden nytår, og det er jo positivt. Men vi ved jo også godt, at der vil komme et valg, hvor der så lige pludselig sidder en anden skatteminister, og så kan det jo så være relevant, at man ligesom presser lidt på for at få en udvikling i gang.

Så derfor vil jeg godt høre, om jeg også kunne få svar på det sidste spørgsmål.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg skal bare sige, at jeg er fuldstændig enig med Preben Bille-Brahe. Jeg frygter også, at der kommer til at sidde en skatteminister af en anden farve end den, der sidder nu. Derfor vil jeg, i det øjeblik den ulykke skulle ske, fordi vi ved jo godt, hvordan orienteringen mod vækst i hovedstadsregionen var tidligere, hvordan den er nu nationalt, selvfølgelig gøre, hvad jeg kan for at sikre en genopdagelse af de synspunkter.

Må jeg ikke sige, at der er en del af det, jeg nævnte før, som ikke står i den skriftlige tale, og det vil jeg lige sørge for bliver rettet til. Det, jeg også vil sikre, er, at alle får den. Der bliver ikke nogen muligheder for at melde fra. O.k., tilfredsstillende, Preben Bille-Brahe? – Godt.

Forespørgslen blev besvaret.

---

17) BR 414/01. Medlemsforslag om skærpede adgangsforhold til Rådhuset

(Stillet af Birthe Nødgaard, Poul Nielsen, Peter Skaarup, Louise Frevert og Karin Storgaard (alle O)):

Adgangsforholdene skærpes/sikres ved, at gæster og besøgende ikke uden videre kan få fri adgang til Rådhuset.

Dette må indebære, at ovennævnte personer opgiver navn og får udleveret et gæstekort, som afleveres igen ved udgangen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så går vi videre til den næste sag på dagsordenen, som er i næsten samme boldgade – nej, det er det ikke, undskyld. Karin Storgaard har ordet.

Karin Storgaard (O): Jeg er nu ikke helt enig med overborgmesteren, når han siger, at det her forslag ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Nej, det var en fejl.

Karin Storgaard (O): Ja, det må være en talefejl eller en fodfejl eller hvad vi nu kalder det ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): – En talefejl.

Karin Storgaard (O): En talefejl, jamen det kan vi så godt blive enige om.

Vi har jo her i byen tradition for, at man kan komme frit på Københavns Rådhus, hvor der er fri adgang, og det er også dejligt. Det har der været i mange år, og det burde det også være fremover.

Men det er jo ikke så mærkeligt, at man måske stopper lidt op og tænker: Er det rigtigt, at vi stadig væk bliver ved med at have fri adgang til Københavns Rådhus? Vi har godt nok nogle siddende nede i bagporten, vi har også nogle siddende foran. Men i øjeblikket er det sådan, at realistisk er der fri adgang til Københavns Rådhus. Du kan komme ind fra gaden og gå rundt alle vegne på Københavns Rådhus. Det er selvfølgelig også dejligt, og vi forstår også

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

godt, at der er nogle, det kan vi i hvert fald læse os til i pressen, som synes, at det skal der blive ved med at være.

Det vil vi andre også gerne, men vi kan godt være lidt nervøse for, hvad der kan ske, måske ikke lige i dag, men måske i morgen eller om en måned eller om et halvt år.

Når vi ser på, at andre steder er man begyndt at skærpe adgangsforhold også, nogle steder har man gjort det i lang tid. Folketinget har jo for nylig også sagt, at nu må vi have ændret på forholdene, så man ikke frit kan komme ind. Man kan ikke mere frit gå ind i Folketinget og sige: Jeg skal op og besøge den og den – nej, man bliver bedt om at vente, til man bliver hentet af vedkommende eller en stedfortræder. Danmarks Radio og TV2 har også skærpet sikkerhedsforholdene.

Det er sådan, at gæster skal registreres, fordi man skal jo huske, at det er jo ikke politikerne, selvfølgelig skal de stadig væk have fri adgang og de, der arbejder her. Men der kommer mange andre, der måske bare kommer forbi tilfældigt, og som gerne vil ind og se Københavns Rådhus.

Det mener vi stadig væk i Dansk Folkeparti, at der skal være mulighed for, men vi mener, at man ikke går alene rundt i Rådhuset mere; man må have nogle til at gå med sig rundt.

Det er jo også sådan, at i andre virksomheder kan man heller ikke gå frit omkring. Jeg arbejder ude i Tryg-Baltica, som vi alle sammen ved er et stort forsikringsselskab ude i Ballerup. Der må man henvende sig i receptionen, når man kommer, og sige, hvor det er man skal hen. Så bliver man hentet. Der kan man heller ikke selv få lov til at gå hen. Det synes jeg for så vidt er i orden, det giver en tryghed for de ansatte.

Nu kan jeg godt se, at i JP København i dag står der også, at der ikke er nogen af de ansatte på Københavns Rådhus, der føler sig nervøse ved, at man kan gå direkte ind. Jeg er ikke sikker på, at det er helt rigtigt måske, jeg vil i hvert fald sætte et spørgsmålstegn ved det. Der har også været tyverier her, ved jeg. Der er mange, der går rundt på Rådhuset, man skal passe på sine ting herinde. Det ved jeg også foregår på andre arbejdspladser, men normalt er det jo ikke nødvendigt, at man tager sin taske med, bare fordi man går rundt om hjørnet, hvis der er nogle andre kolleger.

Jeg synes, at man alle steder i samfundet har skærpet adgangsforholdene, og vi kunne måske sige, at det var noget, man burde have gjort for lang tid siden.

Nu sker der så noget ganske tragiskovre i New York, og alle siger: Jamen det sker ikke i Danmark. Nej, det håber vi da så sandelig heller ikke sker i Danmark. Men man ved jo aldrig, hvad der kan ske. Vi har jo haft små episoder, ikke alvorlige, men vi har da haft bombetrussel herinde, hvor vi alle sammen blev dirigeret ned i baghuset, tror jeg det var. Vi har også haft nogle ophidsede pædagoger og andre, der er trængt ind på Rådhuset og ind i mødesalen. Det kan man sagtens leve med, kan man så sige, i hvert fald sker der ikke sådan de alvorlige ting. Der er da heller ikke nogen, der er blevet slået ned osv.

Men jeg synes, og det har vi diskuteret i Dansk Folkeparti, at tiden er kommet til, at vi må overveje, om vi skal blive ved at være så naive, at vi bare siger, at alle og enhver kan komme ind, uden nogen som helst garanti for, hvem det er vi lukker ind. Er det en eller anden sindssyg bombemand, eller er det nogle andre, som vil os det ondt herinde? Vi skal jo regne med, at vi ikke er almindelige borgere. Vi er nogle, der repræsenterer København, ligesom man i Folketinget repræsenterer Danmarks styre. Derfor kunne det måske være mere interessant at komme herind og foretage sig et eller andet.

Jeg vil stadig væk sige, at hvis man tror, at der ikke i Danmark vil kunne ske noget, så er man altså naiv, fordi selvfølgelig kan der ske noget i Danmark ligesom andre steder.

Men nu kan jeg se, at lampen blinker, så jeg må slutte her i første omgang.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg beklager, at jeg fik sagt, det var i samme boldgade, fordi det, jeg mente, var, at det var et medlemsinitiativ på samme måde som det tidligere fra Preben Bille-Brahe.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Set i lyset af de voldsomme begivenheder i USA den 11. september er det da forståeligt, at der fremsættes et forslag om en bedre sikring af Rådhuset.

Fra regeringens side er der taget en række initiativer for at sikre, at det danske samfund er bedst muligt rustet til at imødegå eventuelle terroraktioner. Men det er imidlertid samtidig stærkt pointeret, at der ikke foreligger konkrete trusler eller viden om planer om terroraktioner mod Danmark.

Situationen er også drøftet med politiet, bl.a. i forbindelse med de arrangementer, der afholdes på Rådhuset. Politiet har anbefalet, at vi ikke ændrer på praksis omkring adgangen til Rådhuset, da dette vil kunne være medvirkende til at skabe en ubegrundet utryghed blandt byens borgere.

Det er derfor min holdning, at vi ikke på nuværende tidspunkt skal skærpe adgangsforholdene til Rådhuset. Vi vil naturligvis fortsætte vores i forvejen meget tætte samarbejde med politiet omkring Rådhusets sikkerhed.

Finn Rudaizky (A): Det er helt oplagt, at begivenhederne i New York den 11. september har gjort et stort indtryk på os alle sammen. Der er ingen, der skal klandres, fordi der bliver fremsat forslag som det, vi i dag skal tage stilling til her. Men efter Socialdemokratiets opfattelse gælder det om at bevare roen og overblikket.

I Socialdemokratiet har vi selvfølgelig drøftet Dansk Folkepartis forslag om, at adgangsforholdene bliver skærpede og sikret ved, at gæster og besøgende ikke uden videre kan få fri adgang til Rådhuset.

Men vi er af den opfattelse, at konsekvensen ved at gå ind for Dansk Folkepartis forslag vil betyde, at vi afgørende bryder med det gode princip her på Rådhuset om at have et såkaldt åbent samfund og et åbent rådhus. Det er for øvrigt den specielle københavnske åbenhed, som bliver beundret i mange lande. Vi er alvorligt bange for, at mere lukkethed og mere kontrol ikke giver mere sikkerhed ud over en falsk tryghedsfølelse.

Ved at følge Dansk Folkepartis forslag vil det også yderligere signalere, at vi bøjer os for trusler og for terrorister og for mordere. Den sejr vil Socialdemokratiet ikke være med til at give terroristerne. Det skal ikke være terrorister, der sætter en stopper for vor traditionelt gode og åbne Rådhus. For øvrigt har politiet, som også borgmester Thustrup Hansen bemærkede det, klart tilkendegivet, at de ikke anser det nødvendigt med yderligere sikkerhedsforanstaltninger i relation til den tragiske hændelse i New York.

Vi ser derfor ikke nogen grund til at skabe unødigt uro og kan derfor ikke gå ind for forslaget, og vi vil stemme imod Dansk Folkepartis forslag.

Martin Günter (F): Det er jo spændende, når vi har 2 medlemsforslag lige efter hinanden, de burde jo næsten behandles under ét. Det ene handler om at skærpe adgangen til Rådhuset, og det andet siger, at forslagsstillerne ønsker at åbne huset for borgerne ved at åbne Rådhuskælderen. Hvis man nu blander de 2 forslag, så kunne man jo lade det hele være, som det er; faktisk går det jo udmærket.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jeg orker næsten ikke at tage ordene »11. september« eller »terror« i min mund for at kommentere dette forslag. Der er intet, som tyder på, at der er grund til at skærpe adgangsforholdene til Rådhuset. Der er på Rådhuset planer, hvis der er mistanke om eller konkrete trusler om forstyrrelse af arbejdet på Rådhuset eller arbejdet i Borgerrepræsentationen eller ved udvalgsmøder. Så er der aftaler mellem Rådhusforvaltningen og politiet om, hvordan man begrænser adgangen til Rådhuset i de tilfælde. Eller hvis det er noget, der sker under møder, at formanden for Borgerrepræsentationen kan tilkalde hjælp, bede folk forlade stedet og den slags.

Men det, som Karin Storgaard åbenbart forestiller sig, er, at der går nogle ind og siger: Vi vil gerne se de pæne dekorationer på Rådhuset – og så har de en bombe i tasken. Det er fuldstændig hen i vejret at forestille sig, at der skulle være en større risiko for det i dag, end der har været indtil nu.

Vi er ikke i SF interesseret i at gejle noget som helst op. Vi synes, det er et fornemt princip, vi har, at folk kan gå roligt rundt på Rådhuset. Faktisk er vi i den situation, at folk er så forundrede over, at man kan gå lige ind og gå rundt på gangene, at de nærmest sådan lidt generet-beskedent går rundt og kigger. De kan næsten ikke forstå, at de må gå her, så, jeg vil ikke sige bærede, men så meget appellerer det i virkeligheden til deres ansvarsfølelse.

Jeg tror, at hvis nogle agter at flyve flyvemaskiner ind i Rådhuset, så hjælper det ikke noget, at der står ekstra rådhusbetjente ved indgangene for at forsøge på at forhindre dette.

Martin Geertsen (V): Man kan jo have mange sympatier og det modsatte for dette forslag. Men hvis man virkelig vil noget ondt med Københavns Rådhus, hvis man virkelig vil os til livs, og hvis man vil ødelægge disse smukke konstruktioner, så tror jeg sådan set, at adgangskort hverken gør fra eller til i den sammenhæng.

Jeg tror også, man skal passe på med at henvise til, hvordan tingene foregår på Christiansborg. Selvfølgelig er der nogle regler for, hvordan man kan komme ind på Christiansborg, og der er også nogle daglige rundvisninger osv., osv., osv., og der er et gevaldigt leben på Christiansborg, som nogle gange kan se styret ud, men hvis man virkelig vil træde uden for rækken på en rundvisning, og hvis man vil Christiansborg det ondt, og hvis man vil folketingspolitikere det ondt, så kan man også nemt komme til det.

Jeg vil sige, at henvise til Christiansborg ikke er noget argument i forhold til at skærpe adgangskontrollen på Rådhuset, fordi man også på Christiansborg har nogle uhyggeligt liberale adgangsforhold ... Der lå ikke mere i det, Mikkel Warming.

Men jeg synes da måske i virkeligheden, at det kunne være meget interessant at få en lidt mere tilbunds gående analyse af den politik, som man har i forhold til, hvordan vi omgås Københavns Kommunes borgere her på Rådhuset. Så derfor vil jeg foreslå, at dette forslag bliver udvalghenvist. Det kan man jo så vælge i Den Socialdemokratiske Gruppe at stemme ned. Sådan fungerer det her nemlig i Borgerrepræsentationssalen. Så derfor vil jeg foreslå en henvisning til Kultur- og Fritidsudvalget.

Morten Kabell (Ø): Først bliver jeg nødt til at rette mig mod Martin Geertsen. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad i så fald »hyggeligt liberale adgangsforhold« er. Nå.

Altså egentlig vil jeg sige, at da jeg læste Dansk Folkepartis forslag, gik mine tanker i 2 retninger. Den ene var den hylende sarkastiske, det skal jeg nok komme tilbage til, den anden var den mere seriøse.

Den sidste, som jeg så vil starte med, er, at med Dansk Folkepartis forslag kan man jo for alvor sige tillykke til terroristerne. Fordi det lykkedes jo altså, hvis man skulle vedtage Dansk

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Folkepartis forslag og vedtage de andre forslag i samme stil, der kommer, om, hvordan vi skal lukke vores samfund, lukke vore offentlige bygninger, i det hele taget gøre op med den åbenhed, der normalt har været tilfældet i danske, skandinaviske offentlige bygninger, jamen så lykkedes det jo lige præcis også at leve op til noget af det, der også er målet, nemlig at smadre de traditioner og de levevilkår, vi normalt har haft.

Alene derfor vil jeg sige, at vi er imod forslaget. Vi vil heller ikke have det udvalgshenvis. Skulle det endelig være, vil jeg da foreslå, vi vælger et § 17,4-udvalg med repræsentanter for alle partier, hvor vi i øvrigt ikke vil fravige den d'Hondtske.

Men generelt vil jeg sige: Nej, der er ingen grund til at spille nogen som helst hverken faste eller ad hoc-udvalgs tid på dette forslag, det er forkert. Skulle man endelig tage Dansk Folkepartis forslag, køre det sådan lidt ud i ekstremet, jamen hvorfor så bare ikke gøre terroristerne en tjeneste én gang for alle og så selv rydde Rådhuset, selv rive huset ned og lad der bare være sådan ingenmandsland her, fordi så har vi for alvor sikret, at terrorister i hvert fald ikke kan gøre det mod os.

Eller vi kunne også for alvor gøre noget, der måske ville gøre, at der ikke kom andre ind på Rådhuset, altså sådan rydde Vester Voldgade og H.C. Andersens Boulevard og de omkringliggende bygninger, få lavet sådan et bælte, et ingenmandslandsagtigt bælte, hvor vi så for alvor kan lave skydetårne og mure – ja, mure kunne vi bygge. Jeg er sikker på, at Dansk Folkeparti ville kunne hente god inspiration hos kontakter i det tidligere DDR, der sikkert vil kunne fortælle Dansk Folkeparti, hvordan vi for alvor vil kunne opbygge sådan en effektiv afspærring. Jeg skal beklage, at Enhedslisten ikke selv har disse kontakter i DDR, men det er jeg sikker på kan fremskaffes, hvis Dansk Folkeparti er interesseret i det.

Hvis vi skal tilbage til den mere seriøse del af det, så vil jeg sige, at jeg synes, at forslaget ud over at være forkert og uden for enhver tidsånd og uden for enhver måde overhovedet at skulle tackle terrorisme og trusler på, så er det jo også forældet. Altså henvisningen til Christiansborg er jo forkert. De blev lempet i sidste uge og er i øvrigt vendt tilbage til den tidligere standard, hvor man selvfølgelig skal have en aftale, men hvis man i øvrigt har noget at gøre på Christiansborg, ja men så kan man stadig gå frit rundt i huset, og der er stadig en meget liberal adgang.

Dansk Folkepartis forslag er ud over at være forkert og forkasteligt også forældet.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så er det Abderrahman Ben Haddou ... (*Afbrydelse*). Dansk Folkeparti har haft ordet i 1. runde, så derfor er det Ben Haddou først, værsgo.

Abderrahman Ben Haddou (D): Det ser ud til, at Dansk Folkepartis forslag bliver nedstemt. Hvis det bliver nedstemt, så vil jeg foreslå Dansk Folkeparti at tage forslaget med til de kommende konstitueringsforhandlinger.

Nej, spøg til side. Jeg har sympati for forslaget. Det er klart, det er en alvorlig sag, vi har været ude for. Men jeg må sige, at jeg overvejer det i forhold til det gode ved det danske demokrati, netop befolkningens nærhed til vores administration her i Københavns Kommune. Det er det, jeg som betragter som det gode ved den danske kultur.

Faktisk har vi det omvendt. Vi har det problem, at folk ikke engang gider møde op hos os. Så det er jo sådan, at det er lige før, vi skulle lave en kampagne med nogle højtalerovogne, der skal opfordre folk til at møde lidt oftere på Københavns Rådhus.

Jeg synes ikke, det er så stort et problem, så man behøver at sætte nogle ekstra vagter på Rådhuset og kropsvisitere folk. Det er jo ikke så mange mennesker, der egentlig møder op på Rådhuset.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det, der også taler imod, er jo så også det hysteri, der har været omkring miltbrand osv. Vi har jo den dag i dag ikke oplevet et eneste tilfælde i Danmark, til trods for et hysteri.

Så jeg kan ikke se nogen grund til, at dette forslag skulle vedtages, andet end at vi vil sende et signal om, at vores samfund skal være mere lukket, og det er CD ikke interesseret i. Fordi hvis vi begynder her i Københavns Kommune, så er det, jeg spørger: Hvor går grænsen henne? Skal vi også gøre det i andre kommuner osv., osv.?

Jeg siger også nej til Venstres udvalgshenvisning. Det virker lidt mærkeligt på mig, at Venstre lige pludselig taler om mere bureaukrati. For hvis jeg skal være helt ærlig, så opfatter jeg udvalgshenvisningen ikke som andet end rent og skær bureaukrati, for jeg bliver altså ikke klogere af at få drøftet dette problem i Kultur- og Fritidsudvalget. Derfor vil CD selvfølgelig også stemme imod det.

Louise Frevert (O): Hvor er det dog en utroligt spændende diskussion. Det er virkelig noget, der kan få folks humor op på mærkerne. Første vers af en god, dansk højskolesang hedder: »På det jævne, på det jævne«, og det er åbenbart, hvordan denne forsamling reagerer her: Naivt, fuldstændig tåbeligt og naivt.

Der er nogle her, der ikke vil diskutere den 11. september. Det er jeg heller ikke til sinds at gøre, men vi kan ikke se bort fra, at tiden er en anden, tiden er en anden. Man har ikke længere mulighed for at lade køkkendøren stå åben, så folk bare kunne gå ind og ud.

Jeg tror, at der er nogle, der ikke kan læse, der er nogle, der ikke har kunnet læse de 4 eller 5 linjer, der står i vores motivering for at have lavet dette forslag. Det er ikke noget med ekstravagter. Ben Haddou, det er ikke noget med kropsvisitering, selv om du måske godt kunne tænke dig det i visse sammenhænge.

Men det har noget at gøre med sikkerhedsregler. Det her har simpelt hen noget at gøre med et adgangskort, det er det, der er ideen i det. Det har noget at gøre med, at det gør man ikke alene andre steder i andre lande, men også i større firmaer, og man må anse Københavns Rådhus for at være en form for firma.

Det er ganske utilstødeligt, at I er så naive i denne forsamling, at I tror, at I bare lever i et samfund, hvor terroren og kriminaliteten ikke eksisterer. Der går 30 betjente og passer på 1 mand nede i Sorø. Hvad skal vi så i det hele taget med Livgarden, der går og patruljerer rundt foran Amalienborg, det er jo også kun for syns skyld? Ja, det er for syns skyld, men det er tradition. Vi er jo altså efterhånden både med de argumenter og med andre argumenter langt ude i tovene.

Det her er et forslag, som vi rent faktisk har set os nødsaget til at stille, fordi vi anser det for nødvendigt, at vi har en sikkerhed her på Rådhuset. Det kan godt være, der var nogle, der syntes, det var fuldstændig tåbeligt. Jeg har boet i udlandet. Der er åbenbart nogle af jer her i denne forsamling, der ikke er særligt kosmopolitiske, der ser ud, som om I ikke har været uden for Valby Bakke, siden I ikke tror, der er noget som helst, der hedder terror eller kriminalitet. Man behøver ikke at gå længere end ud til Tingbjerg, hvor der næsten er lovløse tilstande ... (*Afbrydelse*). Ja, det er ikke til at klare.

Og så Finn Rudaizky, der begynder at tale om at bevare overblikket og roen. Hvad vil han gøre, jeg skulle lige til at sige, når fjenden står ved døren, men det gør den ikke, når terroristerne, eller der kommer andre. Finn Rudaizky, det har jo ikke noget at gøre med at bevare roen og overblikket. Det har noget at gøre med at være lidt seriøs. Det har noget at gøre med, at vi fremstiller og fremsætter et forslag om adgangskort, og så begynder I alle sammen at fremfuse noget med baner på H.C. Andersens Boulevard. Det er jo fuldstændig tåbeligt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Et adgangskort taler vi om, et adgangskort, og vi taler ikke om ekstra bemanning, vi taler om, at man skal holde et øje med, man skal se, hvem der kommer ind og ud. Om det så er de store turistgrupper, der kommer, det kan heller ikke være noget problem at udstyre folk med et adgangskort.

Det kan godt være, vi lever i et demokrati og i et frit land, og det skal vi også have lov til at gøre, men jeg siger bare én ting, kære venner: Lad os mødes igen i denne sal om et år; så vil I bare se, at det, vi har set nu, kun er toppen af isbjerget, det kan jeg godt love jer ... (*Mikrofonen afbrudt*) ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi prøver på at være seriøse.

Louise Frevert (O): Jeg prøver, men det er meget, meget svært i denne humoristiske forsamling, Hellen Hedemann ... (*Afbrydelse*). Er det tilladt nu at have en dialog på tværs? Det synes jeg er ganske vidunderligt her på falderebet af forsamlingens, nogle af de sidste møder, vi har her.

Men det, jeg vil sige med det her, er, at jeg ikke kan forstå, at I ikke kan stemme for det, det må jeg altså ærligt indrømme. Jeg synes, det er fuldstændig tåbeligt, at I ikke vil se konsekvensen. Og det har ikke noget med Christiansborg at gøre. Vi taler ikke om metaldetektorer eller noget som helst andet. Jeg taler om Københavns Rådhus og overhovedet ikke noget som helst andet.

Finn Rudaizky (A): Der var 4 små ting, som man ikke kunne lade være med at lægge mærke til, når man hører det sidste indlæg, nemlig det, at de øvrige talere ikke havde været seriøse, de øvrige talere havde holdt deres indlæg på det jævne, på det jævne. Det tredje var en kropsvisitering af et af medlemmerne af forsamlingen.

Og det mest forrykte var faktisk bemærkningen fra Louise Frevert om, at hun heller ikke ville diskutere hændelsen den 11. september. Så vil jeg gerne have lov til at spørge: Hvad er så årsagen til, at Dansk Folkeparti i sit forslag netop begrundet og beskriver, at man anser det »af stor vigtighed efter den tragiske hændelse den 11. september i New York, at sikkerheden øges ved adgang til Københavns Rådhus«?

Jeg har forstået det på den måde, at det netop var det, som var anledningen til selve forslaget, som både Karin Storgaard og Louise Frevert har skrevet under på. Men det kan vi måske få en forklaring på, hvis ellers vi kan få debatten lige så seriøs, som Louise Frevert gerne vil have den skal være.

Det er faktisk meget mærkeligt, at Dansk Folkeparti kommer med et så udansk forslag. Det er faktisk ikke første gang. Sidste gang Dansk Folkeparti ønskede at give efter for voldelige ballademagere, var faktisk for nøjagtig 2 år siden. Da var der nemlig nogle uroligheder ude på Nørrebro, og der var ballademagere, og der var voldsmænd. Og hvad sker der så i dagene op til, at der skal være en stor manifestation, nemlig den 9. november, årsdagen for Krystalnatten, hvor alle antiracistiske organisationer og andre holder et arrangement? Hvem er det så, der vil aflyse det arrangement – og jeg citerer ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Finn Rudaizky, vi taler om adgangsforholdene på Rådhuset.

Finn Rudaizky (A): ... nemlig afgørende nu her med sikkerheden, vi taler nemlig også om sikkerhed i den her forbindelse, og den sikkerhed, som forslaget her lægger op til, at der

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

skal være mere af, er efter Socialdemokratiets mening ikke opnået ved, at man bare aflyser og giver efter for demonstrationer, som afholdes lovligt. Det var netop Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti, som foreslog, at man aflyste Krystalnatdemonstrationen, fordi der ville nok ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Finn Rudaizky. Nu tager jeg ordet fra dig, hvis du ikke forholder dig til, at vi har et dagsordenspunkt, der hedder adgangsforholdene på Københavns Rådhus, og ikke Krystalnatten.

Finn Rudaizky (A): ... fordi det er meget, meget væsentligt ikke at give efter. Det er nemlig pointen, at Socialdemokratiet mener ikke, at vi skal give efter for terrorister. Vi mener ikke, at vi skal give efter på den måde, at vi bare lader de andre styre, hvordan vores åbenhed og vores sikkerhedsforhold skal være.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): Jeg mener, hr. Finn Rudaizky, at det der er en fuldstændig syg måde at diskutere på. Vi er så langt omkring, at det ikke har noget med terrorister at gøre. Selv om der står om den 11. september i en motivering og i en indstilling, har det ikke noget at gøre med, om jeg vil diskutere det eller ej.

Det her har noget at gøre med gæstekort på Københavns Rådhus og overhovedet ikke en klap andet, undskyld mig. Det må være et spørgsmål om at holde sig seriøst til diskussionen eller ej. Så kan vi diskutere, om det er Socialdemokratiet, eller det er Dansk Folkeparti, der kører den seriøse diskussion her i aften.

Karin Storgaard (O): Altså jeg er ked af at måtte sige det. Jeg tror virkelig, at Borgerrepræsentationen skal have et læsekursus, fordi der er ikke nogen af Borgerrepræsentationens medlemmer, i hvert fald af dem, der har været oppe på talerstolen, der åbenbart har læst, hvad det er det går ud på. Der er da ikke nogen, der nævner noget om terrorister, det står der ikke noget om. Hvem var det, der nævnte noget om terrorister?

Så vil jeg sige, at faktisk taget er det pinligt, at man i byens politiske forsamling med sådan et alvorligt forslag ... det kan godt være, man ikke er enig i det, Dansk Folkeparti kommer med, og det synes jeg er helt legalt, det har man ret til, ligesom vi andre heller ikke altid er enige med jer. Men jeg synes, at man laver grin med det; det synes jeg faktisk taget det er alt for alvorlig en ting til. Jeg synes simpelt hen, I skulle skamme jer.

Så vil jeg sige, der er jo ikke nogen, der her taler om, at der skal ekstra kontroller på. Jeg ved søren danse mig ikke, hvem der finder ud af det; det har vi overhovedet ikke udtalt os om. Der er ingen af os, der har udtalt noget om kropsvisitation. Er der nogen af os, Louise Frevert eller mig, der har udtalt os om terrorister? – Overhovedet ikke. Det er oppositionen, der udtaler sig om det. Det, vi taler om, er at få et gæstekort til at komme ind på Rådhuset, ligesom man bruger i mange andre virksomheder.

I øvrigt skal jeg sige, at det er meget almindeligt i udlandet, hvis man vil på besøg på rådhuset i f.eks. München og Hamborg, det er det, jeg kender mest til. Der kan man altså heller ikke gå rundt, der må man også have et gæstekort, og det er der da ikke noget galt i. Vi beskylder jo ikke nogen for noget som helst, fordi vi beder om at se et gæstekort, man kan stadig væk komme ind på Rådhuset. Fordi det er ikke det, der er Dansk Folkepartis holdning at lukke Rådhuset for folk. Vi vil bare have, at der er en lille smule styr på, hvem der render rundt på Rådhuset, og det er der vel ikke nogen, der kan have noget imod.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det undrer mig ikke, at Enhedslisten kommer frem med den holdning, man kan vel næsten ikke forvente andet.

Så ved jeg ikke, hvad det var for noget vås, der blev sagt af SF, om fly og Rådhuset. Altså det kommer jo overhovedet ikke ind i denne debat. Det føler jeg er skudt langt under.

Jeg synes, at man om det forslag, vi er kommet med, skulle sige til os: Jamen vi vil gerne diskutere det med jer. Det kan godt være, vi i sidste instans ikke bliver enige, men hvorfor kan vi ikke diskutere det i udvalget og sige: O.k., lad os få en fornuftig snak om det her?

Det har intet med noget af alt det andet at gøre, som der er nogle, der gerne vil skyde os i skoene her, det passer ikke.

Så jeg vil bede også Morten Kabell, som nu står og skriver på livet løs, prøv at tænke lidt over, hvad det er Morten Kabell står og siger heroppe, fordi det skulle gerne passe sammen. Det kan ikke nytte, at man svarer på noget helt andet end det, som står i vores forslag. Så jeg vil bede om, at man får et læsekursus, eller også ved jeg ikke, om man har været i privatskole eller i folkeskole, eller hvad søren det er der er galt, siden man ikke kan forstå, hvad det er vi siger.

Morten Kabell (Ø): Jeg må undskylde over for Karin Storgaard, at jeg forsøgte at skrive ned nogle af de bemærkninger, hun kom med, således at jeg kunne relatere mig til dem; det skal ikke gentage sig.

Altså jeg skal så også medgive Dansk Folkeparti, at det er måske nok korrekt, de ikke har talt om terrorister, men jeg fornemmer dog, at ordet »terrorisme« har indgået et eller andet sted svagt i det her. Så jeg må erkende, at det er min fejl, at jeg har paralleliseret og ment, at det var terrorister, der udøvede terrorisme. Ja, således kan jeg lære så meget i aften af Dansk Folkeparti.

Så vil jeg spørge Louise Frevert – hvis jeg ellers havde måttet spørge direkte, havde jeg gjort det, men det vil jeg så lade være med. Nej, i stedet for vil jeg spørge, om ikke Dansk Folkeparti vil fortælle mig, om ikke en motivering har noget med forslaget at gøre. Altså det kan godt være, det bare er mig, men i Enhedslisten plejer vi et eller andet sted at sammenkæde et forslag med en motivering. Vi plejer også at mene, at når vi skriver sådan nogle ting, så plejer de to ting at hænge sammen.

Derfor vil jeg sige, at motiveringen fra Dansk Folkeparti handler altså om en tragisk hændelse den 11. september i New York. Jeg må erkende, og jeg tror, jeg kan høre, der også er andre partier, der har truffet den konklusion, at det nok handlede om terroranslaget mod World Trade Center. Jeg vil gerne have, at Dansk Folkeparti forklarer os, hvilke andre tragiske hændelser i New York denne dag man forholder sig til.

Det andet spørgsmål, jeg også gerne vil have besvaret, er, og det er nu sådan lidt mere seriøst: Hvornår i processen og hvornår i alle de her sikkerhedsprocedurer, som i USA gik frygteligt galt, og som kan være resultatet af mange ting, det kan vi diskutere, det kan amerikanerne også diskutere, det gør de også internt, men hvornår i sikkerhedsprocesserne, der gik galt, var det, at et adgangskort ville have gjort nogen som helst forskel?

Altså ærlig talt, vi snakker om nogle tragiske hændelser, vi snakker om terroranslag. Der er altså ikke noget som helst her, der ville have gjort en forskel, hvis man havde indført adgangskort til hverken den ene eller den anden bygning i USA.

Der må jeg erkende, jeg opfatter mest af alt det her, som om Dansk Folkeparti slår plat på nogle tragiske begivenheder og på en masse menneskers død i New York. Det synes jeg altså er dybt forkert, og jeg synes ærlig talt, at Dansk Folkeparti burde have vidst bedre.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Abderrahman Ben Haddou (D): Hvad kan det her ende med? Det kan jo ende med, at man foreslår på et eller andet tidspunkt en eller anden elektronisk tingest, som enhver borger, der besøger Rådhuset, skal have i lommen, og så kan man ellers tjekke på en eller anden skærm, hvor de bevæger sig rundt omkring på Rådhuset. Derfor vil CD selvfølgelig heller ikke gå ind for dette forslag, fordi det minder lidt om road pricing på Rådhuset.

Altså det, der er problemet med dette forslag, er, at når vi nu ser på, hvordan Rådhuset fungerer til daglig, så myldrer folk jo ind ad forindgangen. Man kan forestille sig, hvis vagterne skulle begynde at tildele adgangskort; så vil jeg sige, så ville de blive meget, meget, meget stressede på visse tidspunkter, specielt når vi taler om vielser på Rådhuset, ja, der kommer også følger med, der kan være modtagelser på Rådhuset med op til flere hundrede mennesker. Hvordan skulle man kunne klare at håndtere det med at skrive og udlevere adgangskort til så mange mennesker på én gang?

Så det reelle problem for mig er sådan set uden for kontortiden med bagindgangen. Så kan det godt være, at man skulle prøve at stramme op. Men det har man jo egentlig gjort allerede i dag. Folk kan jo ikke bare sådan fare ind ad bagindgangen, det har vi jo lagt mærke til. Nogle gange kan de ikke engang huske, at jeg er borgerrepræsentant; så bliver jeg lige kaldt tilbage og får at vide: Hov, hvor skal du hen?

Der er en eller anden form for sikkerhedsordning her på Rådhuset, som egentlig fungerer godt nok. Men om dagen skal Rådhuset fungere som et normalt dansk rådhus og derved også, ligesom Finn Rudaizky sagde, virke på en dansk måde. Derfor betragter jeg også dette forslag som værende udansk.

Jeg synes, dette Rådhus er borgernes rådhus. Vi er jo kun gæster, vi er jo kun valgt ind. Det kan godt være, at nogle af os ikke engang sidder her efter den 20. november. Det kan være, vi sidder inde på Borgen, men der er til gengæld sikkerhed derinde.

Men der skal ikke herske nogen tvivl om, at CD selvfølgelig vil bevare det her, som det altid har eksisteret. Vi vil ikke være med til at danse efter – nu siger jeg det igen – terroristernes melodi.

Alt i alt vil jeg også sige, at i Tyskland f.eks., hvor man har nogle stramme regler, som fru Karin Storgaard sagde, så har de jo sådan set til trods for øget sikkerhed og mere sikkerhed jo ikke et sikrere rådhus i Berlin af den grund. Vi har oplevet mere terrorisme i Tyskland, end vi har oplevet det i Danmark. De har mere sikkerhed i Frankrig, de har oplevet mere terrorisme i Frankrig end i Danmark.

Jeg synes, vi skal bevare vores dejlige Danmark, som det er, og især København.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): En yderst kort bemærkning til Ben Haddou: Hvad er et udansk forslag, hvad er et udansk forslag? Det er skrevet på dansk, fremsat i Danmark og er dansk formuleret. Hvad er så det udanske i forslaget? Altså et udansk forslag. Jeg synes, det er meget, meget dansk forslag, det her.

(Kort bemærkning).

Abderrahman Ben Haddou (D): Meget kort: Udansk for mig er øget kontrol og derved mere bureaukrati.

Mona Heiberg (A): Vi kan jo tydeligt se heroppefra, hvor alvorligt Dansk Folkeparti tager sit eget forslag. Man er simpelt hen ved at flække af grin over, at man har stillet dette forslag, fra talerstolen. De har oven i købet stillet det med motivationen den 11. september, med

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

en begivenhed, som har rystet størstedelen af verden, og slår politisk plat på en begivenhed, der er så dybt alvorlig. Jeg fatter det simpelt hen ikke. Det overgår alt at stille et forslag.

Jeg synes, det er et meget rigtigt forslag faktisk at skærpe sikkerheden. Jeg synes, det er korrekt, at man gør, hvad man kan for at have den højeste sikkerhed i dette hus. Hvis man kommer til Stockholms Rådhus, så bliver man nægtet adgang, medmindre man har et ærinde derinde. Det kan da godt være, at man skal tale om i København at skærpe sikkerheden og sørge for, at alle, der kommer ind i dette hus, ansatte, besøgende, politikere osv., har den størst mulige sikkerhed i dette hus. Det har jeg ikke noget imod overhovedet.

Men at slå plat på en begivenhed, som jo blev diskuteret, med terrorisme, med fremmedhad, med en masse andre ting, og stille et forslag om at lukke Rådhuset – jeg synes simpelt hen, det er under lavmålet. Jeg synes ikke, det er spor morsomt, fru Louise Frevert, ikke det, der ligner, at begynde at stille valgforslag på denne måde. Jeg synes, det er under al anstændighed.

Jeg kan godt huske Kulturnatten, hvor Rådhushallen blev passeret af mellem 12.000 og 15.000 mennesker. Da der kom nogle bestemte mennesker ind på Rådhuset den aften, stod der pludselig 30 betjente i hallen, blå lys og jeg ved ikke hvad, på grund af at Dansk Folkeparti syntes, det ikke var passende, at der var nogle, der trådte ind i det her hus.

Er det det, vi skal bruge som baggrund? Er det 11. september? Hvad er det, vi bruger som baggrund? Er det vitterligt de ansatte, er det vitterligt politikerne, er det virkelig personalets og de besøgendes sikkerhed, eller er det plat i forhold til en dato og i forhold til en kæmpesorg, en rystelse, en forfærdelig begivenhed, der er trådt ind ad vores dør alle sammen i denne verden?

(Kort bemærkning).

Karin Storgaard (O): Jeg må sige, at jeg er skuffet over Mona Heiberg, Socialdemokratiet. Jeg ved ikke, hvad det er fru Mona Heiberg insinuerer, når hun siger, at man vil lukke Rådhuset. Det må være Mona Heiberg, der vil lukke Rådhuset. Vi har overhovedet ikke talt om at lukke Rådhuset.

Det, som Mona Heiberg siger her, viser, at Socialdemokratiet og Mona Heiberg ikke har forstået, hvad det er det handler om. Det er sikkerhedsadgangen til Rådhuset, vi taler om, og ikke spor andet, selv om man gerne vil gøre det til andet. Det er ikke spor plat fra vores side.

Martin Günter (F): Nu er der ved at gå skæg og hat og blå briller i denne debat, og jeg beklager meget, at jeg var så seriøs i mit første indlæg. Jeg skal se, om jeg kan rette op på det.

Men jeg vil først lige sige, at jeg gjorde mig faktisk den umage i dag, at jeg ringede til kultur- og fritidsforvaltningen for at høre, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der var på Rådhuset, og fik beskrevet, hvad man gjorde i forbindelse med, at der eventuelt var mistanke om eller konkrete trusler i forskellige sammenhænge, omkring møder, omkring medarbejdernes arbejde. Jeg fik at vide, at man har et stort sæt af regler og konstant forbindelse til politiet i den slags situationer.

Jeg kan endda fortælle jer, at i løbet af kort tid vil der blive trykt en brochure, som vil blive uddelt til alle de ansatte og andre, der har deres vante gang på Rådhuset, så man kan se, hvilke foranstaltninger vi vil iværksætte i forskellige situationer, hvis der opstår noget på Rådhuset. Men man har fortsat ikke planer om at forbyde generelt, at folk kan gå direkte ind på Rådhuset.

Men nu er det jo ikke kun os, der får glæde af dette forslag. Jeg læser i JP København i dag, at forslagsstillerne fra Dansk Folkeparti vil sende forslaget videre til partifæller ude om-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

kring i landet og foreslå dem at kopiere det lokalt. Det tror jeg, de bliver glade for ovre i Grenå og i Skagen og sådan noget. Det, jeg ville sige, var bare, at jeg vil foreslå Dansk Folkeparti, at de også medsender forhandlingsprotokollen fra dette møde til de andre kommuner.

Louise Frevert (O): Nu synes jeg, vi skal stoppe morskaben, hr. Martin Günter. Fordi jeg vil nok sige, at det er helt klart, at man kommer i en situation, hvor tingene pludselig bliver så groteske, så man gudskelov kun har latteren tilbage. Det er jo fuldstændig sort med de forslag, der er kommet op her fra både Enhedslisten og Socialdemokratiet og SF. Det er fuldstændig latterligt, man ryger fuldstændig ud på et sidespor, fordi det bliver fuldstændig latterliggjort, at vi er kommet med et forslag, som i første instans drejer sig om gæstekort.

Hvorfor fik vi egentlig udleveret et lille kort, da vi blev valgt ind i Borgerrepræsentationen, som vi fik at vide, vi skulle vise nede ved vagten, når vi kom ind? Hvad var meningen med det? Hvorfor skulle vi have sådan et lille kort at vise? Nogle gange, når jeg kommer ind på Rådhuset, så kigger vagterne ikke engang op. Nogle gange sidder der nogle nye, der ikke engang har set mig, der ikke engang ved, hvem jeg er. Der kommer simpelt hen så mange nye vagter dernede, så jeg kan ikke forestille mig, at de ved, hvem alle er, der har deres daglige gang igennem den dør dernede, fordi man kommer her jo ikke hver dag, altså ikke hele ugen igennem hver dag.

Man føler sig virkelig magtesløs i denne forsamling, fordi der bliver draget alle mulige andre ting ind i diskussionen, end egentlig formålet var. Formålet var, at man vil øge sikkerheden på en anstændig og en meget skånsom måde.

Nu bliver der talt om bureaukratiske tilstande, øgede vagter og andre ting. Nej, vi havde bare tænkt os at stille et forslag, så man kunne have et lidt bedre sikkerhedssystem, sådan så man kunne have hånd i hanke med, hvem der kom ind og ud, gæstekort, som man, jeg gentager mig selv, har på større virksomheder.

Jeg kan ikke forstå, folk er så bange for det. Det har ikke noget med bureaukrati eller videoovervågning eller »Big Brother is Watching You« at gøre, overhovedet ikke. Se, nu griner vi igen. Det er ikke morsomt, Ben Haddou, det er ikke morsomt. Jeg synes faktisk, det er sørgeligt, at der er vendt op og ned på denne her ting.

Jeg kan ikke forstå, at I vil være bekendt ikke at stemme for dette forslag. Hvis ikke I vil stemme for det, så synes jeg, vi skal læne os op ad Venstre og få det udvalghenvist og så behandle det i udvalget.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 3. runde.

Karin Storgaard (O): Til Martin Günter vil jeg sige, at jeg tror ikke, det er anbefalelsesværdigt at sende forhandlingsprotokollen fra i dag med ud. Jeg tror, man ville blive noget overrasket og noget skuffet ude i landet over den måde, debatten er foregået på herinde. Det er jo en ret alvorlig sag, om man vil have fri adgang, eller man ikke vil have fri adgang, eller om man vil have, at folk i hvert fald lige fortæller, hvem de er og hvor de skal hen, når de kommer.

Jeg kan ikke forstå, man har så meget imod det, fordi der er jo masser af virksomheder her i København og i Danmark i øvrigt, hvor de har nogle regler om, at man ikke bare kan gå ind og gå op til folk. Det kan jeg da ikke forstå, at man har så meget imod. Det lyder utroligt, at SF og Enhedslisten og Socialdemokratiet har så meget imod det.

Men jeg vil da bare appellere til, at fornuften sejrer, fordi den diskussion, der har været, viser måske også, at det kunne måske alligevel være, man skulle diskutere forslaget i udval-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

get. Så jeg vil da anbefale jer, at I lige spekulerer over det en ekstra gang og så måske følger det forslag, som Venstre kom med, at vi lader det gå en tur i udvalget, og så lad det komme tilbage hertil, det synes jeg ville være relevant. Og jeg synes da debatten bestemt viser, at det er en sag, det er værd at diskutere videre.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Jeg tror, at når så mange i Borgerrepræsentationen vender sig mod tanken, så hænger det også sammen med livskvalitet. Altså vi ønsker ikke at være bange og skræmte, vi ønsker ikke det, som terroristerne i virkeligheden har som formål, nemlig at gøre os alle sammen bange og skræmte, altså nedsætte vores livskvalitet.

Det er jo utrolig naivt, det der med gæstekort. Jeg er gammel bankmand. Jeg kan sige: Kunne man forestille sig, at hvis en bankrøver skulle have udleveret et gæstekort, når han kom med sin pistol til en bank, så holdt han op med at røve? Det er fuldstændig tåbeligt, og det er fuldstændig naivt, det der med at tro, at man standser terrorisme ved hjælp af et gæstekort.

Nu forstår jeg, at det er et gæstekort, det hele drejer sig om. Hvor er det dog naivt, og hvor er det dog egentlig sørgeligt, at vi skal have en diskussion som denne, som jo har et populistisk formål, det ved vi jo alle sammen. Jeg synes ikke, man skal hengive sig til nogen forslag af denne art, som jo har til formål at få nogle overskrifter, fordi sådan noget med ængstelse og angst er noget, som man tror, pressen godt kan lide at skrive om.

Det af Venstre stillede forslag om henvisning til Kultur- og Fritidsudvalget blev forkastet med 37 stemmer imod 12.

For stemte: V og O.

Imod stemte: A, F, Ø, C, B, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Herefter blev medlemsforslaget forkastet med 45 stemmer imod 4.

For stemte: O.

Imod stemte: A, V, F, Ø, C, B, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

=====

18) BR 415/01. Medlemsforslag om restaurant i Rådhuskælderen

(Stillet af Preben Bille Brahe (V), Helle Sjelle (C) og Lars Rimfalk Jensen (B)):

Det foreslås at der indrettes restaurant i Rådhuskælderen.

Preben Bille-Brahe (V): Det er egentlig lidt en skade, at dette forslag kommer lige oven på det forslag, vi lige har diskuteret, fordi man kan nemt risikere, at man får en forplumring af det.

Jeg vil sige, at i Toronto oplevede jeg et rådhus, hvor man havde boghandel, man havde café, man havde restaurant og meget andet i Rådhushallen. Det gjorde altså, at det var et rådhus, hvor der ikke kom gæster målt i tiere eller hundrede, men snarere gæster, der kom i tusinder hver dag, og det gav altså et helt utroligt liv på det rådhus. Ikke at jeg synes, det er no-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

get, man skal tilstræbe her, men bare for at sige, at det faktisk godt kan lade sig gøre, og det rummer også en kvalitet i sig selv.

Forslaget her drejer sig om at gøre den sidste stump af Rådhuset færdig. Det er nemlig sådan, at da Martin Nyrop tegnede dette hus, var det hans intention, at der nede i kælderen her foran skulle være en restaurant. Det var ikke meningen, at Rådhuset skulle være lukket mod borgerne og mod samfundet. Nej, borgerne og samfundet skulle have lov til at komme her på Rådhuset og være en del af det.

Men så kom Blå Kors og sagde: Man kan ikke på et rådhus udskænke alkohol. Det blev det så alligevel til ude i Snapstinget – vi ved alle sammen, hvad den foretrukne drik derude er: En Nebelong eller en dobbelt cognac – men dengang blev restaurationsprojektet bremsset på, at Blå Kors ikke ville have udskænkning af alkohol på Rådhuset til borgerne.

Derfor blev de lokaler dernede, som jo er beregnet til at være restaurant, som er beregnet til at være åbne for offentligheden, så kun til en kantine internt for Rådhusets medarbejdere.

Jeg har i dag læst i Jyllands-Posten, at nogle har misforstået, hvad hensigten er med dette forslag. Det er ikke hensigten, at der i den ene ende skal være kantine, og i den anden ende skal være restaurant. Det er vel snarere det, at det skal være kantine om dagen, fuldstændig som det er nu, men at det skal have åbent også ud på aftenen, hvor vi i dag oplever, at det lukker allerede meget tidligt på eftermiddagen.

De spørgsmål, som dette forslag rejser, er: Skal borgerne have lov til at nyde Rådhuset, skal borgerne have lov til at komme her om aftenen og nyde en middag og drikke en cappuccino eller en sodavand eller en øl sammen med venner eller kolleger? Er det sådan, at partierne her på Rådhuset skal have lov til at bruge kantine dernede om aftenen? Er det sådan, at når vi i Venstre har haft et arrangement, hvor vi har haft besøg af en folketingspolitiker eller andet, vi har haft nogle politiske diskussioner, så skal vi have lov til at gå ned i kælderen og få os en kop kaffe eller en øl eller en vand og måske et stykke smørrebrød eller en kop suppe?

Er det sådan, at virksomhederne i hovedstaden skal have lov til at bruge Rådhuskælderen til repræsentative formål? København er hovedstad i Danmark, men vil også snart være hovedstad i Øresundsregionen. Flere og flere virksomheder søger hertil, og de vil gerne benytte sig af den atmosfære, der er her, fordi det kan give hele deres organisation, jeg ved ikke, om man kan sige et løft, men det kan i hvert fald give noget ekstra, at man har en reception, eller at man holder en middag et sted, som på en eller anden måde har et officielt præg.

Er det sådan, at vi skal bakke vores erhvervsliv op? Er det sådan, at vi skal bakke virksomhederne op i de ting? Er det f.eks. sådan, at Dansk-Kinesisk Handelskammer skal have lov til at lave receptioner her på Rådhuset og derved være bedre stillet i kinesernes øjne, eller er det sådan, at de stadig skal være henvist til en eller anden tilfældig restaurant i Farvergade?

Endelig kan man også forestille sig, at forvaltningen gerne vil gøre brug af det, at man kan invitere familie eller venner eller kolleger på en frokost dernede eller på noget aftensmad, hvor de gæster kan få en oplevelse af Rådhusets atmosfære.

Det sidste spørgsmål, der er i det, er spørgsmålet om organisation: Skal det være offentligt, skal det være privat? Jamen jeg synes da, det er helt fint, hvis man kan lave det her i offentligt regi. Det er ikke et spørgsmål om ideologi for mig. Det, der er spørgsmålet for mig, er: Vil vi kunne udvide funktionaliteten på Rådhuset og derfor være til større gavn for virksomheder, organisationer, partier og borgere? Det er det, der er det helt centrale.

Hvis det kan lade sig gøre som en offentlig organisation, så synes jeg, man skal gøre det. Det tror jeg bare ikke, man kan. Jeg tror, at man bliver nødt til at gøre det, som Ole Stavad anbefaler varmt, nemlig at man laver en større udstrækning af offentligt og privat samarbejde, ved at udlicitere restauranten dernede og så stadig lade det være en del af Rådhusets virksom-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

hedskultur. Det tror jeg er den bedste mulighed. Men lad dog Kulturudvalget diskutere, hvordan man vil kunne opnå det her.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Tanken om en restaurant i Rådhuskælderen er ikke ny. Faktisk var det jo sådan, at Martin Nyrop havde planlagt en restaurant nede i Rådhuskælderen. Det er derfor, der er afsat de 2 døre, som bare aldrig blev åbnet, til en rådhusrestaurant. Der skete jo det som bekendt, at man løb ind i forbudstiden, og det gjorde, at Martin Nyrops tanker om en rådhuskælder efter tysk mønster aldrig nogen sinde blev gennemført.

Tankevækkende er det selvfølgelig, at Frederiksberg Rådhus, der blev opført nogle år efter Københavns Rådhus, rent faktisk fik en rådhuskælder. Der var man altså på det tidspunkt kommet ud over de tanker, man gjorde sig der, lige efter 1. verdenskrig.

Københavns Rådhus er et smukt hus med en unik atmosfære. Jeg synes, det kunne være en god idé, at endnu flere fik lejlighed til at stifte nærmere bekendtskab med huset. Det udgangspunkt tror jeg egentlig alle, der har været medlem herinde i nogle år, er enige i.

Det nuværende forslag falder også godt i tråd med Borgerrepræsentationens vedtagelse af forslaget om at give private mulighed for at leje sig ind på Rådhuset. Derfor er jeg ikke afvisende over for tanken om at åbne Rådhuskælderen for borgerne under en eller anden form. Det kunne være en kombination af medarbejderkantiner om dagen – det er jo medarbejderkantine i dag, der er omkring 400-500 mennesker her på Rådhuset, der rent faktisk indtager deres ydmyge måltid i Rådhuskælderen omkring middagstid – og mødelokale med serveringsmulighed om aftenen.

Jeg kan dog godt forestille mig, at der vil være en lang række problemer, herunder også problemer af juridisk karakter, omkring kommunalfuldmagt og andet, som skal afklares, før forslaget eventuelt kan gennemføres. Vi bør vel også vurdere, om de mange restauranter omkring Rådhuset vil kunne klare en kommunal konkurrence.

Jeg tror faktisk, at det var erhvervslivets modstand og også rådhuspersonalets modstand, der i sin tid fik rådhusborgmester Edel Saunte til at opgive tanken om en rådhusrestaurant. Hun fremsatte som den hidtil sidste rådhusforvaltningsborgmester tanken i 1965, men hun trak ret hurtigt følehornene til sig igen, fordi der, da forslaget kom frem, var modstand fra mange sider, som nævnt fra de omliggende restauranter, men også fra personalet.

Nu er der altså gået 36 år, siden borgmester Edel Saunte var fremme med forslaget, så jeg synes, at vi egentlig bør underkaste det en nærmere vurdering. Der sker jo meget, som tiden går.

Så jeg vil foreslå, at vi ved forhandlingernes afslutning henviser forslaget til Kultur- og Fritidsudvalget med henblik på, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter for økonomiforvaltningen, kultur- og fritidsforvaltningen og bygge- og teknikforvaltningen. Denne arbejdsgruppe kan så prøve at foretage en nærmere vurdering af forslaget, måske med udgangspunkt i det materiale, der blev udarbejdet i midten af 1960'erne, da borgmester Edel Saunte sidst vovede sig frem med forslaget.

Martin Günter (F): Det er jo store ord, der kan siges om et forslag som det her. Min første reaktion var, at nu vil Venstre som sædvanlig ind og privatisere, nu vil man privatisere personalets kantine. Men det er der ikke tale om. Det skal sælges med nogle store ord og armbevægelser: Skal vi ikke bakke erhvervslivet op? Ved at putte dem ned i Rådhuskælderen? Kan vi ikke modtage en kinesisk delegation? Jamen hvis man ikke modtager en kinesisk delegation her på Rådhuset, så er det fordi der er nogle i huset, der har truffet beslutning om, at man ikke ønsker at modtage den pågældende delegation.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det er jo ikke, fordi man mangler en privat restaurant, Rådhuskælderen. Preben Bille-Brahe har haft en uhyggelig oplevelse i Øresundskomiteen. Han måtte rejse sig fra sin plads, mens der blev stillet nogle tallerkener på bordet, så de kunne få et par stykker smørrebrød. Det havde været mere anstændigt, at de kunne være gået ned i personalekantine. Nå, nej, mødet var jo ikke om aftenen, og det er jo kun om aftenen, det her skal være. De kunne selvfølgelig være gået ned til personalet. Eller skal Øresundskomiteen til at holde møder om aftenen?

Er der ikke restauranter nok i København? kunne man tænke, når man sidder og ser dette forslag.

Så udgangspunktet for SF er faktisk, at Rådhuskælderen er vigtig og nødvendig som personalekantine, og at det er svært at se, at det kan kombineres med at være en offentlig restaurant.

Borgmester Thustrup Hansen sagde, at som offentlig restaurant kunne man være med til at åbne Rådhuset for borgerne. Jamen det forstår jeg ikke. Det var om aftenen, de skulle komme. Skal de kunne gå rundt på Rådhuset om aftenen? Når de sidder dernede og drikker eller spiser, så har vi åbnet Rådhuset for borgerne? Er det sådan, det skal forstås?

For at sige det ligeud: Hvis vi skal bevare en personalekantine på Rådhuset, den skal være støttet, det er tilladt at støtte personalekantine, husleje skal ikke indregnes i maden, lys, varme og rengøring, så skal den her kantine om aftenen forvandles til en eksklusiv restaurant, højne det kulinariske niveau, bedre uddannelse af personalet, som der står.

Man får faktisk god kantinemad og lidt mere dernede. Rådhuskøkkenet vandt konkurrencen om levering af mad til vores Snapsting her. Jeg synes, de leverer udmærket mad. Det er da klart, at det ikke er kulinariske ting, det er ikke ligesom Rasmus Bo Bojesen. Det er altså heller ikke til de samme eksorbitante priser.

Vores udgangspunkt er altså, at det her ikke er sagen. Personalet skal have lov til at beholde deres kantine i fred.

Vi er heller ikke meget for at skulle bruge tid på at nedsætte udvalg fra forskellige forvaltninger for, at det her skal sættes i værk, fordi så er der ingen tvivl om, at så sættes det i værk, og det næste bliver simpelt hen, at personalet skal ryge ud, fordi en restauratør, der kun kan have åbent om aftenen, vil da hurtigt finde ud af: Jamen jeg skal da være her hele tiden ikke – bum, bum, ud med dem.

Vi er ikke meget for det, Preben Bille-Brahe.

Jens Kjær Christensen (Ø): I modsætning til SF finder vi det et utrolig interessant forslag, det her, især når man læser det, fordi vi spiser måske mere i Enhedslisten, selv om det ikke ser sådan ud.

Men hvis man egentlig læser forslaget, så bliver man jo i tvivl om, hvad det egentlig handler om. Derfor kunne det jo godt trænge til en udvalgsbehandling. Vi er enige med SF. Der skal ikke nedsættes arbejdsgrupper, vi skal ikke begynde at spille de ansattes tid, helt ærligt. Det må være nok, at vi spilder udvalgets tid. Så den del af det. Der er nemlig ting, der skal afklares.

Man kan selvfølgelig sige, at en erhvervsminister, der hedder Ole Stavad, har givet en opfordring om et eller andet med kommuner og offentligt. Om det i sig selv har noget med Rådhuskælderen at gøre, ligesom at påstå, at det ligger i forlængelse af hinanden, er noget svært at se.

Selve indholdet i forslaget er jo meget mærkeligt. Det lyder på den ene side, som om man gerne vil lave sådan en rigtig ølkælder for unge Venstrefolk og på den anden side sådan et rig-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

tigt hightechsted til alle gæsterne, som ikke kan finde andre steder at spise. Det er jo en modsætning.

Der står også, at det vil være en gevinst for kommunen, dog uden at man forklarer, hvordan kommunen indkradser gevinsten. Gevinster er altid noget, man kan mærke, på den ene eller den anden måde.

Så siger forslagsstillerne, at de har erfaret noget fra andre byer og andre ølkældre rundt omkring i verden. Man noterer sig, at den store tilstrømning til Rådhuset under Kulturnatten viser, at der er interesse blandt borgerne. Så spørger vi selvfølgelig: for hvad? Næh, så kommer selvfølgelig forslagsstillernes konklusion: »Måske af samme årsag findes i mange andre byer en rådhuskælder«. Det har selvfølgelig ingen sammenhæng, fordi på Kulturnatten kommer også folk langvejsfra, fordi det er et meget interessant sted at besøge Københavns Rådhus, en meget berømt bygning i Danmark som sådan. Hvad det har med en rådhuskælder at gøre, der skal stå for servering på en eller anden mærkelig måde, er ikke helt klart.

Så vil jeg til slut sige, at der er én ting, vi egentlig godt kunne sætte til afstemning allerede her i aften. Det er en af de geniale sætninger, der ligger. Det er den sætning, der hedder, »at kantinedriften ikke overlades til markeds kræfternes frie spil«. Den kunne vi godt tænke os at få til afstemning allerede her i aften, altså for så vidt som grundlaget for udvalgets arbejde er, at den skal fungere som personalekantine og selvfølgelig stadig væk skal gøre det. Man gør jo også opmærksom på, at det ikke skal være en »elitær rådhuskælder«, hvad det så er for en størrelse, men dog skal niveauet ikke være så lavt. Altså med andre ord, det er det, der kræver udvalgsbehandling, at man ikke forstår, hvad forslagsstillerne mener, hvis de ikke bare er ude på at lave en udlicitering af Rådhuskælderen, hvad de hidtil ikke har haft held til.

Så hvis vi kan få det der med arbejdsgruppen i Thustrup Hansens forslag fjernet, det vil vi ikke stemme for, men bare en ren udvalghenvisning, og så kan politikerne få en kort drøftelse af det her, om der overhovedet er stemning for at sætte embedsmændene i værk, og så kan vi spare tiden i aften.

Men vi vil stadig væk gerne stemme om den der med markeds kræfternes frie spil allerede her i aften som grundlag for det her udvalgsarbejde.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 2. runde.

Preben Bille-Brahe (V): Når man nu som Martin Günter hjemmefra har lavet en tale, så bliver man nødt til at holde den, også selv om jeg må sige, at jeg er ret imponeret over, hvor meget man kan misforstå. Jeg tror egentlig, Martin Günter er bedre begavet end det, det tror jeg virkelig, så jeg tror, det var lidt et forsøg på at gøre sig morsom på forslagetets bekostning. Og det samme kan man jo sige om Jens Kjær Christensen.

Det er rigtigt, at der er kommet nogle oplysninger ud om et møde, som Øresundskomiteen har holdt, og det var egentlig ikke meningen, at det skulle gøres til genstand for sagsbehandling her. Men når nu Jens Kjær Christensen spørger om gevinsten, så vil jeg da godt nævne, at den oplevelse ved det møde i Øresundskomiteen vil jeg meget nødig se gentaget. Jeg syntes på kommunens vegne, det var meget pinligt, at man ikke var i stand til at afvikle en frokost for de ledende politikere i Skåne og på Sjælland på en ordentlig og værdig måde. Derfor mener jeg, at der skal ses på det på en eller anden måde.

Jeg har været til frokost i Helsingborg, jeg har været til frokost i Malmø, og alle de steder er det foregået meget professionelt og med meget udmærket mad. Der vil jeg sige, at i København kan vi overhovedet ikke følge med.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Så derfor tror jeg nok, at jeg hælder til Thustrup Hansens forslag om, at vi lader embedsmændene kigge på det her og så kommer tilbage. Det kan så være, at Jens Kjær Christensen og Martin Günter bedre kan forstå det, hvis det er embedsmændene, der har skrevet det, end hvis jeg har skrevet det, det skal jeg ikke kunne afvise.

Med hensyn til spørgsmålet om receptioner er det da rigtigt, at der finder mange receptioner sted her på Rådhuset, men det er også sådan, at mange, der gerne vil holde reception her, bliver afvist. Prøv engang at tænke over det. Hvis der bare er 10 receptioner om dagen, så er det 3.650 receptioner om året. Jeg tror ikke, det er muligt med den nuværende organisation at afholde så mange receptioner her på Rådhuset, det vil kræve alt for mange ressourcer.

Så også der ser jeg, at dette forslag vil kunne forbedre produktiviteten, hvis jeg må bruge det ord, på det område ganske betragteligt.

Så til sidst vil jeg sige, at jeg er lidt ked af, at man prøver at slå ideologisk plat på det der med markedskræfternes frie spil. Det står ikke som en del af forslaget, og jeg tror, at det bedste er, at man giver udvalget og embedsmændene så frie rammer som muligt. Jeg tror ikke, at der kommer noget godt ud af at stemme sådan noget igennem. Hvordan vil man i øvrigt fortolke det? Hvis man laver en kontrakt med en privat entreprenør i den ånd, som Ole Stavad anbefaler, så har man jo netop ikke udliciteret det til markedskræfternes frie spil. Så hvis man vedtager den sætning, så kommer man uundgåeligt ind i et fortolkningsspørgsmål senere hen.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Min bemærkning her går egentlig kun til Martin Günter.

Som jeg nævnte i mit indlæg, så havde Martin Nyrop afsat 2 indgange til Rådhuskælderen, den ene fra Vester Voldgade. I kan gå ned og se det i kælderen; der kan I se, hvor indgangene skulle være. Det var altså en holdning i tiden, der gjorde, at det rent faktisk ikke blev realiseret på samme måde som Nyrops idealer, de tyske rådhus, havde det.

Det var ikke Nyrops tankegang, og det ligger egentlig også mig fjernt at tænke på den måde, at man skal ind ad hovedindgangen og spadsere rundt på Rådhuset, som Martin Günter siger det. Der skal ikke om aftenen være adgang til Rådhuset nede fra Rådhuskælderen. Der er kun de indgange, der er afsat plads til, udefra og så den indgang, vi har fra kælderen, den bliver så lukket om aftenen. Fordi det er da rigtigt, hvad Martin Günter siger, vi kan ikke have folk til at traske rundt herinde om aftenen, det vil også skabe nogle bevogtningsproblemer.

Men det er altså ikke meningen. Der kan man låse af, på samme måde, som man i øvrigt gør det på Frederiksberg Rådhus ved deres rådhuskælder.

Louise Frevert (O): Det her er da et vederkvægende og godt forslag. Da jeg kom ind i denne forsamling for 8 år siden, kan jeg huske, at jeg spurgte daværende borgmester Thustrup Hansen, om det ikke kunne lade sig gøre, at man lavede en restaurant nede i kælderen. Der var svaret – jeg ved, at borgmesteren kan huske det: Nej, det kan ikke lade sig gøre.

Jeg synes, det havde været sådan en hamrende god idé, at man lavede en restaurant dernede, fordi når man har været i andre storbyer, hvor der er rådhus, så er der, ikke altid, men for det meste, udskænkning i kælderlokalerne med dejlig mad og gode Bierstuber. Det er rigtig, rigtig hyggeligt. Jeg kan ikke forstå, at det ikke har kunnet lade sig gøre.

Men dette forslag skal jeg ikke lægge skjul på, at Dansk Folkeparti støtter varmt, rigtig varmt. Så vi ser frem til, at det kan blive udvalgsbehandlet, og vi vil ikke alene støtte det i udvalget, vi vil også senere hen støtte det i salen, for vi synes, det er på tide, at der kan komme en udskænkning eller restaurant i Rådhuset. Det trænger vi til, vi trænger til noget nytænkning.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Vi trænger rent faktisk også til et nyt sted, der ligger lidt centralt, i stedet for at det kun er McDonald's og Burger King og Kentucky Fried Chicken og Palace og en ny thairestaurant ... (*Afbrydelse*). Nå ja, Copenhagen Corner er også en udmærket restaurant, det er længe siden, jeg har været der, hvis vi endelig skal være der. Der ligger faktisk alle mulige andre fortrinlige restauranter rundt omkring. Men det, vi taler om her, er en anden form for udskænkning, men også et sted, hvor det kan lade sig gøre at lave lidt større selskaber.

Så som sagt for ikke at trække det ud – det kunne jeg selvfølgelig godt gøre, hvis det har forsamlingens interesse, det kan jeg se, det har det ikke, der er nogle, der sidder og sover – vil jeg sige, at vi støtter en udvalgshenvisning, og vi støtter det også senere hen her i salen.

Preben Møller Hansen (P): Det lyder jo godt med en restaurant. Nu er spørgsmålet blot: Er det behageligt, er det noget, der tiltaler den københavnske befolkning, at det vælter op med en flok fordrukne idioter, der har siddet og bættet bajere i sig? Det er jo det spørgsmål, man skal stille sig selv. Eller om dette Rådhus er et, man skal værne om og også vise værdighed. Det er min bestemte opfattelse, at man skal passe på.

Men hertil kommer, at nu er vi jo et multietnisk samfund. Hvem skal så leje sig ind? Og hvem har råd til at leje sig ind, og hvad er det for noget mad, de vil servere osv.? Det er jo et spørgsmål, man skal stille sig. Hvis nu f.eks. det er grækere, der laver en græsk restaurant, tror man så, det er tiltrækkende for den københavnske befolkning? Det tror jeg faktisk ikke. Eller det måske bliver en kinesisk grillbar eller sådan noget. Man skal hele tiden stille sig selv de spørgsmål: Hvad er det, der interesserer den danske befolkning?

Jeg tror nok, hvis man lavede en restaurant, men det blev fastslået, at det kun måtte være danskere og en dansk restaurant – det er ikke, fordi jeg ønsker at overtage; selv om en fra Enhedslisten var henne og spørge, så har jeg slet ikke nogen interesse i det, fordi der ville simpelt hen ikke være personale nok til at lave den gode mad, som jeg serverer. Der ville kraftedeme stå kø langt ned ad Vester Voldgade.

Men det, der står tilbage, er, at man skal være helt på det rene med, hvad det er.

Samtidig skal man sige: Hvad vil huslejen være et sådant sted? Her får man jo ikke en husleje, der er den almindelige, man har i en sidegade, og priserne skal jo tilrettelægges ud fra de omkostninger, der er forbundet med at drive en restaurant. Det vil sige, at priserne kan komme op i et leje, hvor ganske almindelige københavnere slet ikke vil have råd til at komme ind på deres egen restaurant i deres eget hus, Rådhuset. Rådhuset er den københavnske befolknings ejendom, det er ikke vores, som er her. Vi arbejder bare herinde, og det er straks noget andet.

Man skal altså være opmærksom på, hvad det er der kommer til at foregå. Men lad os nu se. Hvis det går i udvalget, så får vi jo at se, hvad der kommer ud af det.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): Jeg vil da være enig med hr. Preben Møller Hansen et langt stykke hen ad vejen, men jeg synes, det måske er at gå lige lovlig meget i detaljer, om det skal være græsk bespisning eller det skal være det ene eller det andet.

Jeg vil sige, at det er et dansk rådhus, det er et københavnsk rådhus, derfor skal det også være dansk servering; så langt er vi enige. Men det er jo en måde at gøre tingene på, at det skal udvalgshenvises. Jeg synes, man skal gå i detaljer og petitesser på et andet tidspunkt end måske lige her i salen.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så går vi til 3. runde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Jeg tror, vi alle sammen var en smule glade, da vi efter Kulturnatten kunne læse, at Rådhuset havde været den – i anførselstegn – næstmest besøgte kulturinstitution. Det var ganske interessant, at så mange tusinde københavnere egentlig havde lyst til at komme ind og se Rådhuset indefra. Der er altså interesse for denne bygning.

Jeg er ikke enig i, at den skal være ophøjet og fjern fra befolkningen. Sådan var den muligvis nok tænkt lidt fra Nyrops side, monumental, lidt afvisende ligesom Politigården. Den skulle vise lidt om den offentlige magt.

Men samtidig ville Nyrop altså blødgøre ved at lave denne Rådhuskælder, som folk så kunne komme ned i.

Hvorfor skulle det være fulderikker? Jeg gætter ikke på, at det er fulderikker, der er på Preben Møller Hansens forskellige restauranter. Det er vel pæne og ordentlige mennesker, der kommer der. Hvorfor skulle det absolut være dette publikum, vi tiltrak? Det gør man ikke på andre rådhus, hvor man har noget tilsvarende. F.eks. på Frederiksberg Rådhus, som jeg kender så godt, tiltrækker man ikke specielt fulderikker. Det er egentlig borgere, der synes, det er meget skægt en gang imellem at komme ind og snuse til det miljø, der er på et rådhus.

Jeg tror aldrig, det bliver stamcafé for nogen, men det bliver et sted, hvor man som mange andre kan gå hen og hygge sig og få noget god mad.

Jeg forestiller mig en bortforpagtning af den. Jeg forestiller mig ikke, at kommunen selv er i stand til at drive sådan en restaurant; den skal vel bortforpagtes. Det er selvfølgelig også meget vigtigt, at den bortforpagtes til en pris, som er en rimelig markedspris, således at der ikke kommer en unfair konkurrence. Det var det, der var et hovedproblem i 1965, hvor jeg som meget ungt medlem af Borgerrepræsentationen syntes, det var en interessant debat. Det var et hovedproblem dengang, hvordan man skulle få nogle rimelige priser frem, således at de omliggende restauranter ikke følte, at de blev gjort til grin for deres egne skattepenge.

Det kan man altså klare ved, at man sørger for at tage en forpagtningspris, der gør, at forpagteren bliver nødt til at fastsætte nogle priser, der svarer til de priser, man i øvrigt har på byens restauranter, således at valget af Rådhuskælderen bliver et valg blandt mange restauranter, men hvor folk synes, at det er et ekstra interessant udbud, der nu er kommet her.

Må jeg sige sluttelig, at alle de her ting ... (*Mikrofonen afbrudt*) ... det er jo meningen, at denne arbejdsgruppe, som jeg foreslår nedsat mellem de 3 involverede områder, de skal vurdere på. Vi kan jo ikke løse det her. Meningen er jo netop, at det skal vurderes nærmere.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): Jeg vil gerne én gang til spørge borgmester Thustrup Hansen, hvordan det kan være, at borgmesteren pludselig er vendt på en tallerken, fordi jeg fik meget distinkt at vide i sin tid, for 8 år siden, at det overhovedet ikke kunne lade sig gøre at åbne en restaurant. Men nu er der åbenbart åbnet op for, at det kan lade sig gøre. For jeg vil ikke være med til en udvalgshenvisning, hvis jeg næsten ikke kan få en forsikring om, at det faktisk godt kan lade sig gøre.

Derfor vil jeg gerne have en forsikring fra borgmesteren om, at det faktisk godt kan lade sig gøre, og svar på, hvad grunden er til, at det pludselig kan lade sig gøre, når det ikke kunne lade sig gøre tidligere.

(Kort bemærkning).

Karen A. Hækkerup (A): For en halv time siden sagde borgmester Thustrup Hansen, at der sker meget, når tiden går, og tiden går. Jeg vil gerne foreslå en direkte udvalgshenvisning.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jens Kjær Christensen (Ø) stillede under forhandlingerne forslag om, at det skal indgå i Kultur- og Fritidsudvalgets arbejde, at kantinedriften ikke overlades til markedskræfternes frie spil.

Karen A. Hækkerup (A) stillede forslag om medlemsforslagets direkte henvisning til Kultur- og Fritidsudvalget. Udvalgshenvisningen blev godkendt med 41 stemmer imod 8.

For stemte: A, V, F, Ø, B, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Imod stemte: O og C.

Dansk Folkeparti stemte imod direkte udvalgshenvisning, da man mener, at man blev afbrudt midt i den saglige debat om sagen.

=====

19) BR 432/01. Medlemsforslag om bespisning

(Stillet af Martin Geertsen, (V)):

At Borgerrepræsentationens medlemmer på mødet den 15. november i stedet for den sædvanlige bespisning får serveret den mad, som kommunen udbringer til de pensionister, der er visiteret hertil.

At Sundhedsborgmesteren på mødet den 15. november afgiver en redegørelse for eventuelle initiativer til kvalitetsforbedringer af den mad, som de ældre får serveret.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Lige et øjeblik, Martin Günter ... nej, Martin Geertsen, vi skal lige have ... ja, hvad hjertet er fuldt af, det render munden over med. Martin Geertsen, værsgo.

Martin Geertsen (V): Jeg har aldrig og vil aldrig komme til at gøre ting med Hellen Hedemann, som Martin Günter har gjort og gør ...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Tak.

Martin Geertsen (V): Jeg skal gøre det kort, Karen Hækkerup

Vi har jo i den senere tid i offentligheden, men i virkeligheden også i Borgerrepræsentationssalen og i Sundheds- og Omsorgsudvalget jo været godt rundt i det ældrepolitiske landskab. Efter Venstres opfattelse er det vigtigt fortsat at holde fokus på de mange delelementer, der er i forhold til den service og den kvalitet, som vi leverer til de ældre københavnere.

Dette forslag kan jo ses er delt op i 2. Den ene halvdel går ud på, at Borgerrepræsentationens medlemmer får serveret den mad, som de ældre får serveret i hjemmeplejen, og den anden halvdel går ud på, at sundhedsborgmesteren afgiver en redegørelse for, hvordan det står til, men i virkeligheden også for eventuelle initiativer, som retter sig mod kvalitetsforbedringer i forhold til den mad, som de ældre får serveret.

Den første del skal sådan set være som en basis for, at vi kan tage den drøftelse, så vi i virkeligheden ved, hvad det er vi taler om, når vi diskuterer kvalitet i forhold til den mad, som

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

de ældre får serveret. Jeg forestiller mig sådan set, at den del, der handler om maden, er, at vi får serveret et bredt udsnit af det sortiment, som de ældre får serveret, et bredt udsnit sådan rent sortimentsmæssigt, men også i forhold til, hvor de ældre får serveret deres mad fra sådan rent geografisk.

Jeg håber selvfølgelig, at forslaget kan nyde fremme her i Borgerrepræsentationen, og at debatten kan få et forløb i dag, som har en mere teknisk karakter, så vi kan få den substantielle drøftelse den 15., også så vi undgår, at Karen Hækkerup laver en direkte udvalgshenvisning også på dette forslag.

Borgmester Peter Martinussen: Der er jo utrolig mange medlemsforslag på denne aften, og vi kan bruge utrolig lang tid på hvert enkelt – det har vi bevist. De er jo lidt i samme genre. De handler i hvert fald meget om huset her, og der er også meget kulinarisk i forslagene, og det bliver så blandet på forskellig vis.

Jeg vil, jeg tør godt sige lade bomben springe – det er kun billedligt talt – med det samme og sige, at vi i Den Socialdemokratiske Gruppe faktisk godt kan støtte dette forslag fra Martin Geertsen og Venstre.

Jeg kan ikke dy mig for at sige – nej, det ville være drilleri, så jeg vil lade være med at sige – at vi egentlig er glade for, at Venstre nu begynder at stille forslag af lidt mere politisk indhold, end vi ellers har set. Jeg vil heller ikke drille ved at sige, at det selvfølgelig er lidt sent i perioden, og jeg tror slet ikke, det har noget at gøre med, at det er november og det er november lige præcis i år, at Martin Geertsen og Venstre nu pludselig interesserer sig voldsomt for kvaliteten af den her mad. Så det lader jeg være med at sige.

Vi vil hellere sige fra Den Socialdemokratiske Gruppens side, at vi synes faktisk, det er et godt forslag som sagt, og det kan sagtens lade sig gøre rent praktisk. Det kan jo ikke nås at lave en udvalgshenvisning, så den går ikke, Karen Hækkerup, ikke denne gang, fordi så kan vi ikke opfylde forslagens intention, i hvert fald ikke hvis det skal være den 15. november.

Så jeg vil i stedet for sige, at vi har tilladt os fra sundhedsforvaltningens side at forudskikke, at forslaget måske kunne blive vedtaget, og har derfor uddelt den her lille, der ligger til jer, om vores madservice, a la carte-ordning, som vi faktisk er stolte af. Vi kan diskutere principperne og kvaliteten og perspektiverne i denne ordning videre næste gang. Men der er jo valgmuligheder i denne ordning, og det ved jeg, Martin Geertsen godt kan lide.

Nu forstod jeg, at Martin Geertsen næsten ville have en hel buffet. Jeg ville nu foreslå, at vi lod valgmulighederne gælde også for medlemmerne af Borgerrepræsentationen. Jeg går ud fra, at Martin Geertsen ikke har noget imod, at der også er anden bespisning den 15. november end det her, men meningen er vel, at vi kan få lov til at smage det her, prøve det.

Derfor vil jeg egentlig foreslå, at Borgerrepræsentationens medlemmer, hvis vi altså tiltræder forslaget, rent faktisk vælger på samme niveau og mulighed, som de ældre har, de mange mennesker, der er omfattet af denne her gode ordning. Det vil sige, at man kan vælge – og bemærk nu, hvad jeg siger – en af de retter, der står under torsdag den 15. november, det er ikke så overraskende, eller fredag den 16. november. Det sidste kan godt overraske, og det er ikke, fordi vi er stillet bedre end de ældre, men det er fordi de ældre også kan få leveret for 2 dage ad gangen. Her får I altså kun én ret, men det vil I selvfølgelig rent fordelingspolitisk være enige i.

Så det kan man, og jeg skal ikke blande mig i, om nogle også vi prøve biren. Jeg går ikke ud fra, at nogen vil prøve morgenmaden. Hvis der er mange medlemsforslag den 15. november, så kan det selvfølgelig godt være, vi får brug for morgenmad den 16., og så skal vi se, om vi også kan levere det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Men med denne lille tekniske redegørelse vil jeg altså foreslå, at vi tiltræder forslaget, og rent praktisk, der skal nok komme yderligere vejledning om det, at man vælger blandt disse to dages gode tilbud og indgiver denne bestillingsseddel til Borgerrepræsentationens Sekretariat inden den 8. november. Vi har som sagt tilladt os at tage lidt forskud på, om det kunne lade sig gøre rent praktisk, fordi vi regner med, at mange egentlig gerne vil prøve kvaliteten og valgmulighederne også på dette område.

Så kan vi vende tilbage til redegørelsen om baggrunden, perspektiverne for det, som vi egentlig synes er en god ordning, der selvfølgelig kan blive endnu bedre.

Bente Møller (Ø): Altså faktisk synes jeg, det er synd for Martin Geertsen, fordi det har jo været muligt som medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget at få lov til at smage denne mad, senest da vi havde 4-by-møde, og hvor de 3 andre store byer i Danmark havde ønsket, at vi sluttede ude i Bystævneparken, og at vi til frokost serverede de retter, vi serverede i vores madservice a la carte, fordi ude i landet har den et fantastisk godt rygte.

Nu kan man altid diskutere, hvordan mad smager, eller hvordan mad skal smage. Det ernæringsmæssige er i hvert fald i top, det siger fagfolkene. Og jeg synes, at det, jeg har smagt, smager glimrende. Derhjemme ville jeg nok være lidt mere flittig med krydderibøssen, men det ville jeg også, hvis jeg skulle lave den mad, jeg får serveret her, eller som jeg får, når jeg er på sygehus. Det er jo sådan, at når man skal lave mad, som mange hundrede kan lide, så er det ikke sikkert, de er så vilde med chili eller karry eller hvad jeg nu ellers synes kan være rart, meget hvidløg en gang imellem.

Jeg er ked af, at vi ikke samtidig kunne prøve at servere det, de ældre får at spise i Ballerup Kommune, fordi det har jeg fornøjelsen af at kigge på, hver gang jeg besøger min svigermoder, og så bliver jeg så glad for, at der er en chance for, at jeg bliver gammel i København og ikke i Ballerup. For jeg ville så nødig have al den der brune sovs med tykt skind, som de får derude.

Så jeg vil sige, at Enhedslisten vil også støtte dette forslag. Vi synes, det da er en god idé, at alle i Borgerrepræsentationen får mulighed for at smage denne her mad, bliver oplyste om, at de, der modtager mad i Københavns Kommune, kan vælge mellem 3 forskellige menuer, at de kan vælge, om de vil have varm mad til frokost eller til aftensmad.

Det er garanteret ikke den største kulinariske oplevelse, man kan få, men sådan er det også med prisen. Vi havde nok ikke råd til at levere rensdyrsteg og multebærsorbet, hvad jeg ellers synes er noget af det dejligste, jeg har smagt. Men det er i hvert fald garanteret heller ikke landets dårligste tilbud.

Så jeg synes, det er rart, at også Venstres medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget prøver at smage det herinde, så vi vil støtte forslaget. Og det er jo vild luksus, at der er 6 forskellige menuer, man kan vælge imellem.

Marlene Krogh (F): Jeg vil så kun lige tilslutte mig det, som Socialdemokratiet og Enhedslisten har sagt.

Men jeg har nogle spørgsmål, fordi dette menukort, som vi nu alle sammen har fået delt ud, og jeg synes da, det er udmærket, at borgmesteren allerede har siddet og tænkt lidt over, hvad vi kan vælge imellem. Jeg vil bare spørge, om det er halalslagt, det, der er på kortet. Jeg kan ikke se, det fremgår af de papirer, der ligger her. Det bør der vel også tages højde for, når vi skal vælge ... (*Afbrydelse*). Nå ja, men det kunne også godt være, man valgte at få en kødret ...

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Må jeg godt bede om ro. Marlene Krogh har ordet.

Marlene Krogh (F): Så vil jeg blot foreslå, at der ikke er anden mad i kantinen. Vi skulle jo nødig bruge flere penge end højst nødvendigt. Der er jo ingen grund til, hvis vi bestiller en ret her, at der så også serveres anden mad på den pågældende dag. Det synes jeg må indgå i de overvejelser, vi nu har.

Louise Frevert (O): Vi synes da, det er et meget sympatisk forslag, Venstre kommer med. Men vi synes faktisk, det er for sent i perioden at komme med et sådant forslag, fordi man kan ikke nå at foretage sig noget med henblik på at forandre tingene enten den ene eller anden vej. Så vi har meget sympati for forslaget, men vi vil undlade at stemme. Vi er ikke imod den prøvesmagning, men vi kan ikke stemme for det.

Med hensyn til halalslagtning: Hvordan blev det overhovedet ført på banen? Hvad er da det for noget? Det er da fuldstændig hen i vejret. Skal vi til at diskutere halalslagtning nu med henblik på det her, så er jeg rigtig frisk lige nu, det vil jeg lige gøre opmærksom på. Lad os endelig tage diskussionen med det samme. Halalslagtede små, stegte sild eller andet – jeg nægter simpelt hen at skulle have mad derfra og til de ældre mennesker. Om det skal være halalslaget, må være et frit valg.

Men jeg vil bare gerne lige vide, om der er åbnet op for den diskussion om halalslaget kød eller ej, fordi så synes jeg, det er en rigtig, rigtig, rigtig god idé. Så jeg afventer at få at vide, hvor meget halalslagtning vi skal til at diskutere nu. Klokkeren er ikke mere end 6 minutter over 23.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så vil jeg gøre Louise Frevert opmærksom på, ligesom jeg gør den øvrige Borgerrepræsentation opmærksom på, at vi ikke skal diskutere halalslagtning.

Grete Henius (C): Halal eller ikkehalal, jeg er iskold. Det er nemlig muligt den dag, det forslag skal gennemføres, at få stegt sild med persillesovs eller grøntsagsæggekage, så det må man nok kunne spise, hvis man ikke kan spise koteletter i fad. Det er nemlig de 3 muligheder, der er den dag. Så den diskussion behøver vi jo slet ikke at tage.

Så vil jeg sige om selve forslaget, at jeg synes, det er et ualmindelig poppet forslag, som kommer her lige op til valget for at være populistisk.

Jeg gjorde allerede det for over et år siden, at jeg meddelte sundhedsforvaltningen, at jeg fandt, at den mad, man bød vores gamle borgere her, var under al kritik. Jeg blev så opfordret til at prøvespise det, og da det var i en periode af året, hvor jeg mente, at jeg nok ville kunne overleve, så sagde jeg: Jamen så prøver jeg – og jeg tilbød at betale for det, så man skal endelig ikke komme op og sige noget om, at der fik jeg gratis mad i 10 dage.

Jeg vil gerne have lov til lige at læse op her, hvad jeg skrev tilbage til forvaltningen, dateret 23. oktober 2000:

»Jeg har nu afsluttet 10 dages prøvespisning fra Hørgården og skal anføre, at jeg havde håbet, jeg kunne melde tilbage, at jeg havde taget fejl, når jeg kritiserede den mad, vi serverer for vore gamle medborgere. Imidlertid mener jeg, at min kritik har været helt berettiget og mere end det. Først til det positive.«

Det er nemmere, at jeg lige læser op, så jeg vil sige, at det positive var, at maden blev leveret hver dag som bestilt ved frokosttid og klar til opvarmning, hvilket i parentes bemærket

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

kunne ske helt problemfrit. Maden var hver dag pænt adskilt i bakkens rum, men hvorfor skal den altid serveres 3 dage efter produktionsdagen, nemlig lige præcis på udløbsdatoen?

Så vil jeg lige nævne nogle af de negative ting, som jeg meddelte tilbage til forvaltningen: Maden er kønsløs, farveløs, smagløs, humørforladt, ensformig og ukærligt sjasket op i bakken. Der er ingen friske råvarer. Jeg vil sige, at alle råvarer var dybfrost fra en plastikpose. Ingen friske råvarer, alt var industrifrost. Maden var udpint, alt for mager. Jeg ved godt, at man skal spare på fedtet, men mange pensionister er jo ligefrem underernærede, og lidt smør og fløde ville gøre underværker.

Mange af retterne – noterede jeg mig så dengang – har fået et navn på bestillingssedlen, og der ser det så nydeligt og spændende ud, og det samme står på pakkens etikette. Men det har intet som helst at gøre med de klassiske retter, som man kan læse om i enhver kokebog.

F.eks. er ratatouille jo ikke en omgang frosne, kogte grøntsager, der er sjasket op med en hulske, så vandet er løbet fra. Næh, ratatouille er en sammenkogt grøntsagsret og ikke noget fra en frostpose, der er kogt.

Så jeg forstår ikke, hvorfor det nu pludselig skulle bankes op igen som noget enestående, at et medlem af forsamlingen her gerne vil spise sådan en portion mad. Han kan komme hjem og stille noget rart noget ved min nabos dør; så kan han sikkert få hendes madpakke i bytte, hvis det er det, det handler om.

Jeg kunne også godt lide dengang at få at vide, hvorfor der skulle tilsættes kunstig kødekstrakt i en kyllingesovs og i sammenkogte kødretter. Det kan jo kun være, fordi kødet, hvilket også tydeligvis kunne smages i de retter, jeg bestilte, koges for sig og ikke tilberedes, som det bør, så skyen kan give naturlig kraft til retterne eller sovsen.

Hver dag, da jeg tog cellofanet af min bakke, så måtte jeg smage den til, og det kan jeg også sagtens, jeg har et meget godt spisekammer og en god krydderihylde. Maden smagte af ingenting, hvis ikke man rørte ekstra paprika, ekstra karry, ekstra det ene og det andet, hvis ikke man kværnede lidt persille ned i.

Og for slet ikke at tale om kartoflerne, som var grupvækkende, forkogte industrikartofler. Når der var kartoffelmos, så var den tynd som vælling. Den måtte jeg, når der var kartoffelmos, komme noget rasp og en smørklat i. Så kunne jeg gratinere det og håbe, at noget af al den væde var suget op.

Det var så grupvækkende, og jeg lavede et langt responsum dag for dag for de 10 dage, jeg havde spist maden. Jeg kommenterede hver en ingrediens, og så har jeg virkelig kigget og løftet lidt til side, når jeg kan se min nabos madpakke står på måtten, for at se, om det nu ser bedre ud.

Det ser stadig væk blegt og slapt og kedsommeligt ud. Vi kan ikke være det bekendt, og hvis medlemmerne herinde skal overleve valget, så skal de ikke have den prøvelse 5 dage inden valget at spise det, vi byder byens gamle; så må vi se at få den her kostplan lavet om.

I øvrigt ser det ud – jeg har den gamle seddel fra år 2000 – som om det er nogenlunde de samme retter, der er på menukortet.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Må jeg ikke henlede medlemmernes opmærksomhed på, at Martin Geertsen har stillet et beslutningsforslag angående bespisning den 15., og han har i forslaget skrevet, at hele maddiskussionen tages den 15. Jeg tænker på det sidste, som Grete Henius har stået og råbt. Det hører faktisk til den 15. Nu ville jeg ikke afbryde Grete Henius, men det var faktisk rimeligt, om vi prøvede at diskutere i dag, om vi skulle have ordningen den 15., og så vente med diskussionen til den 15.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Grete Henius (C): Men jeg sluttede jo også mit indlæg med at sige, at 5 dage inden valget den 20. november, altså den 15. som foreslået, synes jeg ikke, at de medlemmer, der skal ud i en valgkamp, skal gå igennem den prøvelse det er at spise sådan et måltid mad. Så derfor kan vi ikke stemme for det.

Abderrahman Ben Haddou (D): Ja, tillykke med fødselsdagen, Ben Haddou. Den 15. november er min fødselsdag, og der skal vi prøvespise mad fra plejehjemmet.

Nej, altså jeg må sige, jeg er helt ærlig meget skuffet over det største oppositionsparti i Borgerrepræsentationen. Det lugter langt hen ad vejen af populisme, det er jeg ked af at sige. Vi må sige, at man tænker meget langsomt i Venstre, hvis man er næsten 4 år om at stille et forslag om at prøvesmage maden fra plejehjemmene i København.

Desuden vil jeg nok også sige, at det mest hensigtsmæssige nok vil være, når man endelig kommer med et så fornuftigt forslag, at stille det i Sundheds- og Omsorgsudvalget og lade de folk, der egentlig kender til området, prøvesmage maden. Det her minder lidt for mig ligesom om, at et medlem af Kultur- og Fritidsudvalget stiller et forslag om, at alle BR-medlemmer skal besigtige fodboldbaner eller idrætsanlæg i København. Det er altså derfor, vi har valgt et Sundheds- og Omsorgsudvalg; det er dem, der skal tage sig af disse opgaver. Alt andet er ren og skær populisme.

Men vi kommer jo også ud for et problem med dette forslag. Der er jo sådan set også fra Enhedslistens side stillet et forslag her i Borgerrepræsentationen, som sådan set er vedtaget, om, at vi skal have økologisk mad her. Hvad gør vi ved det problem den dag? Skal vi nu til at beslutte noget imod vores gamle beslutning, eller hvad? Jeg tror, der er nogle, der bliver forvirrede den dag; ellers får de spisevægring den dag.

Jens Johansen (F): Jeg skal åbent erkende, at det er mig, der provokerede vores ordfører til at spørge, om der ville være en halalversion, idet vi jo må se i øjnene, at der er en gruppe ældre borgere, som er muslimer, og som får udbragt mad af kommunen. Jeg kan ikke se, at det står på listen her, men jeg regner med, at borgmesteren vil sørge for, at jeg kan få menuen for de muslimske ældre, som spiser halal, og at eventuelle åndsfæller også kunne få det, så jeg kan vælge den mulighed.

Det er ikke en diskussion om halalmad, slet ikke. Jeg gider ikke diskutere med Louise Frevert eller andre, hvad jeg skal spise den pågældende aften. Men jeg vil gerne prøve det, som de ældre borgere af muslimsk observans spiser.

Lars Hutters (L): Jeg synes, det er en ganske udmærket menuplan, der foreligger her. Jeg vil jo meget gerne have den menu, som vi sjællændere plejer at spise, så jeg har sat kryds ved stegt sild og risengrød med kanelsukker.

Jeg skal spørge Martin Geertsen fra Venstre, som jo er forslagsstiller til det her, jeg skal bare være helt sikker på, at jeg har forstået det rigtigt, Martin Geertsen, at det, som de ældre siger, at deres læge anbefaler, når de skal have stegt sild, så skal det også være tilladt at få en akvavit til: Kan man få det, Martin Geertsen? Fordi de ældre fortæller mig, at deres læge siger, at det er sundhed, og det er også en god sjællandsk skik.

Så inden jeg stemmer for det her, så vil jeg gerne lige høre, om det er i overensstemmelse med, at man kan få det. Det er mit forslag i hvert fald, og nu vil jeg spørge Martin Geertsen.

Ole Hentzen (C): Venstres valgstrateg, spinmasteren, har jo siddet der i sit lønkammer og tænkt: Nu dør ligkistesagen jo, hvad kan jeg så egentlig sætte på tapetet her op til valget?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Maden til de gamle, maden til de gamle, og hvad jeg er sikker på ikke kan blive afgjort før valget, er selvfølgelig noget nyt om det. Altså 15. november er jo født til det der. Alle kan diskutere maden, men ingen kan beslutte noget, fordi Borgerrepræsentationen jo går af, det er jo lykke.

Så vi pålægger borgmesteren 15. november, at han skal komme med en redegørelse. Hvad den skal dreje sig om, er der ikke nogen, der ved, for vi spiser jo først den 15. november. Der er vel ingen, der forlanger, at borgmesteren skal sætte sig ud over det demokratiske forum, som trods alt er 54 andre ud over borgmesterens smagsløg.

Jeg ved ikke, om der så i forslaget, Martin Geertsen, kunne have været en lille spisepause på en eller anden led, så man i hvert fald sikrede, at vi kunne få udfyldt vores spørgeskemaer, sådan at borgmesteren havde et lidt mere sagligt grundlag at komme med denne redegørelse på, som havde en vis vægt.

Der havde vel været lidt mere dybde i det her, hvis Venstres valgstrateg havde bedt om at få en folkeafstemning samtidig, den 20. november, sådan så folk ligesom kunne tage stilling til på et sagligt grundlag, når Borgerrepræsentationen gennem afstemning den 15. havde besluttet, om det var et godt nok tilbud eller et ikke godt nok tilbud, at vi så ligesom kunne få det sendt ud til høring hos folket.

Man kunne sådan set også beslutte, at det var Borgerrepræsentationens intention, at alle i kommunen fik pligt til at prøve at spise denne mad, og så kunne man give dem en valgfrihed, som Jens Johansen er inde på, serveret efter dyrplagermetoden, altså halalslagt, eller den anden metode, som er den, som 90 pct. af befolkningen i København ellers bruger. Det vil selvfølgelig også være en valgfrihed, man kunne afprøve. Det er der heller ikke lagt op til her.

Det får mig til ligesom at få en eller anden fornemmelse af, er det mon populismen, der har taget overhånd her, og det ligner jo slet ikke Martin Geertsen i nogen som helst henseende, det er jo helt uden for, ja, det almindelige råderum.

Vi havde selvfølgelig en meget saglig diskussion i gruppen om det her. Vi nåede dog ikke halal, for der var ingen, der havde fantasi til at forestille sig, at der var nogen idioter, nej, undskyld, at der var noget medlem, der overhovedet kunne forestille sig, at der var nogle, der ville tvinge resten af forsamlingen til at spise kød, der var dyrplagerslagt. Det forstår jeg så, at en af folkekirkens fremmeste mænd, nemlig en af dem, der har fået et embede at stå og prædike fra, synes er rimeligt. Det er så hans problem, det må han afgøre med Vorherre senere, som jo efter sigende også skulle være dyrenes beskytter i visse henseender. Det må så være hans problem.

Vi andre skal vel ikke tvinges til at smøre madpakke den aften? Eller er det virkelig Martin Geertsens hensigt med dette populistiske paradeforslag, som godt nok ikke er nået meget til spalterne i dagspressen – hvilket han formentlig er meget ked af – at tvinge os til at spise noget, som Martin Geertsen synes, de ældre bliver tvunget til?

Vi ved jo alle, at der i Sundhedsudvalget har været en meget kraftig debat derom, at man venter på en redegørelse om dette, ja, der er endda nogle af mine gruppefæller, der siger, at der er nogle, der er blevet tvunget til at spise det i 8-10 dage. Det har jeg ikke hørt Martin Geertsen sige, at han har været tvunget til endnu. Han går også rimeligt frisk på benene.

Men hvorfor skal resten af Borgerrepræsentationen på en tom dag 5 dage før valget opfylde Martin Geertsens intentioner for at få lidt populisme på drengen? Det har jo intet reelt indhold over for de ældre. Vi har valgt et udvalg til at tage sig af disse sager, vi har kulinariske eksperter blandt os, Preben Møller Hansen, og han ville såmænd kunne servere det fremragende.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jamen de flokkes jo omkring manden, det er jo ingen grund til at begynde at tvinge alle os andre til at drøfte halal eller ikke-halal, økologi eller ikke-økologi, grøntsager og fisk.

Alkohol bringer Lars Hutters pludselig ind i billedet. Skal vi alle sammen tvinges til at drikke alkohol, vi som ikke normalt rører den slags alkohol, skulle vi pludselig til det? Det er forkasteligt, at Martin Geertsen bringer os i den situation.

Jeg skal bare sige til Martin Geertsen, at jeg har stor forståelse for behovet for markering. Jeg synes, det er synd for de ældre, at de bliver spændt for Martin Geertsens vogn i denne sag. Jeg synes, det er fint, at sundhedsborgmesteren kommer med sin redegørelse den 15., hvis han føler, han er kvalificeret til det uden prøvespisning. Jeg agter ikke at stemme for Martin Geertsens populismeforslag.

Jette Bergenholz Bautrup (A): Så oplever vi igen et af de forslag, som Martin Geertsen har gemt til nu her lige før valget. Men jeg synes faktisk, at denne debat er noget respektløs over for de ældre. Er det virkelig så dårlig en mad, de ældre får, er det virkelig det, man mener herinde i Borgerrepræsentationen, siden man kan sige, jamen det ville jo være skrækkeligt, hvis borgerrepræsentanterne skulle have den mad, de ældre får, 5 dage før vi skal til valg, eller skal vi tage madpakke med, eller hvad ved jeg?

Er nogen klar over, hvor dygtige økonomaer der i virkeligheden er på Hørgården? Er der virkelig noget i vejen med maden, så synes jeg ikke bare, vi skal stå her respektløst og sige, at det vil vi ikke have. Så må vi gøre noget ved det. Det er bare ikke det, vi hører fra de ældre.

Er det så dårligt, så synes jeg allerede vi skal ud i morgen og sige: Jamen så skal de simpelt hen ikke have den mad. Prøv at tage ud til de ældre. Det, der nok er fejlen, er, hvis det ikke er varmt, hvilken måde det bliver tilberedt på, men selve maden er altså af en kvalitet, så de ældre ikke står og råber og skriger ad den og faktisk er rimeligt tilfredse.

Så må jeg sige, at det kunne da godt være, at det var meget rart, at vi som borgerrepræsentanter skulle prøve at spise den mad, man tilbyder de ældre, det var måske godt nok. Så vil jeg høre, hvornår Socialudvalget tilbyder, at vi skal spise den mad, som vuggestue- og børnehavebørnene får, og sådan kan vi blive ved udvalg for udvalg.

Jeg mener faktisk, at det da var i orden, hvis vi skulle have sådan et måltid herinde i Borgerrepræsentationen, som blev leveret af Hørgården. Men vi skal igen tænke på, at vi har et firma, vi har skrevet kontrakt med. Er det sådan, at man kan sige, at den 15. november betaler vi ikke for maden? Det vil jeg da godt høre Martin Geertsen om. Har han undersøgt det? Er det noget, han hundrede procent ved, at det skal vi ikke, eller er det sådan, at de ældre måske på Hørgården eller andre steder skal have vores mad herinde fra Rådhuset, så vi laver sådan en byttehandel af en eller anden slags? Jeg ved det ikke, men det er noget, som Martin Geertsen så må svare på.

Jeg synes bare, at vi herinde skulle prøve at have lidt respekt for de ældre, men også for den mad, der bliver leveret fra et ret godt plejehjem.

Louise Frevert (O): Man skal jo ikke bestille denne mad, hvis det ikke har et formål. Der er overhovedet ikke nogen grund til at rekvirere denne mad, og der vil jeg give det socialdemokratiske medlem Jette Bergenholz Bautrup ret i, at det skal have en mission på en eller anden måde.

Det var også derfor, jeg var oppe tidligere og sige, at jeg ikke vil stemme for forslaget, fordi man ikke kan nå at foretage sig noget som helst enten positivt eller negativt, hvis maden ikke er optimal.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det kan godt være, som fru Bente Møller har sagt, at der mangler lidt krydderier, jeg skal ikke udtale mig om det, fordi jeg har ikke smagt den mad, og jeg tror ikke, der er mange af os, der egentlig har smagt den. Vi har måske været lidt tåbelige at tage stilling til noget mad i udvalget, som vi faktisk måske burde have prøvesmagt. Nu kan man altid være bagklog og måske gøre tingene bedre i næste samling og gøre dem på en anden måde, før man tager stilling til tingene. Jeg har lært meget af det her, og jeg har taget det her til efterretning.

Men når jeg nu skal være med i denne lille ting, så vil jeg gerne have at vide, fordi jeg tror, også en del af mine gruppefæller nemlig har tænkt sig at gøre det, at de gerne vil bestille råpakken. Det bliver måske lidt vanskeligt, fordi jeg vil gerne se, hvad der er i det, man skal selv lave det. Ja, det står her, råpakken vil jeg gerne smage. Kan vi få at vide, om kødet er halalslagt eller ej, for der er oksekød, vi kan vælge, der er medisterpølse, der er kylling, den plejer at være halalslagt, uanset om vi bryder os om det eller ej. Krebinetter, svinekotelet, stegte frikadeller, se, det skal jeg ikke selv stå og lave. Så er der hellefisk, den er umulig at halalslagte.

Så nu har vi altså et meget stort problem, hr. Martin Geertsen: Hvordan rent tidsmæssigt skal vi gøre det? Skal vi suspendere mødet i en halv time for, at vi kan få afprøvet råpakken? Jeg synes, efterhånden som samtalen eller dialogen skrider frem, faktisk dette forslag måske er lidt uigennemtænkt.

Jeg vil gerne sige til hr. borgmester Peter Martinussen, som jeg sagde tidligere – jeg så ikke, om borgmesteren var til stede i salen – at man burde måske nok have prøvesmagt tingene i udvalget nogle gange, før man tog stilling til det. Det er derfor, jeg siger, at jeg er i hvert fald blevet klogere af denne debat og dette forslag, at det burde man have gjort. Jeg synes, det er lidt sent, at man skal begynde at prøvesmage noget i denne samling.

Men jeg vil gerne have et svar fra Venstres forslagsstiller på, hvordan vores medlemmer i Dansk Folkeparti klarer det der med råpakken, som vi skal ud og præparere under mødet.

Lars Hutters (L): Af de fleste af de ældre, som har meldt tilbage til undertegnede igennem flere år omkring maden, har jeg fået at vide, at det faktisk er rigtig god mad. Det vil jeg godt have lov til at slå fast over for Borgerrepræsentationen.

Jeg begynder at forstå diskussionen i Borgerrepræsentationen, at der er nogle, der mener, at det ikke er så god mad. Det synes jeg selvfølgelig er ærgerligt, men omvendt synes jeg faktisk også, det er en god idé, at vi spiser det.

Jeg skal da så spørge Martin Geertsen kontra borgmester Peter Martinussen, om ikke det skal forstås på den måde, at vi spiser det, og som et af de allersidste punkter på dagsordenen den 15. november har vi en evaluering, hvor vi alle sammen fortæller, hvor god maden har været.

Som sagt, jeg synes, jeg er rigtig heldig som sjællænder her den 15. november at kunne få lov til at få stegt sild med en akvavit til og så risengrød med kanelsukker. Det er en rigtig god sjællandsk bonderet, som jeg sætter pris på.

Så jeg skal lige spørge, om ikke det skal forstås på den måde, at vi får det her leveret, og som et af de sidste dagsordenspunkter på Borgerrepræsentationens møde den 15. november kommer evalueringen. Jeg er helt hundrede procent sikker på, at jeg vil være begejstret. Men andre, som måske ikke synes det, skal da have lov til at fremkomme med deres kritik. Men jeg tror helt sikkert, at de som en lang række af de ældre, jeg kender, søreme er glade for maden.

Så jeg håber, jeg får svar fra Martin Geertsen fra Venstre og borgmester Peter Martinussen, om ikke det skal forstås, at det er på den måde, vi gør det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

(Kort bemærkning).

Borgmester **Peter Martinussen**: Se, nu startede jeg jo i det fromme håb, at man måske kunne klare debatten om i hvert fald dette medlemsforslag ret kort, det er i hvert fald ikke forslagsstilleren, der tager tiden.

Der er stillet mange spørgsmål til forslagsstilleren, dem skal jeg ikke forsøge at besvare. Jeg ser for mig, at vi er på vej ud i noget helt særegent, et borgerrepræsentationsmøde den 15. november, hvor nogle af medlemmerne sidder og laver mad over primusapparater ude i Snapstinget, mens andre inklusive Lars Hutters styrker sig til aftenens sidste debat, som handler om, at vi alle sammen fortæller om vores oplevelser i valgkampen og herunder så også lige får lejlighed til at evaluere den mad, som de ældre i København spiser. Ja, ja, man kan vælge meget.

Jeg vil gerne sige, at hvis Lars Hutters skal fortælle om sine oplevelser i valgkampen, så får han ingen akvavit – så får han en af de proteindrikke, der også indgår på menuprogrammet for de ældre i stedet for. Nok spøg om det.

Jeg er enig med Ole Hentzen og andre i, at det her virker, som om forslagsstillerne har haft forskellige motiver. Det er ikke første gang, det er en af de sidste gange inden valget. Det fik jeg også spagt antydning i mit første indlæg. Men jeg synes alligevel, vi skulle bide spids på det og tage muligheden for at smage denne mad, Louise Frevert, som udvalgsmedlemmerne har haft mulighed for at rekvirere, hvis man har ønsket det, vil jeg gerne sige. Der er nogle, der har taget imod tilbuddet, andre har ikke, og jeg foreslår også, at det bliver frivilligt for Ole Hentzen og andre den aften. Derfor skal der selvfølgelig også være andet traktament. Så kan man jo vælge proteindrikken eller den ikke-halalslagtede sild.

Ole Hentzen (C): Den mest tavse i denne debat er selvfølgelig populistten Martin Geertsen, som har valgt ikke at tage ordet i denne sag igen for at besvare nogle af alle de hængende spørgsmål.

Er der spisetvang, hr. Martin Geertsen, blandt disse 4 retter? Lad os nu få det afklaret, fordi det ligesom svæver i luften. Enhver, der læser det her, kan kun læse det, som om Martin Geertsen mener, at der skal være spisetvang.

Må jeg supplere spørgsmålet og sige: Omfatter spisetvangen også de ca. 50 embedsmænd, som altså også på en mødeaften benytter sig af spisetilbuddet herude? Er disse spørgeskemaer også delt ud til disse embedsmænd over hele Rådhuset, så de er klar over, at de altså også er omfattet af denne spisetvangsordning?

Vil spørgeskemaet blive suppleret med denne plus-minus halalslagtning eller ikke? Nu ved jeg godt, at koteletterne normalt ikke er halalslagt, fordi det er et dyr, som ikke normalt er omfattet af det spisekort, som de, der beflitter sig med halal, beskæftiger sig med. Men alligevel var det måske rart at vide, hvordan det pågældende svin nu egentlig var blevet slagtet, inden vi andre skal tvinges til at spise det. Kunne vi, hr. Martin Geertsen, ikke få det ligesom sat på plads?

Jeg er ganske enig med Lars Hutters i, at skal det overhovedet have nogen saglig relevans, og det er mit lønlige håb, at det ikke bare er populisme, men der er en vis saglighed deri, så må Martin Geertsen også give et svar på, om han ikke havde forventet, at der var en vis opsamling, evaluering her den 15., når vi nu alle sammen havde været på potten, eller hvor vi nu havde været efter det, vi havde indtaget, og sige: Var det nu godt? Det kan vi lave som et afkrydsningsskema eller lignende, så vi hurtigt kunne tælle det sammen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Men inden nu den stakkels borgmester bliver jaget på talerstolen for at skulle give sin, ja, hvad skal man sige, sådan en redegørelse, som man i bedste fald kunne sige var totalt tom, fordi de 55 havde jo ikke kunnet afgive deres mening derom, i hvert fald ikke så borgmesteren kendte den, så må der vel ligesom være lidt indhold deri. Kan vi ikke få forslagsstilleren på banen og ligesom sige lidt mere om, hvad det er man vil med det her?

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): Jamen jeg vil godt svare på Ole Hentzens spørgsmål, som vel i virkeligheden gik på 2 dele, bl.a. hvorvidt der var spisetvang for Ole Hentzen. Jeg har ikke kendt Ole Hentzen hele mit liv, men alligevel en 3-4 år, og det er endnu ikke lykkedes mig at stoppe noget ned i halsen på Ole Hentzen, hvor gerne jeg end har villet. Så, Ole Hentzen, der er ikke nogen tvang for Ole Hentzen i forhold til at spise den mad, som de ældre får serveret i København.

Må jeg dog alligevel sige, at jeg forestiller mig egentlig ikke, at der skulle være en valgfrihed, som strakte sig ud over det, der står på spisekortet til de ældre københavnere. Den valgfrihed er den valgfrihed, vi serverer for de ældre i København, og mon ikke også Ole Hentzen en enkelt aften kunne leve med den valgfrihed, som de ældre københavnere har, begrænset eller udvidet, lidt afhængigt af øjnene, der ser? Mon ikke også Ole Hentzen en enkelt aften kunne leve med den valgfrihed, som de ældre københavnere har?

For så vidt angår spørgsmålet om, hvad vi skal bruge det her til, ved jeg ikke, om der var for meget støj herinde før, da jeg præsenterede ideen, men vi skal bruge det som en basis for den drøftelse, vi efterfølgende skal have, den drøftelse, som borgmesteren vil indlede, om, hvad det er for et serviceniveau, vi lægger i forhold til den madservice, som vi serverer for de ældre københavnere.

Altså det står Ole Hentzen helt frit for, når vi taler om valgfrihed, at lade være med at diskutere madservice med de ældre københavnere de sidste 5 dage op til valget. Det er helt i orden med mig, det skal jeg ikke blande mig i. Men jeg vil da egentlig godt ud og diskutere, hvad det er for en madservice, vi serverer for de ældre københavnere, de sidste 5 dage op til valget, det har jeg ikke noget problem med.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det Ben Haddou .... (*Louise Frevert*: Formand, jeg vil godt have en kort bemærkning). Kunne I ikke vænne jer til at trykke jer ind, når I skal have korte bemærkninger. Værsgo.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (O): Jeg fik ikke svar fra hr. Martin Geertsen. At vi åbenbart skal spise det, som står på skemaet, som de ældre får, er jeg helt med på, men hvad med den råvarepakke? Det vil vi gerne vide, fordi hvis det er valgfriheden, og det vil jeg gerne have et seriøst bud på, fordi det der med risengrød og kanel osv., jeg ville måske gerne have hakkebøffer den dag, der ikke var halalslagtet.

Så vil jeg gerne vide, hvem der skal forberede den, og hvordan man skal gøre det. Jeg tager selvfølgelig gerne imod tilbuddet fra borgmesteren om et primusapparat, men så er det spørgsmålet, for jeg skal jo overvære møderne, om det så skal stå på bordet, eller hvordan vi skal gøre det.

Men hvis hr. Martin Geertsen vil være venlig at fortælle mig om råvarepakkens fortrædeligheder, vil jeg meget gerne havde det at vide.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Abderrahman Ben Haddou (D): For det første synes jeg, at formålet fra SF's side med at diskutere halal eller ej simpelt hen bare er at skabe en eller anden ravage i denne debat. Det er jo noget, som skal drøftes i Sundheds- og Omsorgsudvalget. Det synes jeg, medlemmet fra SF i dette udvalg burde have gjort for længe siden. Men o.k.

Jeg synes til gengæld også, det er uværdigt at begynde her at gøre grin med en bestemt befolkningsgruppes tro, og det er faktisk det, der er tale om, når man sidder og taler nedladende om deres spiseform som halalkød. Det er jo noget, de virkelig tror på. Jeg skal også gøre opmærksom på, at der også er en anden befolkningsgruppe, der i flere årtier faktisk har fået særmat her i Danmark. Så jeg synes, det er uværdigt, at vi står her og faktisk gør grin med en bestemt befolkningsgruppe. Dermed ikke sagt, at jeg ikke respekterer folk, der ikke ønsker at spise halalkød, det er fint nok, det er helt i orden, all right, men man skal ikke begynde at rakte ned på andre mennesker.

Om der er tale om dyremishandling eller ej, er der sådan set ikke noget bevis for, der er ikke noget belæg for det overhovedet. Så synes jeg, man skal dokumentere det, ellers skal man lade være med at sige det. Fordi det er ikke det, vi diskuterer i dag, det er maden og kvaliteten. Så kan man sige: Hvis der bliver serveret halalkød eller noget, så vil jeg ikke have det, og så er det slut, og så skal vi ikke have en længere diskussion ud af det her.

Marlene Krogh (F): Jeg forstår sådan set ikke, hvor Ben Haddou vil hen i forhold til at diskutere de her ting. For mig var det faktisk også en oplysning om, om der overhovedet blev serveret halalkød. Det var jeg ikke klar over, men det er jeg blevet oplyst om, at det gør der faktisk, og det er jeg kun glad for, fordi det var da noget af det, som jeg så ville have rejst, når vi skal have diskussionen omkring kvalitet, og hvad gør vi egentlig for at gøre det bredest muligt. Det var ikke for at genere nogen overhovedet, men det var for at sikre, at alle havde mulighed for at vælge også noget, der var halalslagtet.

SF ønsker at få afstemning. Vi mener faktisk ikke, at der skal serveres anden mad ude i kantinen. Vi vil gerne have en afstemning om det. Vi mener, at det ville være spild af ressourcer og god mad, hvis vi skal stille alt muligt til rådighed, så derfor ønsker vi afstemning om, at der ikke serveres anden varm mad end det, der nu er foreslået.

2. næstformand (**Bente Frost**): Det må man vistnok lave et forslag om, der kan sættes til afstemning.

Så er det 3. runde.

Lars Hutters (L): Jeg synes, det har været en spændende drøftelse, og jeg kan fornemme, at der er stor opbakning til, at vi den 15. november spiser sådan som de ældre samme dag spiser. Jeg synes, det er en rigtig god idé.

Jeg fik ikke rigtig svar på, om ikke hensigten så var, at vi evaluerede det. Det synes jeg naturligvis må være målet. Så jeg fremsætter et ændringsforslag, der går ud på, at på Borgerrepræsentationens dagsorden den 15. november 2001 som sidste punkt sættes evaluering af menuplanen, således at borgerrepræsentationsmedlemmerne får mulighed for at afgive deres bedømmelse af madoplevelserne.

2. næstformand (**Bente Frost**): Der må være andre end mig, der ikke har læst forslaget, fordi der står faktisk i sidste sætning:

»At sundhedsborgmesteren på mødet den 15. november afgiver en redegørelse for eventuelle initiativer til kvalitetsforbedringer af den mad, som de ældre får serveret.«

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Det er vel ligesom at lægge op til en evaluering.

Ole Hentzen (C): Jeg er ganske enig i Lars Hutters' ændringsforslag og præciseringen af, at er ganske vanskeligt at sætte borgmesteren i den situation at skulle komme med en eller anden redegørelse, uden at medlemmerne overhovedet har mulighed for at komme til orde.

Jeg ved ikke, om man kunne forestille sig, at denne redegørelse ligesom skulle være afslutningsdebatten, hvor så alle de øvrige 54 skulle gå på talerstolen for mundtligt at sige, hvad deres oplevelse var. Jeg tror, man kunne systematisere det en smule og så borgmesteren kunne give en redegørelse. Det tror jeg, alle er tjent med.

Altså jeg læser stadig det her, som om der ikke er anden bespisning den 15. november end disse 3-4 valgmuligheder, der nu er lagt ind i skemaet. Og så svæver det lidt i luften endnu, om vi som borgerrepræsentanter tillades den samme valgfrihed, hvis vi selv ville tillave maden. Det er der ikke svaret på. Råpakken, altså hvor mange ildsteder får vi til rådighed derude, vi der vil have koteletter, hakkebøffer eller hvad der nu ellers er, men selv vil have lov til at tilberede det? Det mangler der ligesom at blive taget stilling til, inden man nu beslutter noget her.

Jeg synes også, man skal gøre forsamlingen opmærksom på, og det må Martin Geertsen gerne, at han også mener, at alt det der smørrebrødssjov også er væk, der er kun disse madpakker eller madkasser. Det er det, der er intentionen her. Jeg synes da, Martin Geertsen skal tage skridtet fuldt ud og sige, at de får heller ikke rødvin serveret derude, det skal fjernes, der skal være koldt vand på bordet den dag, og det må vi så også leve med. Det må være rimeligt. Martin Geertsen, tag nu skridtet fuldt ud i populismens tegn. Og kagerne er der heller ikke.

Det er en nøgtern dag, hvor vi i fællesskab lider og derefter slider med at udfylde spørgeskemaet, så den stakkels borgmester i sundhedens tegn kan oplyse, hvad vi 55 mener derom. Så kan hr. Geertsen selvfølgelig kaste sig i dagspressens vold både den 16. og den 17. og se, hvad han får ud af det. Amen siger vi så alle sammen.

Til Ben Haddou vil jeg sige, at jeg håber ikke, jeg har talt nedværdigende. Jeg mener, det er dyrplageri, Ole Hentzen mener, det er dyrplageri. Vi har nogle nabonationer inklusive Sverige, som plejer at være så indvandervenerlig og alt muligt andet, som også ved lovgivning har sagt, at halalslagtning er dyrplageri, det må ikke finde sted inden for vores grænser. Så jeg er ked af, at det sådan bliver udlagt, som om jeg taler lidt nedladende derom. Der er faktisk ganske mange nationer, som har sagt: Det må ikke finde sted efter vores dyrelovgivning inden for vores lands grænser.

Derfor har Danmark jo på sin sædvanlige gode facon ligesom sagt: Vi tjener lidt på grynge og karrusellerne, vi har en ganske stor eksport af halalslagtet kød, ikke mindst til Sverige, fordi der selvfølgelig er mange, der qua deres religion har tradition for at spise halalslagtet kød. Fred være med dem, det har jeg intet imod. Jeg vil bare ikke have det tvunget ned i halsen, at jeg skal spise noget, der er slagtet efter en metode, som efter min bedste overbevisning er dyrplageri af værste skuffe.

(Kort bemærkning).

Abderrahman Ben Haddou (D): Dyrplageri eller ej; jeg vedkender mig selvfølgelig, at Sverige har den der lovgivning, men det er en kendsgerning, at der ikke er noget bevis for, om der er tale om dyrplageri eller ej. Der foregår en masse andet dyrplageri i samfundet, som vi ikke diskuterer. Men o.k., lige på det område har vi travlt fra den borgerlige side.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Men o.k., jeg kan også godt sige, at når De Konservative er så glade for EU, så er der altså andre EU-lande, deriblandt Frankrig og Belgien, hvor man faktisk tillader folk officielt at slagte halal. Så jeg kan også vende lidt om på det.

Men o.k., det er fint nok. Jeg har også sagt tidligere, at jeg ikke har noget imod, at folk ikke vil spise det, det skal være frit valg, det er slet ikke det, jeg taler om.

Grete Henius (C): Nu synes jeg efterhånden, det er drejet over i en debat om halal eller ikke halal. Men hør nu her: Torsdag den 15. november. Vi har fået en fin menuplan. Kotelet i fad. Det er uden al tvivl en svinekotelet. Den er ikke halalslagtet, for muslimer spiser ikke svinekød, altså er det problemløst. Men så kan man da heldigvis, hvis man slet ikke spiser kød overhovedet, få stegt sild med persillesovs eller grøntsagsæggekage, så er det problem løst. Så vi behøver slet ikke at diskutere halal eller ikke-halal.

Må jeg i stedet for sige, at når jeg heroppe sagde, at jeg synes, det var synd, at borgerrepræsentanterne skulle gennem den prøvelse, det var at spise den mad, vi tillader os at byde vores gamle medborgere, så er det, og det vil jeg gerne gentage, fordi jeg har prøvespist den her mad 10 dage i træk. Jeg har lavet et langt og fint resposum for hver evig eneste dag, og jeg vil gerne lige have lov at læse op bare for 2 af dagene ... (*Afbrydelser*). Jo, jo, hør nu her; det er det, vi byder vores gamle medborgere.

Den 4. dag havde jeg valgt kålrouletter, en udmærket, god, dansk, borgerlig ret, som jeg mindes med glæde, når jeg tænker på min barndom, hvor min mor lavede sådan noget. Det var: Et uantageligt blegt udseende. Der var 2 kålrouletter. Det indlagte kød var meget slapt, hvidt og vandet, men det indeholdt dog ikke benstumper, som hakkekød ofte kan gøre. Der var ikke meget kraft i de kålrouletter.

Jeg kan sige, at for samtlige dage gjaldt det, at jeg lille menneske med mine godt og vel 50 kilo, som ikke er nogen grovæder, at mine tarme skreg af sult en time efter, at jeg havde indtaget disse bakker mad. Så hvis der skal serveres det herude: God bless you. Sørg for ekstra forplejning; ellers bliver der larm af skrigende tarme herinde, en time efter at maden er spist.

På 10. dagen havde jeg så valgt kylling med kartofler og broccoli. Jeg har en brevvægt, vil jeg lige sige. Der var 35 g broccoli, 35 g grøntsager var der i en kostportion, hvor man anbefaler folk at spise omkring 600 g grøntsager om dagen. Der får man altså 35 g. På etiketten stod der, at der også var champignon i retten. De var fra frost eller fra dåse, og hvis det ikke lige var for faconen, så ville man ikke ane, hvad det var man puttede i munden. Hele retten var aldeles uden smag, kartoflerne som sædvanlig slatne, blege, smagløse, slimede, fimsede, jeg kan slet ikke sige alt det grimme, der kan siges om den mad.

Vi skal ikke prøvespise det herinde. Der foreligger masser af referater og undersøgelser om den mad. Det må bare laves bedre, og det bliver hverken værre eller bedre af, at vi prøvespiser det herinde en enkelt aften. Lad os nu afslutte denne fuldstændig afsindigt pjattede populistiske debat.

Jens Johansen (F): Jeg vil gerne bede sundhedsborgmesteren – han behøver ikke at komme herop, vi skal jo spare lidt på tiden – bekræfte, at det ikke forholder sig på den latterlige måde, som Grete Henius beskriver, at muslimske ældre er henvist til at vælge fiskeretter og grøntsagsretter, men har andre valgmuligheder end det, der nævnes her på det her kort.

Jeg vil også gerne høre, om valgmulighederne strækker sig så vidt, som de f.eks. gør i en by, som vi sammenligner os med og samarbejder med, Glasgow, hvor der er muligheder for at vælge også med baggrund i den kultur, de ældre kommer fra.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Så vil jeg da gerne høre, om der er en arabisk halalversion og en pakistansk halalversion, som man kan vælge imellem ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Hvad med økologisk?

Jens Johansen (F): Det er en anden diskussion. Nu foreslår formanden, at vi skal diskutere økologisk mad. Det gør vi ved anden lejlighed. Det er ikke mangel på respekt for de ældre medborgere, som er muslimer, og som ønsker at spise halalmad. Jeg håber, at forvaltningen og udvalget har større respekt end den, jeg hører hos nogle ordførere her, i særdeleshed Grete Henius.

Louise Frevert (C): Stakkels lille, udsultede Grete Henius. Det er jo forfærdeligt at skulle stå og høre om de fortrædeligheder her. Men jeg mener helt ærligt ikke, at dette er et spørgsmål om alene dyrplageri. Det her er et spørgsmål, om man overhovedet vil pådømmes at skulle spise halalkød eller ej. Jeg er da fortrøstningsfuld over, at det ikke bliver trukket ned over hovedet på mig eller proppet ned i halsen, men at jeg selv kan vælge.

Men jeg vil nok sige, at denne diskussion er ved at udarte temmelig kraftigt både med små skarpe til Lars Hutters og med eller uden halal. Jeg vil gerne herfra sige, at denne diskussion synes jeg er så omfattende og kan blive så interessant – det er meget svært at få ørenlyd på det her tidspunkt – at jeg gerne vil direkte udvalgshenvisne den ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Men hvilket udvalg, fru Louise Frevert?

Louise Frevert (O): Jeg vil nok sige, at hvis det er i strid med forslaget, så vil jeg lave et ændringsforslag, sådan at prøvespisningen skal være til det sidste møde i Borgerrepræsentationen, så kan vi nemlig godt nå at få det udvalgsbehandlet i Sundheds- og Omsorgsudvalget, sådan så vi også kan få en prøvesmagning. Det mener jeg virkelig.

Så derfor vil jeg gerne lave et ændringsforslag. Hvis det ikke er juridisk muligt, at jeg direkte kan udvalgshenvisne det, så vil jeg gerne lave et ændringsforslag, der hedder, at en prøvesmagning med henblik på, ja, det må juristen hjælpe mig med ... ja, det kan jeg godt, får jeg at vide af hr. Flemming D. Hansen, så jeg skal bare have den rigtige formulering, og så vil jeg gerne have gjort det.

Et af Louise Frevert (O) stillet forslag om sagens direkte henvisning til Sundheds- og Omsorgsudvalget blev forkastet med 34 stemmer imod 9.

For stemte: O, C, L og D.

Imod stemte: A, V, F, Ø, P og Aage H. B. Pedersen (UP).

---

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi fortsætter debatten, og det var Louise Frevert, der havde ordet. (*Ophold*). Der er ikke andre, der har bedt om ordet.

Et af Louise Frevert (O) stillet forslag om sagens direkte henvisning til Sundheds- og Omsorgsudvalget blev forkastet med 34 stemmer imod 9.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

For stemte: O, C, L og D.

Imod stemte: A, V, F, Ø, P og Aage H. B. Pedersen (UP).

Et af Marlene Krogh (F) stillet forslag om, at der ikke serveres anden mad, blev godkendt med 22 stemmer imod 21.

For stemte: V, F med undtagelse af 2 medlemmer (Martin Günter og Hellen Hedemann), Ø, O og L.

Imod stemte: A, 1 medlem af F (Martin Günter), C, P, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: 1 medlem af F (Hellen Hedemann).

Et af Lars Hutters (L) stillet ændringsforslag om, at der som sidste punkt på dagsordenen for mødet i Borgerrepræsentationen den 15. november 2001 optages en sag om evaluering af menuplanen, således at forsamlingens medlemmer får mulighed for at afgive deres bedømmelse af madoplevelserne, blev forkastet med 27 stemmer imod 12.

For stemte: V, F med undtagelse af 2 medlemmer (Hellen Hedemann og Marlene Krogh), 1 medlem af C (Ole Hentzen) og L.

Imod stemte: A, Ø med undtagelse af 1 medlem (Rikke Fog-Møller), O, C med undtagelse af 1 medlem (Ole Hentzen), D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Undlod at stemme: 2 medlemmer af F (Hellen Hedemann og Marlene Krogh) og 1 medlem af Ø (Rikke Fog-Møller).

Herefter blev indstillingen med det vedtagne ændringsforslag sat til afstemning og godkendt med 33 stemmer for og 4 imod:

For stemte: A, V, F, Ø og L

Imod stemte: C med undtagelse af 1 medlem (Helle Sjelle), der undlod at stemme.

Dansk Folkeparti ønskede følgende tilført protokollen:

Dansk Folkeparti undlader at stemme til forslaget, da vi mener det er for sent i perioden at skulle bedømme noget som helst, med henblik på at gøre tingene anderledes.

=====

20) BR 431/01. Medlemsforslag om opsøgende psykoseteam

(Stillet af Marlene Krogh, (F)):

At Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget forelægger det endelige projekt om opsøgende psykoseteam til Borgerrepræsentationens godkendelse, når projektet er færdigbeskrevet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Marlene Krogh (F): Jeg skal nok gøre det kort. Jeg ved, det er sent.

Jeg har stillet dette forslag, fordi det er en stor sag. Det er første gang i danmarkshistorien, kan vi sige, at man prøver at samtænke 2 forvaltninger, altså sygehusforvaltningen og en familie- og arbejdsmarkedsforvaltning, til noget godt, til noget virkelig godt.

Jeg kan godt sige, at SF er meget tilhænger af, at vi forsøger at lave en anden ordning end den, vi har haft hidtil på disse områder. Vi ser en stor fordel for patienterne ved, at vi begynder at samtænke de 2 forvaltninger, sådan at det bliver til gavn for brugerne, men selvfølgelig også for forvaltningerne, så man ikke laver dobbelt arbejde.

Det er sådan, at HS har bevilget pengene, og jeg havde haft den opfattelse, at man i HS også skulle behandle sagen, når den var endeligt klarlagt. Men sådan er det ikke. Det blev mig gjort bekendt, at det var familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, som havde ansvaret for projektet.

Så spørger jeg selvfølgelig familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen: Jamen så vil jeg godt vide, hvor står det? Hvem har ansvaret for projektet? Kan vi få det præciseret? Det viser sig så i det orienteringsmateriale, vi har fået, at det står ikke nærmere beskrevet, hvem der har ansvaret for projektet.

For mig er det vigtigt at vide, hvem der har ansvaret, især hvis der opstår nogle problemer, og det kan jeg meget vel forestille mig, at der vil gøre. I og med at man skal samtænke disse ting, så vil der være en masse juridiske problemstillinger. Der vil også være et spørgsmål om, hvordan pengene bliver brugt i projektet. Vil der være overskud, vil der være underskud? Jeg mener, det er vigtigt, at et politisk udvalg også har muligheden for at gribe ind og ligesom få fortalt og lave nogle statusrapporter, hvor langt er vi nu. For SF er det utrolig vigtigt, at det her bliver sat på skinner, og at det politiske niveau bliver hørt.

Ud over det har jeg stillet en lang række andre spørgsmål, som jeg synes er relevante, når man laver et nyt projekt. Det er ikke et lille projekt, det er et stort projekt til 20 mill. kr. Derfor synes jeg, det er vigtigt, at Borgerrepræsentationen er oplyst om, hvad der foregår.

Et af de spørgsmål, som jeg har stillet, som jeg synes ganske vist også er svært at besvare, er de pårørendes retssikkerhed, når man skal ind og arbejde i eget hjem. Der ligger ikke nogen retningslinjer på dette område. Derfor mener jeg også, det er vigtigt, at forvaltningerne begynder at arbejde med den problematik.

Det er en fuldstændig ny situation, og jeg mener, at vi som borgerrepræsentanter også har krav på at vide, hvordan man vil forholde sig. Vi kan komme i nogle situationer, hvor der vil komme klager til Indenrigsministeriet og andre steder, hvis man overskrider nogle af de retningslinjer, som ligger for det psykiatriske lovgrundlag.

Nogle af de ting har man ikke arbejdet med, og det tager jeg til efterretning, at man ikke har gjort, og det er også derfor, jeg beder Borgerrepræsentationen om at tage stilling til, at projektet forelægges Borgerrepræsentationen, når det endeligt er færdigbeskrevet.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg må sige, at jeg er meget uenig i Marlene Kroghs bekymring, alene af den grund, at projektet befinder sig på det stade, som det gør nu, og der først skal udarbejdes de der aftaler imellem forvaltningerne, og selvfølgelig skal forvaltningsloven overholdes på alle mulige måder.

Men af hensyn til et projekt, som er så hamrende godt, synes jeg, vi skal stemme for, fordi det ville være utrolig ærgerligt, hvis der bliver rejst mistillid til, at dette projekt er rigtig godt for de københavnere, som har psykiske lidelser, og som kommer i distriktspsykiatrien.

Så der skal ikke herske nogen tvivl om, at selvfølgelig er der orden i sagerne. Derfor synes jeg, vi skal stemme for.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

Indstillingen blev godkendt med 42 stemmer for, ingen stemte imod.

For stemte: A, V, F, Ø, O, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

=====

21) BR 417/01. Medlemsforslag om serviceniveau i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen

(Stillet af Hellen Hedemann og Marlene Krogh (begge F)):

Det pålægges Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget i henhold til lov om social service (§ 71 og § 72) at fastlægge indholdet og omfanget af den hjælp, der skal stilles til rådighed for borgerne i Københavns Kommune, og hvilke kriterier forvaltningen skal anvende ved tildeling og udmåling af hjælp.

Marlene Krogh (F): Jeg har rejst denne forespørgsel, fordi jeg finder, at vi er i en besynderlig situation. I og med at Sundheds- og Omsorgsudvalget nu har lavet nogle kvalitetsstandarder og lavet et serviceniveau, befinder vi os faktisk i en situation, hvor man kan sige, at der er lovløse tilstande inden for familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen.

Jeg er ikke af den overbevisning, at familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen ikke vil arbejde med denne problematik, men jeg mener, at når man sidder som medlem af det fælles klageråd for hjemmehjælp, så har vi et problem, fordi når man får en klagesag fra familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, så er der ikke noget retsgrundlag for den enkelte at forholde sig til, fordi man ikke har udmålt dette serviceniveau.

Derfor vil jeg have henvist denne sag hurtigst muligt til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, og at Borgerrepræsentationen pålægger det at komme i gang med at lave det her udvalgsarbejde.

Jeg vil kort sige, at der sikkert vil være nogle, der siger, at det skal gøres efter individuelt behov. Det kan man også godt sige, at det skal være, men individuelt behov kan være ingenting, vil jeg godt fastslå, og det kan være alt. Det mener jeg ikke er de rammer, som Borgerrepræsentationen skal arbejde inden for. Jeg mener, vi må fastlægge nogle normer for, hvad det er for en standard vi også har inden for familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen. Her tænker jeg bl.a. på de store handicapgrupper. SF ønsker ikke den diskussion, som man har haft i Københavns Amt, om nogle af de her niveauer. Det handler om transport, selvfølgelig også af handicappede, og til de aktiviteter, de skal gå til.

Jeg synes, det er vigtigt, at Borgerrepræsentationen præciserer og finder ud af, hvad det er for en service, vi vil tilbyde både borgere under 67 år og de handicappede og demente.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg vil gerne sige, at Marlene Krogh burde vide bedre end det, hun står og siger her. Det er en klokkeklar aftale, at den store hjemmeplejeforvaltning, nemlig sundhed & omsorg, skulle gøre arbejdet færdigt først for at få nogle retningslinjer, som familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen og udvalget efterfølgende kunne tage stilling til.

Det er en aftale, vi har haft, og som Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har været orienteret om, lige så vel som familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen er kommet med en indsigelse eller en kommentar til det arbejde, som er foregået i det udvalg, hvor Marlene Krogh selv sidder.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

At der hersker lovløse tilstande, er også forkert, for der er servicestandarder. Man kan diskutere, hvor nøjagtige de skal være, når det er mennesker med sindslidelser og det er narkomaner, det er andre, også de mere klassiske handicap, om man kan gøre det så minutiøst, som man har gjort. Det har sundhedsforvaltningen også svaret, og det er Sundhedsudvalget jo også oplyst om i forbindelse med behandlingen.

Så den aftale, der er, og det orienterede jeg udvalget om i går, da vi havde familie- og arbejdsmarkedsudvalgsmøde, at sagen er ordinært berammet til at komme på udvalgsmødet den 14. november, fordi det er den slagplan, der er lagt, og det er den arbejdsdeling, der er lavet. Så det er fuldstændig unødvendigt at henvise dette forslag til udvalg. Det er på dagsordenen, det står som en af vores kommende sager, så selvfølgelig skal vi det. Men vi plejer bare at lave aftaler.

Så vil jeg så sige, at i øvrigt er det jo sådan, at det edb-system, som skal styre det her, det ved Marlene Krogh formentlig også godt fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, faktisk først bliver klar til sommer.

Så ja, vi gør, som vi har lovet, vi holder, hvad vi lover, at når Sundheds- og Omsorgsudvalget endelig var blevet færdig med deres behandling, så starter vi diskussionen i familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen. Og så er den ikke længere.

2. næstformand (**Bente Frost**): Så er det 2. runde.

Marlene Krogh (F): Jamen jeg kan kun glæde mig over, at familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen har sat det på dagsordenen. Det har ikke været mig oplyst, at det her skulle afvente forskellige andre procedurer, og det er derfor, vi har fremlagt det.

Så vil jeg godt sige, at det at vi har et styringsmæssigt problem i forhold til at registrere de her ting, mener jeg ikke skal gå ud over borgerne. Det mener jeg ikke, vi skal afvente. Det er ikke borgernes problem, det er vores problem. Derfor mener jeg, det ikke er noget med, at man skal udskyde den proces på baggrund af nogle tekniske problemer. Det har i hvert fald ikke været nødvendigt i Sundheds- og Omsorgsudvalget.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak ...

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: Det er altså heller ikke Borgerrepræsentationens problem, at Marlene Krogh ikke er blevet oplyst.

2. næstformand (**Bente Frost**): Kan vi ikke lige vente, til borgmesteren bliver annonceret på talerstolen? Det er ikke særlig venligt.

SF stillede forslag om, at sagen henvises til Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Forslaget blev godkendt med 22 stemmer for og 19 imod.

For stemte: V, F, Ø og O.

Imod stemte A, C, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

Socialdemokratiet ønskede følgende tilført protokollen:

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

"Den socialdemokratiske gruppe stemte imod idet Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget allerede er oplyst om, at sagen er til behandling på udvalgets næste møde den 14/11. Det er derfor uden mening at henvise sagen til udvalg.

Det har hele tiden været forudsætningen, at Sundheds- og Omsorgsudvalget skulle færdigbehandle forslag til kvalitetsstandarder, før Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget skulle behandle sagen politisk.

Vi er forundrede over, at det tilsyneladende er forbigået forslagsstillerens opmærksomhed, at Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens høringssvar har været en del af sagsfremstillingen."

=====

22) BR 433/01. Medlemsforslag om manglende indtægter til voksenundervisning

(Stillet af Kaja Jacobsen, (F)):

Det foreslås at der gives en tillægsbevilling i 2001 til at finansiere de manglende indtægter på den folkeoplysende voksenundervisning på den mellemkommunale refusion på 6 mill. kr. Tillægsbevillingen finansieres af kassen 6. 51.1 .

Kaja Jacobsen (F): Jeg skal bare sige, at når dette forslag er stillet i Borgerrepræsentationen, så er det for det første for at undgå lukning af aftenskoler og for det andet for at få gang i en beslutningsgang, som ellers var gået i stå.

Så er vi så lykkeligt stillet, at vi faktisk er et stort set enigt Kultur- og Fritidsudvalg, der anbefaler Borgerrepræsentationen i aften at stemme for forslaget og stemme for, at man får denne tillægsbevilling.

Så for at gøre en lang historie kort vil jeg sige, at det glæder os, at vi i aften skaffer 5 millioner kroner til kulturen, og vi klapper hele vejen hjem.

Jeg glemte noget: Vi stiller ændringsforslag om, at det ikke er 6 mill. kr., men 5 mill. kr., fordi nye beregninger viser, at det er 5 mill. i stedet for 6 mill. kr. Det er omdelt på bordene.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja, det var egentlig borgmesteren som svar.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Den folkeoplysende voksenundervisning i København tiltrækker hvert år et meget stort antal deltagere fra andre kommuner. Det skyldes, at der i Københavns Kommune er en bred vifte af kvalificerede tilbud, som ikke findes i mindre kommuner.

Karakteristisk for København er, at befolkningsgrundlaget har skabt forudsætningerne for mere specialiserede tilbud. Da udgiften til folkeoplysning er en rent kommunal udgift, indeholder loven regler om, at kommunalbestyrelsen kan kræve godtgørelse for udgifter i forbindelse med den folkeoplysende voksenundervisning fra deltagerens hjemstedskommune. Der er for København tale om en ganske betydelig indtægt, på 12-13 mill. kr. om året.

En revision af folkeoplysningsloven har ført til, at undervisningsministeren i folkeoplysningsbekendtgørelsen har fastsat nye regler for opkrævning af den mellemkommunale refusion. Bekendtgørelsen indebærer, at regning fremover først må udsendes efter kursusafslutning. Dette på trods af at regningsgrundlaget er fastlagt på undervisningens starttidspunkt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Hidtil har Folkeoplysningssekretariatet udsendt regning et par måneder efter kursusstart. Kommunen mister ikke direkte indtægter, men der er tale om en generel tidsforskydning. Det er også baggrunden for, at ændringen ikke er omfattet af de såkaldte DUT-regler.

Folkeoplysningssekretariatet vurderer i første omgang, at det vil medføre en mindreindtægt på ca. 6 mill. kr., og dette skøn er, som også Kaja Jacobsen sagde det, efter en regningskørsel ændret til en forventning om en mindreindtægt på maksimalt 5 mill. kr. i 2001.

Sagen blev behandlet på mødet i Kultur- og Fritidsudvalget den 25. oktober, hvor der blev fremsat forslag om, at det påregnede underskud på op til 5 mill. kr. bør dækkes ved en tillægsbevilling i Borgerrepræsentationen, idet underskuddet er påført ved lovændring. Et stort flertal i Kultur- og Fritidsudvalget stemte for dette forslag, og jeg håber, at Borgerrepræsentationen følger dette flertals stillingtagen.

Mona Heiberg (A): Jeg kan som formand for Folkeoplysningsudvalget kun hilse dette forslag stillet af Kaja Jacobsen velkommen og også med den samme motivation og begrundelse, at så er vi nemlig fri for at lukke nogle af vores oplysningsforbund.

Beskrivelsen står jo i indstillingen, og borgmesteren har også nu redegjort for noget af begrundelsen, så jeg skal kun tillade mig at komme med et ændringsforslag. Det lyder, at man bruger en anden finansiering, nemlig konto 6.51.3., som er Økonomiudvalgets pulje til uforudsete udgifter, at man kan tage de nu ikke 6, men 5 millioner derfra.

2. næstformand (**Bente Frost**): Jeg må indrømme, jeg ikke kunne forstå den sidste sætning, så jeg vil gerne have det skriftligt.

Leslie Arentoft (V): Jeg vil gerne starte med at sige, at der altså ikke rigtig er noget uforudset ved denne udgift; den har været kendt i meget, meget lang tid. Der var en behandling af den sidste år, umiddelbart før man skulle lave denne lovændring i Folketinget, så den kommer ikke bag på nogen som helst. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at vi jo rent faktisk har truffet beslutning både i Kultur- og Fritidsudvalget og i BR-salen om dette spørgsmål, og da var der ikke nogen, der rejste indvendinger mod, at det var folkeoplysningen, der selv skulle betale de her udgifter. Det er der al mulig god grund til, fordi der faktisk er penge i folkeoplysningen. Vi kan diskutere mange konti. Der er nye ruder til 5 mill. kr., skægt nok lige akkurat det beløb, man står og mangler her. Den er jeg betænkelig ved, fordi vedligeholdelse af vores bygninger er noget, som Venstre mener, vi har et stort efterslæb på.

Men der er også nogle andre interessante ting, som har irriteret mig personligt i hele den periode, hvor jeg har siddet her, og det er, at rent faktisk er det sådan, at folkeoplysningen har en udgift lydende på 13,6 mill. kr., som de giver til KUC for leje af lokaler.

Det har undret mig, og når jeg har spurgt i folkeoplysningen: Hvad er det egentlig der står på fakturaen på de 13,6 mill. kr.? så siger de: Det er for lån af deres lokaler. Det er jo interessant, fordi folkeoplysningen siger klokkeklart, at offentlige lokaler skal stilles vederlagsfrit til rådighed. Så spørger man sig selv: Jamen hvad er det så, vi giver de her 13,6 mill. kr. til? Så trækker de på skuldrene og siger: Jamen det er en aftale, man har indgået med KUC.

Så i realitetens verden og ifølge lovens bogstav betaler folkeoplysningen årligt 13,6 mill. kr. for noget, de ikke behøvede at betale for.

Se, når Venstre har sagt, jamen der er penge i systemet, så er det jo også for at bruge sådan en situation som den, der er opstået her, som er uforskyldt, det indrømmer jeg gerne, det er totalt uforskyldt, det er en udefrakommende udgift, der er påtvunget af en lovændring. Det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

er der ikke nogen tvivl om. Men det kunne da være rart, om man brugte den her lejlighed til at sige: Jamen så lad os da lige kigge på de udgifter, der er unødvendige, inden for folkeoplysningen osv., og der er de 13,6 mill. kr. altså penge, som man ikke behøvede at give. Jeg ved godt, at det er os selv, der kommer til at betale i sidste ende, fordi det er penge, som KUC kommer til at mangle, men den diskussion må vi altså tage.

Derfor har Venstre stillet et ændringsforslag til forslaget i dag, og det lyder:

»De manglende indtægter på den mellemkommunale refusion for folkeoplysende voksenundervisning på 5 mill. kr. finansieres gennem en lånefinansieret tillægsbevilling med en løbetid på 6 år.«

Den er beskrevet som et finansieringsforslag nr. 3 fra kultur- og fritidsforvaltningen.

Hvis man gjorde det her, hvis man fulgte dette ændringsforslag, så kunne det måske være, at folkeoplysningen selv var indstillet på, og der sker jo en masse ting med KUC, og der er nogle omrokeringer, at man så vil sige: Jamen der er en mulighed her, og så har man 6 år til ligesom at få de ting på plads. Så det er motiveringen for, at Venstre stiller dette ændringsforslag.

Jens Kjær Christensen (Ø): Det er venligt af Leslie Arentoft fra Venstre nu at ville diskutere KI/KUC, midt imens vi er i processen. Det skal diskuteres i Kultur- og Fritidsudvalget her på torsdag, og så skal den endelige beslutning træffes den 29. november her i salen. Det gider vi ikke begynde at rode ind i det. Det er fejlagtigt, hvad Leslie Arentoft beskriver, men jeg gider sådan set ikke åbne en hel diskussion om det, som vi netop kommer til at diskutere igen om ikke særlig lang tid. Så jeg vil forholde mig til selve forslaget om en sag, der har været kendt i lang tid.

Jeg skal bare meddele også på forslagsstillernes vegne, altså Kaja Jacobsens, at Enhedslisten støtter forslaget om de 5 mill. kr., og både SF og Enhedslisten støtter, at det tages fra den konto som beskrevet af Mona Heiberg.

Et af Kaja Jacobsen stillet ændringsforslag om, at der gives en tillægsbevilling på 5 mill. i stedet for 6 mill., blev godkendt uden afstemning.

Et af Socialdemokratiet stillet ændringsforslag om at tillægsbevillingen finansieres på konto 6.51.3. Økonomiudvalgets pulje til uforudsete udgifter, blev godkendt uden afstemning.

Et af Venstre stillet forslag om, at de manglende indtægter på den mellemkommunale refusion for folkeoplysende voksenundervisning på 5 millioner kroner finansieres gennem en lånefinansieret tillægsbevilling med en løbetid på 6 år (som beskrevet i Kultur- og Fritidsforvaltningens finansieringsforslag nr. 3), blev forkastet med 37 stemmer imod forslaget og 7 stemmer for.

For stemte: V.

Imod stemte: A, F, Ø, O, C, P, L, D og Aage H. B. Pedersen (UP).

=====

23) BR 425/01. Medlemsforslag om etablering af badesteder i Københavns Havn

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

(Stillet af Bo Asmus Kjeldgaard, Jens Johansen og Kaja Jacobsen (alle F)):

Borgerrepræsentationen beslutter at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af Miljø- og Forsyningsforvaltningen, Bygge- og Teknikforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen med henblik på at undersøge, hvilke steder der kan etableres badesteder i Københavns Havn samt anbefale, hvor det er mest hensigtsmæssigt det første badested kan etableres.

Arbejdsgruppen skal endvidere belyse spørgsmålet om et varslingsystem for badevandskvaliteten.

Københavns Havn inviteres til at deltage i arbejdet, og lokale grupper og foreninger skal inddrages, så deres synspunkter indgår.

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard: I lyset af, hvad der i aften ellers er blevet brugt tid på, vil jeg tillade mig at bruge lige et par minutter på at motivere det her efter vores mening meget vigtige forslag.

Baggrunden er jo, at der i budgettet for 2002 blev sat penge af til det første badested i havnen, og vi synes, det er vigtigt, at man nu kommer i gang med at undersøge, hvor det kan etableres og hvor vi skal satse på at lave det første sted. Der er mange muligheder, Fisketorvet, Islands Brygge, på Holmen, Svanemøllebugten, og der kan også tænkes mange andre steder.

Det er vigtigt, at alle parter er med i analysearbejdet, det vil sige dem, der er nævnt i forslaget. Og det er meget vigtigt, at lokalråd, sejlklubber og interesserede beboere, lokale grupper og foreninger fra hele byen inddrages, så deres synspunkter bliver grundlag for beslutningerne.

Der er ikke nogen tvivl om, at interessen for at bade i havnen er meget stor. Sidste sommer blev der i forbindelse med havneugen, kulturhavnen, sat midlertidige bade faciliteter op ved havnekanten på Islands Brygge. Det blev et stort tilløbsstykke, hvor flere tusinde mennesker hoppede i vandet. På Østerbro er Østerbro Havnekomité godt i gang med at få en badeanstalt i Nordre Frihavn op at stå.

Islands Brygge Lokalråd har allerede meldt, at de gerne vil have en badeanstalt i forbindelse med Havneparken, og Vesterbro Lokalråd har også henvendt sig. De vil gerne have en strand med offentlig adgang i den del af havnen, der ligger på Vesterbro.

Jeg synes, det er helt rigtigt, at vi bygger videre på de gamle traditioner, vi har, for flotte søbadeanstalter i havnen, måske med træspir og bunde, der kan hæves op og ned, så også børn kan komme i vandet under sikre forhold. Det er som sagt meget vigtigt, at det, vi laver, bygger på forslag, som kommer fra folk selv.

Et badested skal selvfølgelig være sikkert for de badende; de skal ikke kunne sejles ned af skibe eller være til gene for skibe i havnen. Vi skal også være helt sikre på, at de badende ikke kommer i kontakt med slam på bunden af havnen der hvor vi etablerer badesteder.

Det er alle de forhold, vi nu skal have undersøgt i arbejdsgruppen. Jeg håber, at gruppen kan være færdig med sit arbejde tidligt i det nye år, så vi allerede fra badesæsonen 2002 kan hoppe i havnen på det første badested.

Det er jo et politisk valg, om vi skal klistre havnen til med store erhvervsdomiciler, butikcentre, parkeringspladser, eller vi skal åbne havnen for københavnernes, så de kan komme ned til vandet og nyde den smukke udsigt ved havnefronten, f.eks. fra det første badested.

Så ved jeg, at Socialdemokratiet stiller et ændringsforslag om, at Økonomiforvaltningen også skal være med i arbejdsgruppen, og det kan jeg helt tilslutte mig.

Så kan jeg også se, at liste Ø har stillet et langt ændringsforslag, som for mig at se er næsten fuldstændig identisk med det oprindelige forslag. Det adskiller sig dog på ét punkt, idet

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

---

det siger, at lokale foreninger i bydelene langs havnefronten skal komme med forslag til badesteder.

Vi mener, at alle interesserede foreninger, lokalråd og interesserede, skal komme med forslag og inddrages. Derfor mener vi faktisk, at formuleringen i det oprindelige forslag er mere dækkende, nemlig at lokale grupper og foreninger skal inddrages, således at deres synspunkter indgår.

Så vi er altså helt enige med Enhedslisten i intentionen i, at der skal lægges vægt på lokale grupper og foreningers behov, som jeg også har nævnt i min motivering her for fremlæggelsen. Men vi mener, at der også kan være andre lokalråd, Vanløse, Indre Nørrebro og andre foreninger rundt i byen, og ikke kun dem langs havnefronten, som skal have mulighed for at deltage i det her.

Hamid El Mousti (A): Socialdemokratiet støtter forslaget. Oprindeligt var det et af mine forslag for 6 år siden, og jeg er meget glad for, at SF og kompagni har genfremsat det.

Vi har dog et ændringsforslag, der lyder således, at Økonomiforvaltningen skal med i arbejdsgruppen.

Borgmester Søren Pind: Nu var borgmester Winnie Larsen-Jensen oppe før og forklare, at det ikke var nødvendigt at stemme for en udvalgshenvisning, for tingene var allerede i god gænge i borgmesterens forvaltning. Jeg kan da sige, at disse overvejelser, som borgmester Bo Asmus Kjeldgaard her fremførte, naturligvis er under overvejelse.

Men vi vil nu modtage det på en ganske anden måde og sige: Hvor er det rart, at nogle også prøver på at sætte ord på det her forløb, og derfor vil vi naturligvis støtte det forslag, som vil bekræfte det arbejde, som allerede er i gang.

Rikke Fog-Møller (Ø): For 14 dage siden begyndte den der berømte lyd, der er hjemme hos os alle sammen: Dyt-dyt-dyt-dyt-dyt, når faxen går i gang, for ind tikkede en glad fax på 10 sider fra borgmester Bo Asmus Kjeldgaard med et forslag fra Jens Johansen, Bygge & Teknik, Bo Asmus Kjeldgaard, Miljø & Forsyning og Kaja Jacobsen, Kultur & Fritid, om de glade badeanstalter i København. Et dejligt forslag, og jeg blev så glad, fordi denne fax starter med en fin pressemeddelelse om permanente badesteder til københavnere.

Og jeg læste, og jeg læste, og det lød godt alt sammen, indtil jeg kom til forslaget, og så kom der sådan et rigtigt embedsmandsformuleret forslag om, at nu skulle embedsmændene fra denne forvaltning mødes med embedsmændene fra denne forvaltning og mødes med embedsmændene fra den tredje forvaltning og blive enige om at undersøge det ene og det andet og det syvende. Og til sidst skulle man inddrage brugerne.

Det syntes jeg var så kedeligt, fordi nu har vi diskuteret lokaldemokrati her i dette foretagende her og ude i alle udvalgsrummene rundt omkring i mange år, og så tænkte jeg: Det må vi kunne gøre lidt bedre og lidt mere overbevisende over for lokalbefolkningen i de forskellige bydele langs havnen.

Så derfor tænkte jeg: Jeg tror, jeg vil prøve at vende forslaget på hovedet og starte med dem, det handler om, starte med lokalrådene, de lokale idrætsforeninger, sejlklubber, beboere og andre lokale foreninger i de bydele, der er langs havnen. Fordi jeg ved, at de alle sammen tænker meget over, hvordan de indretter deres bydel, og derfor vil de selvfølgelig være utrolig interesseret i, at disse badesteder kommer til at ligge nogle steder, som passer ind i den måde, bydelen fungerer på.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 1. november 2001

Jeg er selvfølgelig klart åben over for, at andre københavnere også får indflydelse på det her, hvor det kommer til at ligge – nu er jeg så flink, ikke? – så det bør kunne inddrages.

Men jeg mener virkelig, at det er meget vigtigt, at vi lægger vægt på, at de her steder kommer til at ligge nogle steder, som lokalbefolkningerne i bydelene langs havneløbet har interesse i, at de ligger. Så derfor har jeg stillet det her ændringsforslag, således at borgerne kommer op på et lidt andet niveau end selskabet Københavns Havn i inddragelsen i det her.

Borgmester H. Thustrup Hansen: Om mindre end en måned fremlægger Kultur- og Fritidsudvalget Idrætspolitisk Redegørelse 2001 til vedtagelse i Borgerrepræsentationen.

Uden at foregribe begivenhedernes gang vil jeg tillade mig at henvise til, at der i redegørelsens afsnit om anbefalinger til udvikling af Københavns idrætsfaciliteter står nævnt:

»For at byens åbne rum kan udnyttes til endnu flere aktiviteter og endnu flere brugere, skal opmærksomheden skærpes omkring den samlede byplanlægning. Det gælder især mulighederne for at medtænke vandre-, løbe- og cykelruter, petanquebaner, legepladser, mindre asfalt- og græsarealer samt muligheden for vandaktiviteter.«

Det stillede forslag lever således helt op til intentionerne i den redegørelse, der er på vej til BR. Når der så samtidig er afsat midler til projektet for idrætspuljen på budget 2002, ja, så går det hele jo op i en højere enhed.

Men jeg vil gerne tilføje, at ud over at et stort antal københavnske borgere kan få gavn og glæde af at få badestrand midt i storbyen, så må det vel også regnes for et aktiv for de stadig flere og flere turister, der vælger at besøge København i sommerperioden.

Hvor de første bademuligheder skal placeres, ved jeg ikke. Derfor støtter jeg naturligvis, at der nedsættes et embedsmandsudvalg med deltagelse af de foreslåede forvaltninger plus Økonomiforvaltningen. Men jeg kunne godt have tænkt mig, at forslagsstillerne havde været lidt mere eksplicitte om, hvem der ud over Københavns Havn skal inviteres til at deltage i arbejdet. Her må man nok indrømme, at Enhedslisten er mere udtrykkelig, når der i deres forslag står, at man skal invitere lokalråd, lokale idrætsforeninger, sejlklubber og andre interesse-rede beboere og andre lokale foreninger i bydelene langs havneløbet til at indgive forslag til badesteder i havnen.

Så jeg foreslår egentlig, at denne finpudsning af forslaget bliver vedtaget.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg har det lidt sådan, at jeg i denne debat om ophavsret, som dette i virkeligheden handler om, havde forberedt et stort indlæg om Københavns blå plan. Den vil jeg gemme til en anden lejlighed, men jeg kan ikke sige mere end det, borgmester Thustrup Hansen har sagt.

Vi er jo tæt på i virkeligheden, tror jeg, at kunne afslutte denne debat nu. Jeg skal høre, om der ønskes afstemning om de her forslag, for i virkeligheden er det jo muligt på den ene side at vedtage Enhedslistens forslag uden at sige, at Hamid El Moustis er mere vidtgående, det ved jeg ikke, om det er, og samtidig vedtage hovedforslaget. Kunne det ikke være skægt på dette tidspunkt at sige, at vi har vedtaget hele komplekset? BR's Sekretariat må lige finde ud af, hvordan vi formelt sikrer det. Det er en hurtigere måde at klare tingene på. Og så går det jo pænt ind i den store, blå plan, Thustrup Hansen, men det vender vi tilbage til.

Enhedslisten stillede ændringsforslag om at:

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

"Borgerrepræsentationen beslutter, at invitere lokalråd, lokale idrætsforeninger, sejlklubber og andre interesserede beboere og andre lokale foreninger i bydelene langs havneløbet til at indgive forslag til badesteder i havnen.

De lokale forslag er udgangspunkt for de videre undersøgelser af, hvilke steder der kan etableres badesteder i Københavns Havn.

Borgerrepræsentationen beslutter at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af Miljø- og Forsyningsforvaltningen, Bygge- og Teknikforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen med henblik på at undersøge, hvilke steder der kan etableres badesteder i Københavns Havn samt anbefale, hvor det er mest hensigtsmæssigt det første badested kan etableres.

Arbejdsgruppen skal endvidere belyse spørgsmålet om et varslingsystem for badevandskvaliteten.

Selskabet Københavns Havn og de lokale foreninger m.m. deltager i en fortsat dialog om udpegning af egnede steder."

Socialdemokratiet stillede ændringsforslag om at:

"Økonomiforvaltningen deltager i arbejdsgruppen."

Forslagene blev godkendt uden afstemning.

Medlemsforslaget med de godkendte ændringsforslag var herefter godkendt uden afstemning.

=====

24) BR 422/01. Vurderingsformand Vanløse vurderingskreds

Meddelelse fra Det Konservative Folkepartis gruppe om, at der til Told og Skat indstilles følgende 3 personer til posten som vurderingsformand for Vanløse vurderingskreds for perioden indtil 30. april 2002 i stedet for Dan Terkildsen: Ole Christian Hansen, Mogens Wassermann og Tove Lykke.

Meddelelsen blev taget til efterretning.

=====

Dørene blev lukket kl. 00.40

Disse sager behandlede for lukkede døre:

25) BR 429/01. Lånesag

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 1. november 2001**

=====

26) BR 428/01. Ejendomssalg
(Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

27) BR 437/01. Salg af ejendom
(Bygge- og Teknikudvalget og Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

=====

Dørene blev lukket kl. 00.40

Mødet sluttede kl. 00.44